LIETUVIŲ DIENOS

LITHUANIAN DAYS
NOVEMBER 1968

MONTREALIO LIET. JAUNIMO ORKESTRO KANKLININKĖ

1968 M. LAPKRIČIO MĖN.

Vyriausias Redaktorius / Editor-in-Chief
Bernardas Brazdzionis
Literatūros Redaktorius / Literature Editor
Juozas Tininis
Foto Redaktorius / Photo Editor
Daumantas Čibas
Anglų kalbos Redaktorius / Senior English Editor
Milton Stark

Leidėjas / Publisher
Anthony F. Skirius
Administratorius / Circulation Manager
Juozas Andrius

Redakcijos atstovai atskiruose miestuose ir valstybėse / Contributing Editors:

Juozas Bertulis, Vladas Būtėnas — CHICAGO, ILLINOIS; Vyt. A. Braziulis — CLEVELAND, OHIO; Vladas Mingėla — DETROIT, MICH.; Balys Raugas — PHILADELPHIA, PA.; Cezaris Surdokas — BALTIMORE, MD.; Petras W. Urban — CLEVELAND, OHIO; Vaclovas Verikaitis — TORONTO, CANADA; V. Volertas — RIVERSIDE, N.J.

Nuolatiniai foto bendradarbiai / Photographers:

U. S. A.: — BOSTON, MASS. — BROOKLYN-NEW YORK, N. Y. — V. Mažeiis; CHICAGO, ILL.: A. Gulbinskas, V. Noreika; CLEVELAND, OHIO — V. Bacevičius; LOS ANGELES, CALIF. — L. Briedis, Pr. Gasparonis, L. Kantas; MANCHESTER, N. H. — K. Daugela; OMAHA, NEBR. — Rev. L. Musteikis; PHILADELPHIA, PA. — V. Gruzdys; WASHINGTON, D.C. — P. Labanauskas; CANADA — Hamilton, Ont. A. Juraitis; Montreal, P. Q. — L. Stankevičius; Toronto, Ont. — J. Dvilaitis. AUSTRALIA — E. Butkūnas, E. Karpavičius, P. Sakalauskas, Vyt. Vosylius.

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę.
Signed or initialed articles do not necessarily reflect the opinion of the editors or of Lithuanian Days magazine.

Žodinę ir visą kitą medžiagą, spausdintą "Lietuvių Dienų" žurnale, LD leidykla pasilaiko teisę panaudoti kitais atvejais be atskiro susitarimo.
Publishers reserve the right to reprint any or all matter published in Lithuanian Days magazine without separate agreement with the authors.

Rankraščius ir kitą medžiagą, jei kitaip nesusitarta, redakcija tvarko pagal savo nuožiūrą.
Manuscripts or other matter submitted for publication in Lithuanian Days magazine will be edited at the discretion of the editors, unless otherwise agreed upon.

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIU", LEISTU 1946-49 METAIS.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH "CALIFORNIA LITHUANIAN".

Skaitytojų pageidavimu prenumerata atnaujinama automatiškai nelaukiant atskiro pranesimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas adm-ciją painformuoja laišku.
If subscription is to be discontinued at expiration, notice to that effect should be sent; otherwise it will be renewed automatically. This policy accords with the wishes of our subscribers.

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn.
Published monthly, except July and August.

Atskiro nr. kaina 85 centai. **Single copy 85¢.**

Prenumerata metams $8.00 bet kuriame pasaulio krašte.
Subscription $8.00 per year in any country of the world.
Garbės prenumerata / Honorary subscription $12.00.

"Second Class Postage Paid at Los Angeles, California".

LIETUVIŲ
DIENOS
LITHUANIAN DAYS MAGAZINE

4364 Sunset Boulevard • Hollywood, California 90029 • Telefonas: 664-2910

LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METAI

LAPKRITIS, 1968 METAI
Nr. 9 (188), XIX metai

NOVEMBER, 1968
Vol. XIX, No. 9 (183)

TURINYS / CONTENTS

Dabarties darbai — mūsų pareiga. Vedamasis. 5
Alto metinis suvažiavimas Iliustruotas reportažas. Foto V. Noreika. 6
A. Saulaitis, **Lietuvių skautybės sąjūdžiui 50 metų.** 7
H. Didžiulytė-Mošinskienė, **Anūkės atsiminimai.** 8
Danguolė Sadūnaitė, **Eilėraščiai — Tu esi; Tyla.** 9
Nerima Narutė, **Netikiu, Džiazas,** eilėraščiai..... 9
Stasys Jakštas, **Didvyriai.** Eilėraštis. 9
J. Prūsas, **Rašytojai po komunistų jungu nuo1944 m. Lietuvoje.** 10
J Kovas, **Montrealio lietuvių jaunimo tautinių instrumentų orkestras.** 12
J. Dainauskas, **"Liepsnos tapybos paroda.** ..... 14 - 15
Knygos ir autoriai. 16
Krikščionys demokratai žvelgia į save. Iliustruotas reportažas. 17
ĮMONĖS, DATOS IR DARBAI. Smulkioji kronika. 18

ENGLISH SECTION

Cultural Heritage of Baltic States, by Alfreds Berzins. 19
The Lithuanians and their Personal Names, by Simon J. V. Narus. 20
Lithuanian History in Stamps. Part CX. By A. Bernotas. 21
LITHUANIANS MAKE NEWS. 22
Books and Periodicals. 22

GRAŽIAUSI ŠVENČIŲ SVEIKINIMAI,
GERIAUSI NAUJŲJŲ METŲ LINKĖJIMAI

Mūsų bendradarbiams,
prenumeratoriams,
platintojams ir
rėmėjams —

LIETUVIŲ DIENOS
Redakcija, Administracija
ir Leidykla

COVERS / VIRŠELIAI

Front Cover — Pirmas viršelio psl.

Ina Lukoševičiūtė, viena iš kanlininkių Montrealio Tautinių Instrumentų Ansamblyje.
Daugiau apie ansamblį žiūr. 12-13 psl.

Ina Lukoševičiūtė, member of the Montreal Lithuanian Folk Musical Instruments Ensemble, is shown with her instrument "kanklės". (More on pgs. 12-13)

Gražiausių švenčių ir sėkmingų Naujųjų Metų!

ŠVENTOS TREJYBĖS KAT. BAŽNYČIOS

Kleb. kun. JONAS SCHARNUS
ir vikaras prel. Petras Totoraitis

207 Adams, Newark, N. J.

Telefonas (201) MA 2-6847

Švenčių proga sveikina ir geriausių Naujų Metų linki

KUN. DR. STASYS VALIUŠAITIS

34-32 210th Street

BAYSIDE, N. Y. 11361

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

84-02 Jamaica Ave (prie Forest Parkway Station) WOODHAVEN, N. Y.

Teikiam garbingas laidotuves ● Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse ● veikia ventiliacija

Tel. VIrginia 7-4499

FOREST PARK INN

Fine Wines and Choice Liquors

JULIA BALTAITIS and RAY WHITE, prop.

80-46 Jamaica Ave. ● WOODHAVEN, N. Y. 11421 ● Tel. VIirginia 6-9820

DARBININKAS išeina du kart savaitėje. Prenumerata metams $7.00. Naujiems skaitytojams pirmais metais tik $5.00. DARBININKO administracijoje veikia Spaudos Kioskas. Čia gaunami naujausi lietuviškų knygų leidiniai, maldaknygės, lietuviški kryželai, gintaro ir odos lietuviški išdirbiniai bei lietuviškos plokštelės.

Visais reikalais kreiptis

DARBININKO ADMINISTRACIJA

910 Willoughby Avenue ● Brooklyn, N. Y 11221 ● Tel. GL 2-2923

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

V. BELECKAS, savininkas.

1883 Madison Street ● Brooklyn 27, N. Y.
(Ridgewood)

Salė vestuvėms ir kitiems parengimams.
Geriausias lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

Tel. EVergreen 2-6440

O. ir A. KAUNŲ RESTORANAS

Vestuvių ir kitų pokylių maisto paruošimas (nuo 50 iki 100 asmenų)

52 Hudson Ave. Tel. UL 8-7821 Brooklyn, N. Y. 11201

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84–04 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y,
Nauja moderniškai įrengta mėsinė

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. ..... Tel. VI 9-5077

340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. .... Tel. STagg 2-4329

Papingintomis kainomis priimam užsakymus vestuvėms ir pokyliams.
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius.

Švenčių proga sveikina ir geriausių Naujų Metų linki

VILNIAUS AUŠROS VARTŲ BAŽNYČIA

Kun. Jurgis Gurinskas
Kun. Antanas Kardas

32 Dominic Street, New York, N. Y., 10013 Tel. (212) 255-2648

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų!

Patersono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas

KUN. J. KINTA
ir vikaras KUN. V. DABUŠIS

Linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų

GENOVAITĖ IR KAZYS TREČIOKAS
Insurance & Travel

311 Walnut Street
MArket 2-4867 NEWARK 07105, New Jersey

MATTHEW P. BALLAS

FUNERAL HOME
NOTARY PUBLIC

Albert J. Balton
Licensed Manager

660 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. 11211

STagg 2-5043

Linksmų švenčių linki

LITAS INVESTING CO., INC.

ir kviečia:

- Apdrauda, nuosavybių pardavimas, kelionių biuras.
- Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 6%)
- Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospekto ir kitais reikalais:

New York — 86-01 114 St., Richmond Hill, N. Y. HI 1-6799
Chicago — 2422 W. Marquette Rd. Telef, GR 6-2242
Woodhaven — 94-10 Jamaica Ave. Telef. 847-5522

VIrginia 6-9683 Road Service

THREE JOE'S SERVICE STATION, INC.

Complete Automotive Repairs — State Inspection
Front End Alignment — Wheel Balance

84-42 Woodhaven Bl. (Corner 86th Ave.) — Woodhaven, NY 11421

JOSEPH POVALITIS

HAVEN REALTY

Apdraudimo ir namų pardavimo įstaiga
JOSEPH ANDRUSIS,

87-09 Jamaica Ave., WOODHAVEN 21, N. Y. Telef. VI 7-4477

Gražiausių švenčių ir sėkmingų Naujųjų Metų!

JUOZO BANDZIUKO BARAS IR RESORANAS

110 - 12 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418
Telefonas 846-9286

Gražiausių švenčių ir sėkmingų Naujųjų Metų!

E. PETER BAR and GRILL

PETRAS KADAS, savininkas

459 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 11211
Telefonas EVvergreen 4-8698

Teisingos Taikos Užgimimo žmogaus širdyje,
Angeliško džiaugsmo ir Ramybės žemėje ir
Viešpaties garbės visoje visatoje linki

Atsimainymo parapijos klebonas

Prel. Jonas Balkūnas

ir kunigai:

JONAS PAKALNIŠKIS, FRANK BULOVAS, P. LEKEŠIUS

64-14 56th Rd., MASPETH, NY 11378

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linki

Angelų Karalienės parapijos kunigai

KUN. ANTANAS PETRAUSKAS
KUN. VYTAUTAS PIKTURNA

213 S. Fourth St., Brooklyn, N. Y. 11211. Tel. 212 - ST 2-2086

Taikos ir ramybės
visiems geros ir gailestingos širdies lietuviams

KUN. P. GEISČIŪNAS

Balfo Reikalų Vedėjas

105 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Kristaus Taikos ir Ramybės mano parapiečiams
ir visiems geros valios lietuviams

Apreiškimo Parapijos klebonas

KUN. J. ALEKSIŪNAS

ir kunigai: ANTANAS RČKAUSKAS ir JONAS TAMULIONIS

259 N. Fifth Street, Brooklyn, NY 11211 Telef. EV 7-2111

Linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų

SOPULINGOSIOS DIEVO MOTINOS PARAPIJA

136 Davis Ave., Kearn y, N. J.

Tel. 998-4616

Kleb. Dominick POCIUS
Kun. Raymond Thompson (Tamosunas)
Kun. Alfredas Žemeikis

★ *VISIEMS "LIETUVIŲ DIENŲ" SKAITYTOJAMS LINKS MŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI* ★

HOLY LIGHT CANDLE MFG CO.
Religious Candles of Every Description
280 Boerum Street — BROOKLYN, N. Y. 11206
GLenmore 6-0200 — Area Code 212
Proprietor: B. A. KUČINSKAS

* * *

Devotional Stands
Votive Stands
Marble
Bronze
Wrought Iron
Special to your specifications
in any metals or marble

7 Day lites
Votive Lights
Altar Candles
Beeswax Candles
Stearic Candles
Charcoal
Wax & Wood
Lighting Tapers
Insences
Votive Glasses, etc.

Kalėdų švenčių ir NAUJŲJŲ METŲ proga
tyro džiaugsmo ir tikros laimės savo mieliesiems pacientams, draugams ir pažįstamiems linki

J. DIČPINIGAITIS, M.D.

su šeima

85—51 Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y. 11421

Phone: VI 9-0193

JOSEPH GARSZVA
Undertaker & Embalmer

231-233 Bedford Ave., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-9770

Joseph J. Garszva, Jr.
Anita R. Garszva
Licensed Undertakers

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 Jamaica Ave., WOODHAVEN 21, N. Y. Tel. VIrginia 6-9519

Salė vestuvėms, susirinkimams ir kitiems pobūviams.
Salėje gali tilpti 100 dalyvių.

Gražių švenčių ir sėkmingų Naujųjų Metų!

COUNCILMAN AND MRS.

PETER W. VELEVAS

KEARNY, New Jersey

CHRISTMAS GREETINGS

From Kearny, N. J.

MATSON'S TAVERN

699 Elm Street — "Cousin" Joe Zalinskas — Prop.

Švenčių proga sveikina ir geriausių Naujųjų Metų linki

SCHUYLER SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION of Kearny, N. J.

Current Dividend Rate 4¾ quarterly.

Current Dividend Rate 4½ % quarterly

OFFICERS

Julius Paknis, Chairman of the Board; **Peter W. Velevas**, President; **George Katilus**, Vice-President; **Joseph M. Belza**, Treasurer; **Susan Dasker**, Asst Sec'y; **John A. Condon**, Executive Mgr. & Sec'y.

DIRECTORS

Jack J. Stukas, John A. Condon, George Katilus, Walter Plikaitis, Frank P. Gelenitis, Joseph M. Belza, Dr. S. A. Mickewich, Julius Paknis, John J. Salvest, Peter W. Velevas, John Nakrosis, Edmund Bennett.

COUNSEL

Frank P. Gelenitis & John J. Salvest.

OFFICE HOURS:
Mon. thru Thurs. — 9:00 A. M. to 3:00 P. M.
Friday — — — 9:00 A. M. to 7:00 P. M.
WYman 1-0001 WYman 1-7260

Tik viena šioje apylinkėje lietuvių taupymo bendrovė.

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimo, įvykusio 1968 m. lapkričio mėn. 23 d. Chicagoje, dalyviai. Svečių tarpe matome vysk. Vincentą Brizgį, gen. konsulą dr. Petrą Daužvardį, Pavergtų Tautų seimo atstovą Vaclovą Sidzikauską, Alto garbės pirm. Leonardą Šimutį, buv. Alto pirm. A. Rudį,
Representatives to the Lithuanian American Council convention held November 23, 1968 in Chicago.

Dabarties darbai - mūsų pareiga

Yra žmonių, su kuriais dialogas beveik neįmanomas, nes kalbėdamasis su jais pajunti, kad jie kiekvienam tavo teigimui atsako priešingai. Jeigu tu teigsi, kad šiandieną gali būt lietaus, nes dangus niaukiasi, jis tau atsakys, kad atvirkščiai — dangus blaivosi ir galima tikėtis giedros. Jei tu sakysi, kad lietuvybė atrodo nenykstanti, nes lituanistinių mokyklų mokinių skaičius turi tendencijos didėti, jis atsakys — taip, bet pažiūrėk, kiek ta mokykla lietuviška... Tai kalbant apie šią dieną, o ką jau besakyti apie rytojų, apie ateinančius metus arba apie tai, kas bus už penkerių ar dešimties metų! Šiomis temomis jums nepavyks niekad susikalbėti, juo labiau, kad abiejų dialogas šiuo atveju bus abstraktus, kuriam jūsų oponentas vis ras "argumentų" iš praeities, kurie bus jau gyvenimo "patvirtinti". Jis visuomet pasirodys buvęs pramatąs, kritiškas, blaiviai žiūrįs į ateitį, siūlęs planuoti visą veiklą tolimomis distancijomis, o darbus vykdyt ne naminiu, siauru masteliu, bet plačiu, tarptautiniu atremtu į sveiką protą ir išmintingą politiką, mostu. Realybė ir kasdieniai šio meto darbai jam neegzistuoja, o jei ir egzistuoja, tai jie yra menkaverčiai arba ir visai beverčiai. Tiesa, nedaug tokių plataus diapozono išminčių, bet pakanka ir vieno su plačia burna, kad jis savo visa išmanančia arogancija įneštų disharmonijos ir nepasitikėjimo į masę, kuri paprastai inertiška ir gana palanki užsikrėsti abejingumu.

Nepretenduojame į mokytojus, nurodinėjančius, kas turėtų planuoti artimų bei tolimų distannijų lietuvybės ar Lietuvos vadavimo planus. Nesirengiame nė kaltinti tų, kurie prieš 10 ar 15 metų neatspėjo šio meto politinių vingių, naujų tautų okupacijų, diplomatinių sandėrių ar prezidentžudysčių... Nesijuokiame nė iš tų, kurie pernai linkėjo "kitus Naujus Metus švęsti laisvame Vilniuje". Linkėjimas yra kurtuazijos dalykas, o troškimas sveikatos, gero, laisvės, laimės yra kiekvieno mūsų privilegija. To viso siekti — pareiga. Artimi ir tolimi planai yra tik strategija. Bet apie tolimų distancijų planavimus mūsų liaudies išmintis sako: ilgą iešmą bedrožiant šuo ir kepsnį nuneš. Tat, kas kepa kepsnį, tegu kepa, o kas drožia iešmą, tegu drožia, tik tegu juo nesibado ! Gyvename dabartyje, ir didžiausias mūsų triūsas ir rūpestis turi būti dabarties darbai ir problemos. Kas jų nemato ar nenori matyti, tas tik tuščiai žiongleruoja, nes niekas neaplenksime dabarties ir neįžygiuosime į rytojų stebuklingais, žemės nesiekiančiais, tiltais. Niekinimas tų, kurie neša dabarties naštą, yra griovimas pamatų, ant kurių statomas ateities rūmas. Kiekvienas turime sąžiningai eiti dabarties pareigas, ne vien verstis kritika, kuri teparodo dažnai tik nesugebėjimą ar nenorą įsijungti į dabarties darbininkus, kurie, pasak evangelijos, neša dienos liūtį ir kaitrą.

Į negatyvius kritikus ir žiūrėkime kritiškai.

Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. Eugenijus Bartkus kalba A. L. Tarybos suvažiavime lapkr. 23 d. Chicagoje.

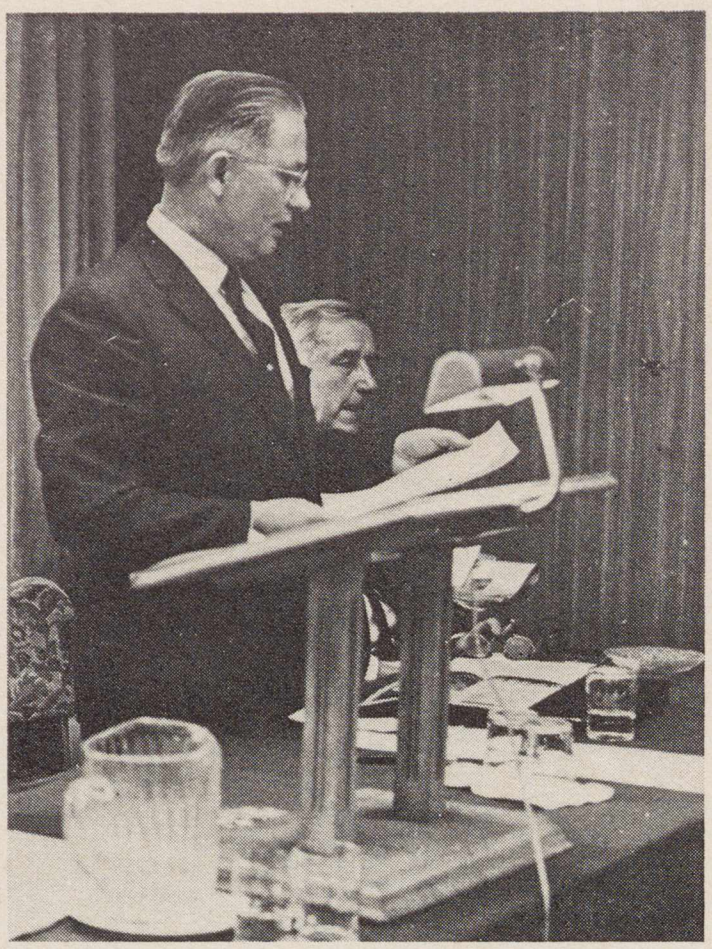

Teodoras Blinstrubas, ALT suvažiavimo prezidiumo narys, kalba organizaciniais reikalais.

Suvažiavimo dalyviai pietauja. Prie vieno stalo: Julius Smetona, Dr. Vladas Šimaitis, T. Blinstrubas, Kostas Januška, J. Jasaitis, Kasperas Radvila ir E. Bartkus.

Suvažiavimo sekretoriai: Jonas Jasaitis ir Kostas Januška.

Scenes from the Lithuanian American Council convention held November 23, 1968 in Chicago.

ALTO METINIS SUVAŽIAVIMAS

Lapkričio 23 d. Chicagoje (Bismarck viešbuty) įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos (trumpai: ALTo) metinis suvažiavimas. Suvažiavimą pradėjo pirm. E. Bartkus, prezidiuman pakvietė T. Blinstrubą, dr. P. Dargį, dr. P. Grigaitį, dr. V. Šimaitį ir M. Vaidylą; sekretoriatan — J. Jasaitį ir K. Janušką.

Bendrą organizacijos veiklos apžvalgą padarė pirm. E. Bartkus, apie politinę veiklą pranešė dr. P. Grigaitis, organizacinius reikalus aptarė T. Blinstrubas, finansų reikalus — M. Vaidyla. Dr. Vl. Šimaitis ir J. Jasaitis pranešė apie raštinės reikalus ir genocido parodą.

Iš ateities planų paminėtina 1969 metais numatomas rengti ALTo kongresas (Vieta: Detroito miestas).

Nauja AL Taryba

Į Amerikos Lietuvių Tarybą organizacijos sambūriai, grupės paskyrė šiuos atstovus:

Liet. Katalikų Federacija — E. Paurazienė, A. Aleksis, dr. J. Stukas, J. Jasaitis, L. Jaras, K. Kleiva, kan. V. Zakarauskas; **Socialdemokratų s-ga** — dr. P. Grigaitis, J. Talalas, M. Gudelis, S. Michelsonas, S. Bredes, J. Skorubskas, J. Valaitis; **Am. Lietuvių Tautinė Sandara** — St. Gegužis, M. Kasparaitis, dr. K. Šidlauskas, J. Kuza, A. Devenienė, J. Gulbinienė, M. Vaidyla; **Am. Lietuvių Tautinė sąjunga** — V. Abraitis, E. Bartkus, dr. S. Biežis, T. Blinstrubas, J. Jurkūnas, K. Karpius, A. Trečiokas; **Liet. Katalikų Susivienijimas** — prel. dr. J. Boll, dr. V. Šimai- V. Kvetkus; **Am. Lietuvių Susivienijimas** — B. Pivariūnienė, E. Mikužiūtė, P. Dargis; **Santara-Šviesa** — L. Vėžienė, dr. G. Gedvila, dr. J. Valaitis; **Liet. Kat. Moterų s-ga** — G. Kaneb, O. Ivins- Ivinskaitė, E. Vilimaitė; **Liet. Studentų s-ga** — Vyt. Kasniūnas, jr., E. Modestavičius, R. Panaras; **Lietuvos Vyčių s-ga** — L. Paukšta, J. Evans ir St. Vaitkus.

Baigusi kadenciją Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba. Sėdi (iš kairės): Teodoras Blinstrubas, Eugenijus A. Bartkus, pirm., Dr. Pijus Grigaitis, Leonardas Šimutis, garbės pirm., Povilas Dargis; stovi: Jonas Jasaitis, Dr. Vladas Šimaitis, kun. Pranas Garšva, Jonas Talalas, Mikas Vaidyla ir Stephen Bredes, iždo globėjų pirm.

The Executive Board of the Lithuanian American Council; President — E. Bartkus.

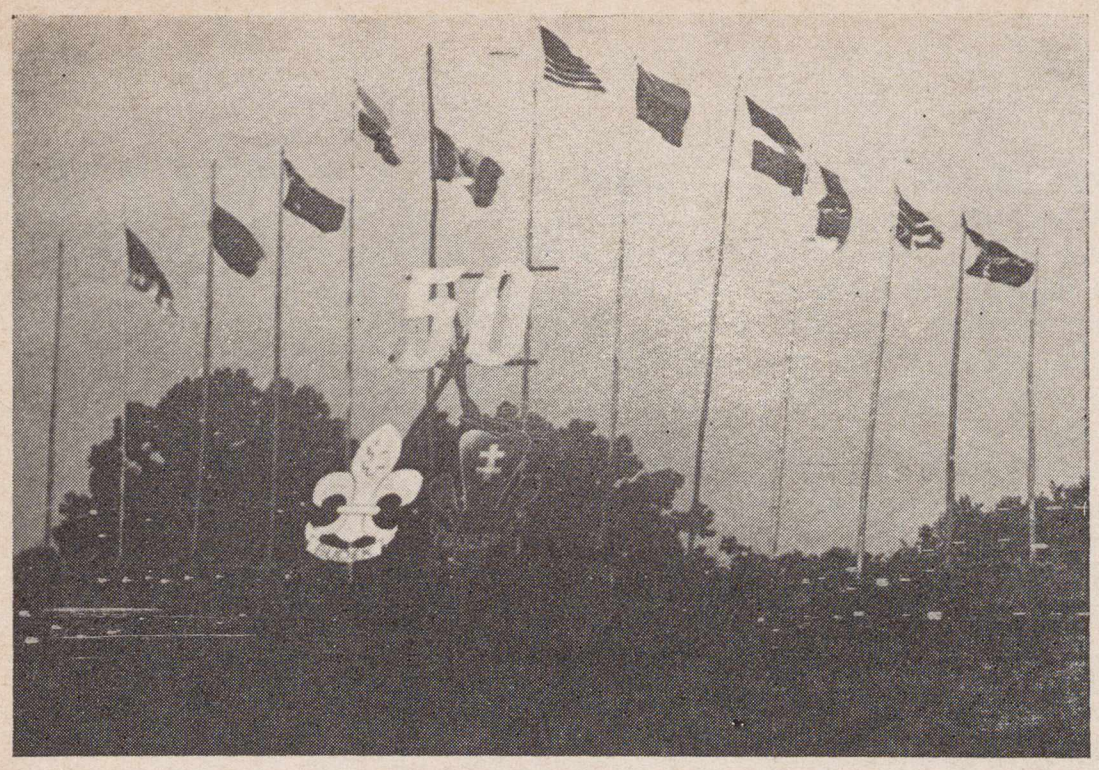

Vėliavos tų kraštų, iš kurių skautai dalyvavo sukaktuvinėje stovykloje.

Scenes from the Lithuanian Scout Jubilee Camp, summer 1968 at Camp Rakas, Michigan, commemorating 50 years of Lithuanian scouting.

LIETUVIŲ SKAUTYBĖS SĄJŪDŽIUI 50 METŲ

Skautybė

Skautybė — jaunuomenės ugdymo sąjūdis — prasidėjo Anglijoje 1907 metais. Jos kūrėjas — lordas R. Baden-Powellis — nuotykingas karys, gabus rašytojas ir piešto veiksmo meisteris, bet už vis labiausiai originalus pedagogas, genialiai sukūręs ideologinę sistemą, taip milžiniškai išaugusią, globaliniai išplitusią ir entuziastingai gyvendinamą.

Iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti, kad skautybė yra tarptautinis dalykas. Tiesa, ji yra tam tikra prasme tarptautinė: savo universalumu, savo pagrindinių ideologinių pradų bendrumu ir savo lankstumu įaugti tautinėje dirvoje. Tačiau tai tik dalis skautybės, nes visa kita yra tautiška, išugdoma savitu turiniu pagal tautos tradicijas, kultūrą, gyvenimą. Ir tuo pačiu tarptautiškuoju pradu skautybė diegia ugdomąją mintį — susipažinti, susiprasti ir bendradarbiauti. Tas tarptautiškumas kaip tik iškelia tautinius įvairių skautybės apraiškų bruožus.

Skautiškasis ugdymas

Skautybės ideologinių pagrindų kategoriškas imperatyvas sąjūdžio nariui: pripažinti Dievą ir vykdyti savo tikybos būdus tam pripažinimui išreikšti. Aktingu būdu, veikla, darbais ir gyvenimu pabrėžiamas religinis išpažinimas.

Meilė artimui, ištikimybė tautai, pareigingumas kraštui ir pozityvus reiškimasis savo aplinkoje lydi ideologinių dėsnių kelią gyvenime.

Skautybė, būdama auklėjimo sistema, išimtinai **siekia ugdyti asmenybę,** pirmiausia dėmesį kreipdama į vaiko - jaunuolio - žmogaus **charakterio** ugdymą.

Tam ugdymui sėkmingai vykdyti ji turi savitus metodus, planingas sistemas, patrauklius uždavinius, įvairias programas ir p. Stipriai pabrėžiama, kad ugdymas būtų, kiek galima, **individualinis** ir, kiek imanoma, **gamtos aplinkoje.**

draugiškumo bei **tarnavimo** kitiems įpareigojimu. Turi ugdytis pažangus, sugebąs, mokąs, sveikas ir kitiems atsidavęs asmuo.

Aiškus visuomeninio auklėjimo pradas — **tarnavimo idealas** per visą skautiškąjį lavinimą eina kaip koks pabrėžtinai raudonas siūlas.

Skautiškasis auklėjimas paremtas **šeimos- bažnyčios - mokyklos - bendruomenės** įtakos principu — sistemingai įderina ugdantįjį ir ugdomąjį veiksnius; todėl teisinga sakyti, kad skautybė yra jaunimui ir jaunimo sąjūdis.

Skautybė nėra mokykla. Ir jos metodika siekia labai skirtis nuo įprastinės mokyklinės metodikos.

Garbės stovyklautojai ir įžymieji skautų vadovai. I eil.: Buv. LSS T. pirmininkasv, s. K. Palčiauskas, buv. Lietuvoje VS v. s. K. Žilinskienė, I-asis VS v. s. V. Šenbergas, buv. VS v, s, St. Kairys, buv. VS v. s: O. Ąailskienė, s. prof. Ig. Končius, VS v, s, M. Jonikienė ir Ses. St. Viršininkė v. s. M. Barniškaitė; II eil. sėdi: s: A: Pažiūrienė, v: s, V. Barmienė, v. s. O. Saulaitienė, v. s. I: Jonaitienė, v. s. A, Namikienė, ps, Zdanienė ir s. kun. P. Garšva; stovi — s: V. Jokubaitis, svečias estas, s, V. Rušas, s. P. Zailskas, s. A. Bobelis, ps. V. Matulevičiūtė, v, s. V. Tallat-Kelpša ir E. Šiurnaitė.

Skautės sesės žygiuoja parade sukaktuvinėje stovykloje.

Jau paties skautybės kūrėjo padėtuose ideologiniuose jos pamatuose pilnos asmenybės ugdymo siekiant svarbiausias dėmesys charakteriui formuoti, galima sakyti, neatskiriamai papildomas **inteligencijos** kėlimu, praktiškoj **nagingumo** bei rankomis dirbamų užsiėmimų skatinimu, **sveikatos** vertinimu bei sveikų papročių gyvendinimu ir

Tuo ji nori **papildyti lavinimo uždavinius,** bet nenori atstoti mokyklos uždavinių.

Savitai ugdymo sistemai gyvendinti siekiama, kad lavinimas, pirmiausia, vyktų gamtoje, toliau — duotų lavinamiesiems **pasirinkti,** savanoriškai **prisidėti** ir turėti **atsakomybės.**

Skautybė nėra pati sau tikslas. Ji save laiko labiau priemone — **prisidėti ugdyti asmenį, šeimos** narį, **bažnyčios** žmogų, **tautos** sūnų-dukrą, **krašto** pilietį.

Nebūdama pati sau tikslas ji negali būti ir uždara: ji nėra uždara neužbaigiamai sau. Jai svarbu **prisidėti** į **gyvenimą,** į **bendruomenę,** į **aplinką** įugdyti tobulesnius žmones.

Pamaldos sukaktuvinėje skautų stovykloje, vykusioje šią vasarą.

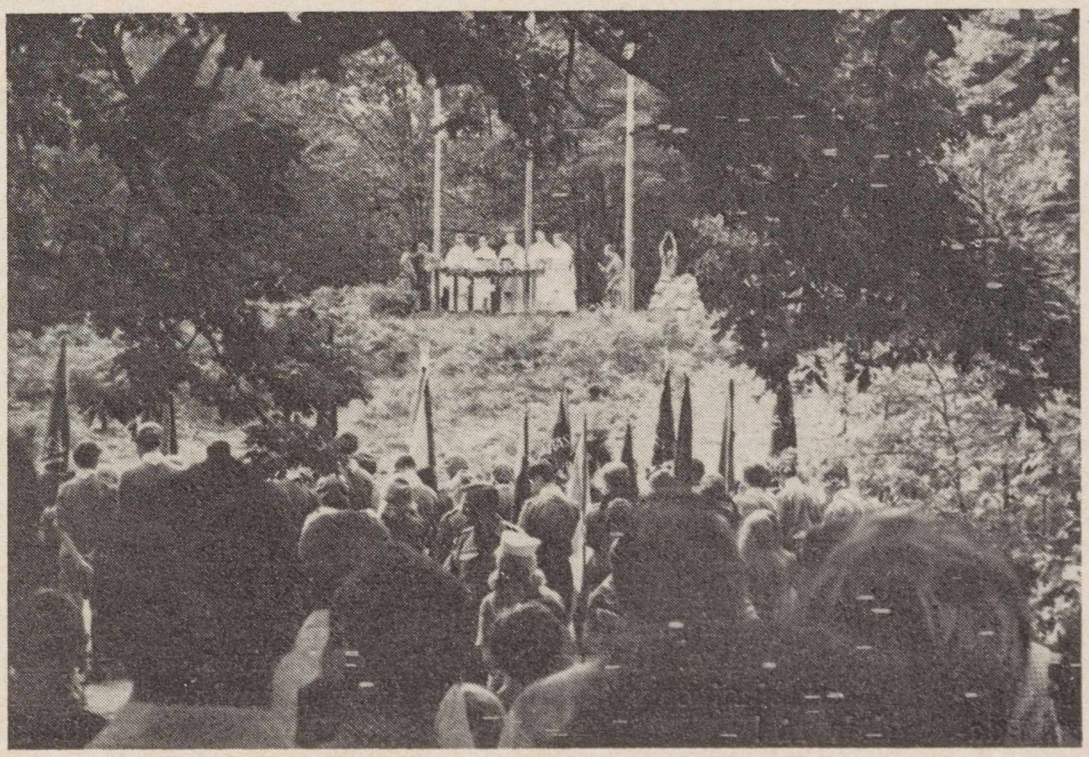

Lietuviškoji skautybė

Oficiali lietuvių skautybės pradžia laikoma 1918 m., kai lapkričio 1 d. Vilniuje susikūrė pirmasis skautų ir skaučių būrelis lietuvių gimnazijoje. To būrelio pradininkas **Petras Jurgėla** parašė ir pirmąją skautų knygutę — Pirmieji skauto žingsneliai. Vėliau jis, tomis temomis rašydamas ir periodinėje spaudoje, parašė ir išleido dar kelias

Nukelta į 14 psl.

H. Didžiulytė-Mošinskienė

Anūkės atsiminimai

Šių dienų tikrovėje nekartą pasiilgstame švelnaus žodžio. Pasigendame žmonių, kurie bendraudami su mumis įneštų šilumos, jaukumo ir ramios nuotaikos. Juk tenka sutikti žmonių, kurių asmenybės aveikia į mus vidine giedrą, nepajudinama pusiausvyra, kurių veide visada atrodo paklydusi šypsena, nors jie būtų ir labai rimtai nusiteikę.

Tokia šviesi asmenybe liko mano atsiminimuose ir mano senelė Liudvika Didžiulienė, pasirinkusi slapyvardę Žmona.

Maža mergaite būdama ilgėdavausi ir pavydėdavau draugėms, turinčioms čia pat tetas, dėdes arba senelį ir senelę. Jos linksmai pasakodavo, kad buvo išvažiavusios vasarą praleisti pas senelę, tai vėl jų šeimose viešėjusios tetos arba dėdės, kurie atveždavo dovanų, vedžiodavosi jas pasivaikščioti, suteikdavo įvairių pramogų ir malonumų. — Kaip gera joms... — galvodavau ir čia pat bėgdavau pas mamą jau nebe pirmą kartą pasiklausti, ar aš irgi turiu tetas, dėdes, senelę...

Taip, aš turėjau daug tetų ir dėdžių, turėjau dvi seneles ir senelį. Deja, jie visi buvo nepasiekiamai toli, mus skyrė karas, ir tik retkarčiais ateidavo iš jų žinutės. Viena senelė gyveno prie Uralo — motinos motina, našlė. Kita — Lietuvoje, kur buvo ir senelis ir tetos. Nelabai tuo laiku išmaniau, kur yra Lietuva, nes gyvenome Krokuvoje, mokiausi lenkų pradžios mokykloje ir namuose tekalbėdavome lenkiškai, bet visa savo vaikiška širdele ilgėjausi jų visų. Ypatingai ilgėjausi senenelės pasakojimų. Vaikiškoje vaizduotėje tie pasakojimai turėjo kažką užburiančio — tai žinojau iš vaikų knygelių, kur senelės turėjo tokį malonų patrauklų vaidmenį.

Grįžus po pirmojo pasaulinio karo į Lietuvą, į tėvo gimtinę, teradau dėdę ir tetą. Susitikusi pirmą kartą dėdę Vilniuje, aš daugelį sykių kartojau "dėdė", žiūrėdama į tėvo brolį Vytautą, ir jis net balsu nusijuokė, kad esu juo taip susižavėjusi. Dėdė Vytautas buvo geras žmogus, man visada meilus — jaučiau, kad jis yra artimas visai mūsų šeimai.

Aš buvau nustebinta, kad tėviškėje neradau nei senelės, nei senelio, nei tų daugelio tetų. Tėvelis tada paaiškino, kad karo metu jie visi buvo išvykę į Rusijos gilumą. Kur toji Rusija, nei kas toji Rusija, man tikrai tada mažai terūpėjo!..

Metams bėgant grįžo ir tetos. Jau turėjau tris tetas. Visos buvo geros ir meilios. Mano vaikiškas noras, atrodo, turėjo būti patenkintas. Dabar aš, kaip ir mano Krokuvos laikų draugės, galėjau praleisti vasarą kaime pas tetas, arba jos karts nuo karto atsilankydavo pas mus mieste.

Tačiau dėl to nesumažėjo ilgesys senelės.

Išmokusi lietuviškai rašyti, pradėjau savo vaikiškus laiškelius siųsti į Krymą. Iš ten ateidavo jos malonūs laiškai su gražiais Juodosios jūros vaizdais, kurortų fotografijomis ir jos pačios atvaizdais.

Liudvika Didžiulienė rašydavo man neilgus laiškučius, kuriuose ji džiaugdavosi, kad jau moku jai papasakoti savo mažyčius išgyvenimus ir įspūdžius. Man taip mielas būdavo jos laiško gale parašas — Bobutė. Taip ir įpratome visi namuose ją vadinti. Ir susidarė man vaizdas, kad ji buvo labai gero būdo. Nes jei senas, gyvenimo išvargintas žmogus, be to, sunkus širdies ligonis pajėgė anūkei rašyti laiškus, dvelkiančius meile, švelnumu ir gyvenimo džiaugsmu, toks žmogus turėjo būti tikrai šviesi asmenybė.

Pagaliau atėjo 1924 metų vasara, ir vieną saulėtą popietę aš, visa degdama nekantrumu, išbėgau į sodą pasitikti mūsų visų laukiamos Bobutės. Ji sugrįžo po 10 metų nebuvimo Lietuvoje atgal į savo mylimą šalį.

Štai prieš mane stovi mano išsvajota, išsiilgta senelė. Neaukšto ūgio (jau visa galva buvau ją peraugusi), visa baltai pasirėdžiusi, šypsanti. Pasilenkiu, bučiuoju jos mažytes rankas. Jaučiu nepaprastą švelnumą, plaukiantį iš jos, kai jinai paglosto mano galvą, lūpomis paliečia mano kaktą ir skruostus. Ji visa spinduliuoja vidaus šviesa. kuri yra šviesesnė už giedrą vasaros popiečio. Matau jos išblyškusius skruostus, šviesias šypsančias akis, girdžiu tylų, trupotį virpantį balsą:

— Tai tu, Halyte... — ir vėl jos lūpos paliečia mano smilkinį. Iš džiaugsmo nežinau, ar juoktis, ar verkti — tik išblaško rūpestingas tetos balsas.

— Mamute, prašau nesijaudinti, pailsėti. — O Bobutė jau glosto kitų anūkėlių galvas, lenkiasi jų pabučiuoti. Ji kašką šnabžda ir dar labiau nublykšta jos veidas.

Toks susijaudinimas gali jai pakenkti, todėl tetos nerimauja.

Štai Bobutė įeina į namus ir su ja toji spinduliuojanti šviesa, šypsena ir šiluma, kuri čia pasilieka iki paskutinės jos buvimo valandos.

Liudvika Didžiulienė buvo neišsemiamos kantrybės ir atlaidumo šaltinis. Jos širdis plakė meile saviems ir visiems, kurie buvo tos meilės reikalingi.

Kiek sykių ji paguosdavo mane, kai susipešdavau su broliais, kai gaudavau barti nuo mamos! Jinai vis tuo pačiu švelnumu pamokydavo mane, sakydama, kad mažiesiems reikia dovanoti, o tėvų žodžio reikia klausyti, nes nei vienas tėvas, nei motina nelinki savo vaikams blogo. Ir čia pat ji rasdavo pavyzdžiu kokį nors savo gyvenimo epizodą iš tų laikų, kada ji pati ir jos gausi šeima išgyveno kovas už lietuvybę ir buvo herojais toje kovoje. Ypatingai ji turėdavusi bėdos su mažuoju Antaniuku. Tai buvo Rusijos caro priespaudos laikais, kada vaikams mokyklose buvo uždrausta lietuviškai melstis.

Menu aiškiai jos nupasakotą mažojo Antaniuko nuotykį.

Antaniukas buvo antroje gimnazijos klasėje, — pasakojo Bobutė. — Vieną dieną atbėga jis neįprastu laiku iš gimnazijos ir puola man į glėbį verkdamas:

— Išvarė! Sakė, duos vilko bilietą!.. — iškošė per ašaras. — Nuraminau jį ir paklausiau, už ką gi išvarė.

— Nenorėjau rusiškos maldos kalbėti. Tada inspektorius paklausė: — Kodėl nenori rusiškai melstis? — Sąžinė neleidžia.

— Sąžinė! Sąžinė! — įsiutusiai švokštė inspektorius. — Aš tau parodysiu "sąžinę"! Lauk iš gimnazijos!

Čia Antaniuko akys vėl pasruvo ašaromis. O aš paglosčiau jo šviesią galvutę ir pasakiau — gerai padarei, vaikeli. Visada klausyk sąžinės balso. Ji tave tikruoju keliu nuves. Aš didžiuojuosiu tavimi, kaip tikru lietuviu didvyriu!

Bobutė dar papasakojo, kaip pas ją tą patį vakarą atsilankė gimnazijos inspektorius, kaltino ją konspiracijos darbe, grasindamas uždaryti bendrabutį, kuriame tuo laiku gyveno lietuviai moksleiviai, jų tarpe Antanas Smetona, J. Šlapelis, J. Paknys, P. Vaičiuška, Vailionis, Glemža ir kiti, vėliau nepriklausomybės atstatymo laikais atsižymėję asmenys.

Inspektorius nervinosi ir dūko, bet pasakiau jam:

— Ir aš ir tamsta esame bejėgiai prieš tyrą vaiko sąžinę... — tame pasakojime bobutės veidas ypatingai gyvai nušvito, akyse sužibo nepalaužiamos drąsos liepsnelės. Rodėsi, kad ji dabar mato priešais įpykusį inspektorių, kurį vis dėlto jai pasisekė perkalbėti. Bendrabutis buvo neuždarytas, o Antaniukas turėjo atsiprašyti ir grįžo į tą pačią gimnaziją.

Rudeniop bobutė sunkiai susirgo plaučių uždegimu. Ji nusišaldė Gabrielės Petkevičaitės - Bitės iškilmingame 60-ties metų amžiaus sukakties minjime, kuri tuo laiku buvo suruošusi Panevėžio visuomenė.

Tai buvo savaitės kovos tarp gyvybės ir mirties. Namuose tuo laiku tėtis ir mama mus visus drausdavo balsiai šūkauti, kad nedrumstume ligonės poilsio.

Tačiau kai tik ji pasijusdavo stipriau, jos išvargusiame veide grįždavo maloni šypsena, ji paimdavo į rankas plunksną tęsti savo atsiminimus. Atgaivindama juos, rodos, ji kabinosi gyvenimo siūlo, kad jis staiga nenutrūktų.

Bobutė pasveiko. Menu, kad švenčiant man savo 14-jį gimtadienį aš gavau nuo jos pražydusių rausvų azalijų vazonėlį. Nuo tos dienos taip pamilau tą tropikų gėlę, kad ir šiandien ji man yra gražiausia!

Pavasariui atėjus, ji panoro išvykti į tėviškę, ten, kur gimė jos visi vaikai, kur ji slapstė nuo caro žandarų uždraustą spaudą, kur lankėsi vysk. A. Baranauskas, poetas A. Vienažindis, knygnešys Juozas Bielinis ir kiti kovotojai už Lietuvos laisvę. Ją viliojo Andrioniškio balkšvi smiltynai, skambantys Strazdelio dainomis, kurias ji pati kadaise taip kruopščiai rinko, sodų pavėsyje sęstantis Padvarninkų kaimas, kuriame tebegyveno jos sesuo Elena.

Išvykus Bobutei, mūsų namas neteko tos spinduliuojančios šviesos. Bet už tai, vasarai atėjus, mes džiaugdamiesi sėdome į traukiniuką, kuris mus nuvežė iš Panevėžio į Troškūnų stotį o iš ten arkliuku pasiekėme Griežionėlius.

Deja, mums atvykus, Bobutė neišėjo pasitikti.

Įėjus į jos kambarėlį, žibaline lempa apšviestą, radau ją lovoje, atsirėmusią į aukštas pagalves, labai nuvargusiu veidu, bet —šypsančią!

Ji mus visus švelniai glamonėjo, tačiau daug kalbėti negalėjo, vis jai trūkdavo oro. Ji tik prašė, kad būtume geri, kad nesipeštume savo tarpe. Tas jos nuovargis veide man atrodė grėsmingas. Vaikiška širdele jaučiau, kad Bobutė palengva nuo mūsų tolsta. Tai patvirtino ir mūsų trumpas viešėjimas vienkiemyje ir tetulių nervinga nuotaika. Bobutė gi visada stengėsi atrodyti linksma, ypač kai atnešdavome jai šviežių kvepiančių žemuogių pintinėlę arba spalvingą puokštę laukinių gėlių.

Senelė buvo nepaprastai graži tarp baltų mezginių, žilų plaukų aureolėje ir vis rašanti, kai tik pasijusdavo stipresnė. Ji būti-

nai norėjo užfiksuoti savo atsiminimus, kuriuos pavadino "Ką aš beatmenu" (išspausdintus 1926 m. kun. J. Tumo-Vaižganto dėka).

Ne vieną gražią istoriją iš savo praeities ji spėjo mums dar tą vasarą papasakoti, nors tetos dėl to mus varyte varydavo tolyn.

Pamenu, Bobutė vieną vakarą išėmė pluoštą pageltusių popierio lapų ir paduodama man sakė:

— Tu myli poeziją. Pavartyk šiuos lapus. Juose rasi gražių eilėraščių, nors jie visi beveik tik lenkiškai rašyti. Tu gi moki gerai lenkų kalbą... Kai aš buvau jauna ir gyvenau dvare, kur mano tėvas buvo ūkvedys, man tada piršosi daug jaunikaičių, ponaičių dvarininkų. Jie rašė man tuos eilėraščius, įpindami į juos mano vardą... — Klausydama Bobutės pasakojimo nesistebėjau. Jau pasenusi ir ligota ji nebuvo praradusi nuostabiai gražių ir kilnių veido bruožų, o jos jaunystės atvaizdas šeimos albumuose liudijo ją buvus ypatingai gražią ir moteriškai patrauklią.

Bobutė tęsė savo pasakojimą, o jos rankose virpėjo laiko nugaišinti lapai. "Veltui buvo visi jaunikaičių dūsavimai. Tėvams pasakiau aiškiai — tekėsiu tik už tikro lietuvio, kuris norėtų turėti didelę šeimą.

Ir iš tikrųjų, ji savo nusistatymo nepakeitė. Liudvika Nitaitė ištekėjo už tikro lietuvio dvarininko, patrioto Stanislovo Didžiulio. Šeimos ji turėjo 10 vaikų, kurių Jonukas ir Stasiukas mirė maži, o Algiukas žuvo pirmojo pasaulinio karo metu Rumunijos fronte. Nežiūrint visų sunkumų, vaikus išauklėjo giliai patriotinėje dvasioje. Visi jie daugiau ar mažiau pasireiškė visuomeniškame gyvenime.

Liudvika Didžiulienė drąsiai sutiko vyro ir sūnų Antano ir Algirdo areštą. Jie buvo apkaltinti konspiracija prieš caro valdžią ir už draudžiamos spaudos platinimą buvo ištremti į Sibirą. Žmonos ir motinos skausmą nuslopino pasididžiavimas tais, kurie be baimės kovojo už Lietuvos laisvę. Ji ir toliau vis reiškėsi visuomeniniame darbe, ypač lietuviškoje spaudoje.

Deja, trumpai teko pasidžiaugti mylima Bobute.

Išvargusi širdis atsisakė tarnauti, ir Bobutė palengva geso.

Aprūpinta šv. Sakramentais, ji tyliai užmerkė akis 1925 m. spalio 25 d., prieš ta paprašiusi, kad ją palaidotų netoliese esančiose kapinėlėse, veidu į namus, "kad atsikėlus galėčiau tiesiai į juos nueiti", — tyliai prašnabždėjo. Žinia apie jos mirtį pasiekė kan. Juozą Tumą. Jis nedelsdamas atskubėjo iš Kauno į Andrioniškį jos palaidoti.

Senuose kapeliuose išaugo naujas kapas. Jį puošia gėlės ir aukštas paminklas, matomas už kelių kilometrų. Stilizuotas, kuklus, lietuviškas paminklas ir jo viduryje yra bareljefas — šypsantis mylimos Bobutės veidas.

Ji ilsisi tėvynėje. Jai čiulba pavasarį vieversiai, jai moja klykdamos žąsys, skrisdamos į šiltuosius kraštus. Jos mylimi namai — nebe jos. Ten dabar švaistosi svetimieji. Kaip būtų jai liūdna dabar, jei ji prisikeltų ir atetų tiesiai į namus!

— **H. Didžiulytė-Mošinskienė** (g. 1911), rašytojos L. Didžiulienės-žmonos anūkė, sūnaus gyd. Antano D. duktė, N. Lietuvoje buvusi mokytoja, nuo 1947 m. gyvena Brazilijoj ir savo raštais bendradarbiauja vietos lietuvių spaudoj.

Šis pasakojimas paimtas iš jos ką tik išleistos beletristinių apybraižų knygos "Ošiančios pušys", kur autorė su pietizmu grįžta į paliktą tėvynę. □

Danguolė Sadūnaitė

• • •

Tu esi ta šviesa,
kuri prižadina mane
kas rytas. — — — —

Kaip saulė kad išaukština
medį, pavasarį —
tu mane išaukštinai.

Nors tavo šakos
ir nukryžiuoja. — — —

TYLA

Tyla,
kurią tu atnešei
kaip orchidėją ————

gaisru
išaugo. —— ———

Žiemos saulėleidžiuos
užpildydama
visas tuštumas.

Tik kai naktis,
it juodas vario paukštis,
atsimuša
į vario langą, –

Sakau jai:
"Atgręžk mane į saulę!"

———————

Nerima Narutė

NETIKIU

Gegužyje gimiau, gegužy merdėjau
Aš vienąkart...
Ir vėliai kėliausi gyventi,
Nebetikiu savim.
Tačiau ir vėl širdis mana –
Taurė pilna –
Sugijusi gegužio laukia.

O tas stebuklas mėlynų žiedų
Verpetais žemės vandenyne,
Man žiedus mėlynus nuskynęs,
Iškėlęs baltas ilgesio bures,
Gelme atplaukia.

Artyn, drąsi man į nežinomus krantus,
Į salą žalią, išsapnuotą...
Nebetikiu, kad kada nors manąsias viltis
Nežinoma ranka nupūs,
Kad būčiau kančiai vėl išduota.

DŽIAZAS

Ateina valanda tyli
Ir negaliu nepasakyt, neišdainuoti,
Nes jūra nerami – širdis –
Triukšme ramybės uostas...

Įsmeigia žvaigždės deimanto sagtis,
Kvatojasi moderniška undinė,
Juodam asfalte merdėja naktis,
Dangoraižio akis stiklinė...

Vien džiazas plyšta už langų,
Sudūžta kažin kas aistringam sūkuryje...
Taip sieloj alkana, o taip šiurpu, graudu...
Ir džiaugsmo vietoj ašarą nuryju.

———————

Stasys Jakštas

DIDVYRIAI

Vieni sako, kad didvyriai tie,
kurie gali aukščiausiai pakilti;
kiti sako, kad didvyriai tie,
kurie toliausiai nubėga...

O man rodos, kad nei tie, kur
aukščiausiai pakyla, nei tie,
kur toliausiai nubėga,
bet tie,
kurie išsilaiko tenai,
kur buvo paskirti
b ū t i.

Vieniems didvyriai tie,
kur daugiausiai nukauna,
kitiems, —
kur priešo puolimą
sulaiko...

O man rodos, tie,
kur išmoksta gyventi be
k a r o.

1968.V.20

RAŠYTOJAI PO KOMUNISTŲ JUNGU NUO 1944 M. LIETUVOJE

"Už Staliną! Pirmyn!"
Juozas Baltušis, Pergalė, Nr. 1-2, 1945 m. 29 p.

"... tautas veda genialus žmogus, didysis strategas Tarybų Sąjungos Maršalas Stalinas."
Antanas Venclova, ten pat, 142 psl.

Imperialistinė rusų komunistų partija, okupavusi bet kurį kraštą, tuojau pat savo vergovės jungą deda rašytojams ir kitiems meno darbuotojams, pajungdama juos savo tikslams.

1944 metais buvo okupuota Lietuva: liepos 13 d. pavergtas Vilnius, liepos 15 d. — Alytus, liepos 27 d. — Šiauliai, rugpiūčio 1 d. — Kaunas ir 1945 m. sausio 30 d. — Klaipėda. Taip visa mūsų Lietuva pateko į imperialistų rusų komunistų partijos ir Sovietų Rusijos reples.

Komunistų partija, okupavusi Lietuvą, visą gyvenimą, taigi ir kultūrinę veiklą ėmė tvarkyti savaip. Rašytojai ir kiti meno darbuotojai tuojau buvo pajungti rusiškiems komunizmo tikslams. Visa tai labai ryškiai galime matyti iš jų ano meto spaudos. Pasinaudosime rašytojų organu "Pergale". Šio "Literatūros, meno ir kritikos" žurnalo 1945 m. kovo - balandžio nr. 1-2, psl. 140-145 puslapiuose randame straipsnį "Lietuvos tarybinių rašytojų sąjungos ir rašytojų veikla... Lietuvoje" Iš šio straipsnio daug kas aiškėja. Jo teigimais, faktais ir mintimis čia ir noriu pasidalinti su LD skaitytojais.

1944 m. rugsėjo 26 d. Vilniuje įvyko pirmasis okupuotos Lietuvos rašytojų susirinkimas, kuriame dalyvavo rašytojai, nepasitraukę į Vakarus, likę saugoti gimtojo žodžio, ir stalinistai "rašytojai", grįžę su raudonąja armija, 1941 m. pabėgę su bėgančiais komunistais rusais, vieni prisidėję prie birželio mėnesio trėmimų, kiti visą tai rėmę žodžiu ir savo "kūryba", Rusijoj išėję specialias partines mokyklas, kai kurie net iki NKVD generolo laipsnio pakopę...

Susirinkimą vedė ir kalbą pasakė rusų drg. K. Korsakas. Jis savo ilgos kalbos pabaigoje pabrėžė:

"Rašytojams neleistina likti užsisklendus savo individualiame kiaute... Reikia kuo skubiausiai atsisakyti bet kokio lūkuriavimo ir pasyviškumo, visada nešančio pakrikimą ir nuopolį meno gyvenime." (140-141).

Aršus stalinistas ir ištikimas rusų drg. A. Venclova, Nepriklausomoje Lietuvoje vaidinęs kankinį, o iš tikrųjų smulkiaburžuazinis valdiškų įstaigų tarnautojas, išdidžiai kalbėjo apie pabėgusių "rašytojų" veiklą Sovietų Rusijoje. Jis sakė:

"Lietuvių rašytojų kūriniai išėjo masiniais tiražais rusų kalba..." (141 p.).

O lietuvių kalba — nieko! Deportutiesiems lietuviams į Sibirą, — o jų buvo per 75 tūkstančius, — nebuvo lietuviškai atspausta nė vieno puslapio!

ŽVIRBLIS TINGIAM POETUI

Mes abu, drauguži,
Trupinių mėgėjai
Ir, prikimšę gūžį,
Skrendam tik pavėjui.

B. Šiuplėda

1960 m. lapkritis, Šluota

Susirinkime kalbėjo (ar: turėjo kalbėti) P. Vaičiūnas, K. Boruta, T. Tilvytis, K. Jakubėnas, K. Račkauskas-Vairas apie vokiečių okupaciją ir lietuvių literatūros merdėjimą tos okupacijos metais.

Visi likusieji Lietuvoje vokiečių okupacijos metais rašytojai vėliau turėjo "atsipirkti", — teisintis, atgailoti ir pn. Kai kam, pvz., kaip T. Tilvyčiui, tatai pavyko greitai atgailą atlikti ir net įsiteikti.

Rusų komunistų partijos spalio maišto metinių proga Vilniuje, Švietimo komisariato patalpose, buvo suruoštas pirmas (uždaras!) literatūros vakaras, kuriame savo kūrybos skaitė: V. Mykolaitis-Putinas, P. Vaičiūnas, T. Tilvytis, K. Kiela. Visai nesakoma, kas buvo to vakaro klausytojai.

Gruodžio 2 d. Vilniuje, taip pat Švietimo komisariato patalpose, įvyko antras (taip pat uždaras!) literatūros vakaras. Šį kartą skaitė: P. Vaičiūnas, K. Boruta, E. Mieželaitis, V. Žilionis, V. Mykolaitis-Putinas, K. Korsakas, T. Tilvytis, J. Baltušis, J. Marcinkevičius, K. Kiela, J. Butėnas.

Kas sudarė šio vakaro klausytojų publiką, irgi nesakoma. Nesunku numanyti, kad vienu ir kitu atveju klausytojais buvo patikimieji politrukai ir NKVD.

Gruodžio 7 d. Vilniuje, Švietimo komisariato patalpose, įvyko antrasis rašytojų susirinkimas. Buvo svarstyti rašytojų sąjungos klausimai (Argi rašytojai svarstytų batsiuvių artelės klausimus?) Jokių rinkimų į valdybą nebuvo.

Gruodžio 9 d. Kaune įvyko ten gyvenančių rašytojų susirinkimas. Stalinistas komisaras ir rusų draugas A. Venclova savo ilgoje kalboje "... nurodė gaires, kuriomis turėtų vykti tarybinių rašytojų kūrybinis darbas:

"... jeigu į bet kurią tarybinę įstaigą įlindęs vokiečių demoralizuotas, tarybų valdžiai priešingas elementas kenkia piliečiams — rašytojo pareiga jį išvilkti aikštėn.

"Tarybinis rašytojas aikštėn turi vilkti ir spekuliantą, kuriam tegu pasaulis griūva, by tik jis galėtų vaikščioti apaugęs lašiniais ir čemodanus prikimšęs červoncų.

"Niekas nesako, kad mums reikalinga tik publicistika, nors geras publicistinis straipsnis daug geriau už blogą eilėraštį.

"...Tarybinis rašytojas visiškai laisvas rinkti žanrus, temas, formą." (142 psl.).

Įsidėmėkite: rašytojas laisvas rinkti žanrus, temas, formą, bet nelaisvas pasirinkti turinį ar skelbti mintis.

Savo įžulią kalbą, ilgą ir vandeningą, kurios tik b;dingesnes vietas pacitavom, A. Venclova, vienas iš rusų komunistų šunaujos, baigė kone isteriškai šaukdamas: "...tautas veda genialus žmogus, didysis strategas Tarybų Sąjungos Maršalas Stalinas." O kad Stalinas, vokiečių nacionalistų Hitlerio kolaborantas, buvo ne koks ten strategas, tik žmogžudys, rusams ir pasauliui vėliau pakankamai vaizdžiai atskleidė Nikita Chruščiovas. Ar A. Venclova, Stalino laureatas, tuo patikėjo, nežinia; jis ir iki šiol, berods, Stalino nėra blogu žodžiu pavadinęs ar jo "idėjų" atsižadėjęs.

Gruodžio 16 d. Vilniuje, ir vėl Švietimo komisariato patalpose, įvyko trečiasis rašytojų susirinkimas, kuriame buvo svarstomi rašytojų sąjungos veikimo klausimai. Jokių rinkimų į valdybą nebuvo.

Po trijų dienų, gruodžio 19 d., Liaudies komisarų taryba patvirtino šios sudėties rašytojų valdybą:

K. Korsakas, A. Venclova, J. Šimkus, K. Boruta, P. Vaičiūnas, T. Tilvytis, P. Cvirka, J. Banaitis, J. Baltušis. (Trys iš devynių vokiečių okupacijos metais buvo likę Lietuvoje).

Ši patvirtinta "rašytojų sąjungos valdyba" niekad nebuvo pačių rašytojų rinkta; ją sudarė Cvirka, Venclova ir Šimkus, Kandidatai parinkti slaptų partijos organų patarimu ir NKVD pritarimu.

Liaudies komisarų tarybai šią "rašytojų sąjungos valdybą" patvirtinus, daugiau nei rašytojų susirinkimų, nei uždarų literatūros vakarų Švietimo komisariato patalpose nebebuvo!

Gruodžio 22 d. rusų komunistų partijos centro komiteto IV plenumas priėmė kelias rezoliucijas, kurių viena žiauriai palietė lietuvius rašytojus. Ši rezoliumija įsako:

"20. **Pavesti Lietuvos KP(b)CK Biūrui sustiprinti vadovavimą rašytojų sąjungai ir pastatyti respublikos rašytojams uždavinį sukurti meno veikalus, vaizduojančius lietuvių tautos dalyvavimą... kare."** (Ten pat, 142 psl.).

1945 sausio 17 Kaune gyvenę rašytojai buvo sušaukti į susirinkimą. Įvadinę kalbą pasakė Jonas Šimkus, menkas rašytojas, bet geras rusų komunistų tarnas, pasižymėjęs 1941 metų birželio trėmimuose. Po to buvo gyvos diskusijos. Buvo pasisakyta dėl partijos IV-to plenumo nutarimo. Diskusijos — pritarimo prasme. Diskusijose dalyvavo: P. Cvirka, A. Churginas, A. Miškinis, L. Kuzmickis, A. Liepsnonis, K. Jakubėnas.

Jeigu diskusijas pradėjo vienas švogeris, tai jas užbaigti tetiko kitas — A. Venclova. Jis tatai su įsitikinimu ir su stalinine patetika ir padarė. Čia jo švelniai duslus balsas kiek sugirgždėjo, bet tonas išsilaikė tas pats, kaip ir jo rašytame himne:

Į laisvę mums nušvietė Leninas kelią,
Padėjo kovoj didi rusų tauta,
Mums įkvėpė Stalinas polėkį, galią,
Tautų mūs draugystė kaip plienas tvirta.

Sausio 28 d. Kaune, Vytauto Didžiojo Universiteto salėje, įvyko rašytojų viešas literatūros vakaras visuomenei. Vakarą atidarė ir stambią kalbą pasakė jau kelis kartus minėtas Stalino trubadūras Venclova. Savo kūrybą skaitė: S. Neris, A. Miškinis, K. Jakubėnas, P. Cvirka, J. Simonaitytė, A. Churginas, A. Lastas, A. Liepsnonis, A. Venclova.

Rašytojas semia gyvenimo tirštimą.

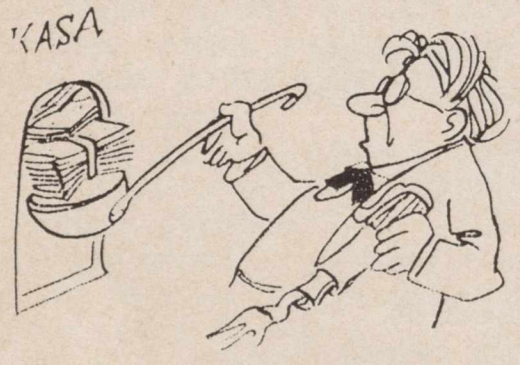

J. Kasčiūno pieš.

Šluota, 1960, nr. 6

LANKSTUS

Taikstėsi kūrėjas
Prie mažiausio vėjo
Ir pajust nespėjo,
Kaip... sustabarėjo.

P. Raščius

1963, Nr. 9, Šluota

Saugus kritikas budriai stebi vyriausių valdžios ponų liniją

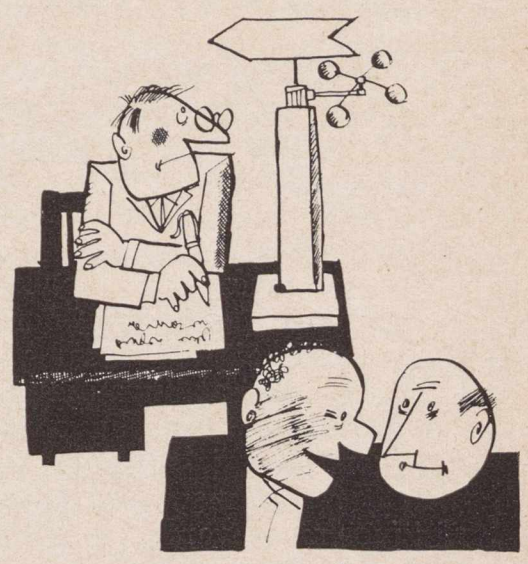

A. Šiekštelės pieš.

—Ką čia tas kritikas dabar daro,
—Žiūri iš kurios pusės vėjas pučia.

LEIDYKLOS KRITERIJUS

Du Avinai parašė po romaną.
O jergutėliau mano!
Abudu kūriniai vienodi —
Pražilsi,
kol surasi gyvą žodį.
Ir vieną dieną...
Išspausdino.
Bet opusą tik vieno.
Jam honorarą išmokėjo gardų.
— Kodėl?
Juk Avinų tai buvo du?
— Bet vienas buvo su vardu,
O kitas —
dar be vardo.

E. Juškevičius

1961 m. Nr. 10, Šluota

Kovo 25 d. Vilniuje įvyko rašytojų susirinkimas. Platų ir ilgą pranešimą apie rašytojų veiklą padarė "rašytojų sąjungos" pirmininkas K. Korsakas. Cituoju:

"pranešimo pradžioje drg. K. Korsakas nurodė, kad **svarbiausias valdybos darbas šiuo metu buvo narių perregistravimas.** (mano pabr. J. P.). Tam reikalui buvo sudaryta komisija, pirmininkaujama drg. J. Banaičio, kuri **atidžiai išžiūrėjusi rašytojų pateiktas anketas ir su jų literatūriniais** (! J. P.) **darbais, pateikė Valdybos sprendimui savo motyvuotą nuomonę apie kiekvieną perregistruojamą rašytoją.** Mano pabr.). Ligi šiol į sąjungą narių perregistruotą 31 rašytojas..."

Vėl citata: "Rašytojų kūrybinio darbo pagyvejimo rodo ir sąjungos narių tarpe įvykdyta literatūrinė anketa, iš kurios aiškėja, kad visa eilė mūsų rašytojų rašo, yra įpusėję ar projektuoja artimiausiu laiku pradėti rašyti romanus, apysakas, dramas, poemas ir kt. didesnius kūrinius..." (145).

Po K. K. kalbos buvo "gyvos" diskusijos, per kurias kalbėjo: J. Baltušis, O. Miciūtė, P. Juodelis, K. Kiela, J. Būtėnas, S. Kapnys, J. Žiugžda, J. Marcinkevičius. Šias pavardes suminėdami, norime parodyti, kokie "rašytojai" tuo metu papildė rašytojų eiles ir kurie buvo drąsesni, kad išdrįso net susirinkime viešai išsižioti. Kai kurie jų šnekėjo, norėdami parodyti, kad jie ištikimi partijos linijai, kad stengiasi minti į taktą...

Dvejopas "honoraras": rublis klusniesiems, vėzdas — neklusniesiems

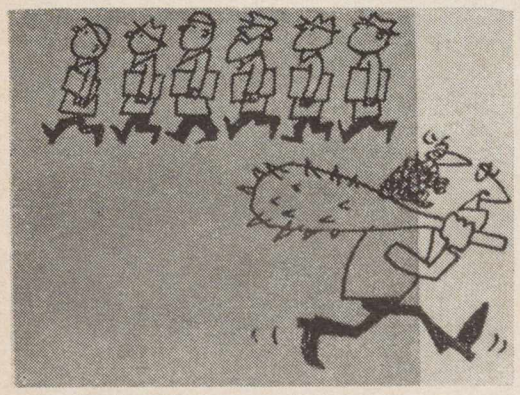

KIENO TIESA?
(Vieno kritiko ar visų rašytojų?)

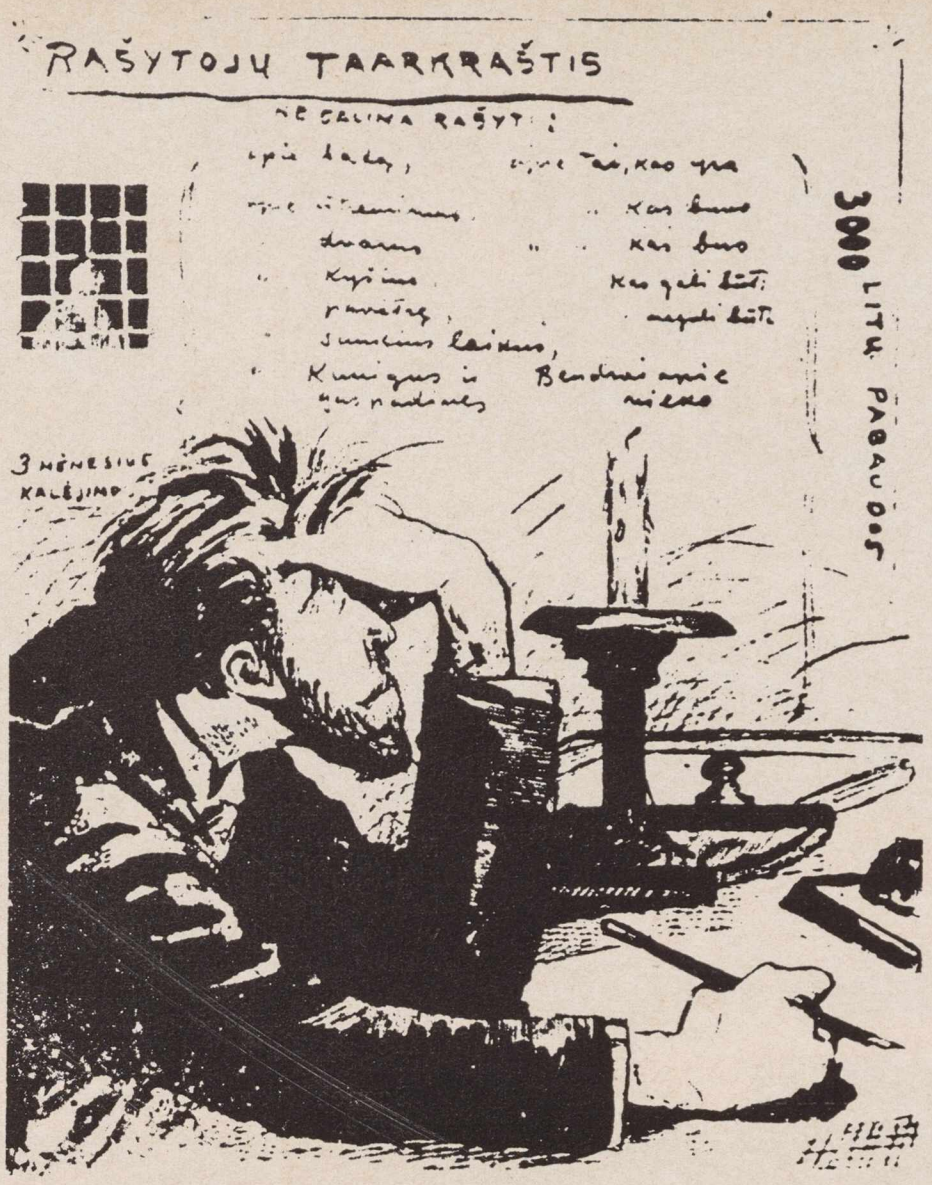

Rašytojo rūpesčiai: nieko negalima laisvai rašyti, nieko, o ypač aukštųjų pareigūnų bei partijos šulų (nekalbant apie pačią partiją) kritikuoti...
Bet ir pasakyti to tiesiogiai negalima. Tat randama išeitis: spausdinama karikatūra, paimta iš "buržuazinės" spaudos; iš tvarkaraščio sąrašo matyti, kad sovietinėj santvarkoj laisvai galima rašyti tik apie kunigus ir jų gaspadines. Už visą kita — atsisėsi už grotų (be ne 3 mėnesius!..)

Bet nei parodyta "drąsa", nei abejotinos ištikimybės pademonstravimas kai kam nieko nepadėjo. Rašytojas, gavęs neigiamą "motyvuotą nuomonę" ne tik nebuvo perregistruotas, bet — dar blogiau — buvo deportuotas į Sibirą "persiauklėti". Tuo būdu vieni šio perregistravimo išdavoje, kiti dėl kitų antitarybinių "iššokių", į Sibirą iškeliavo: Antanas Miškinis, P. Juodelis, K. Inčiūra, K. Boruta, H. Lukauskaitė, J. Drazdauskas, P. Drevinis, J. Graičiūnas ir kt.

Vienoje ataskaitinėje knygoje apie kai kuriuos iš jų taip trumpai lakoniškai pasakyta:

"Respublikos partinei organizacijai padedant, priešų grupė leidykloje buvo išaiškinta ir sutriuškinta." (Liet. Lit. ir Meno Dekada Maskvoje, 1954 m., 14 psl.).

Per 23 rusų komunistų vergovės metus Lietuvoje gyvenimas tebestovi vietoje: nėra spaudos laisvės ir tebeveikia griežta komunistinė cenzūra. Rašytojai suvaryti į du gardus: rašytojai piliečiai ir rašytojai komunistai. Ir toliau abiejų gardų dalyviai yra rusų komunistų partijos nuosavybė ir gyvena nuo jų malonės.

Lietuvos rašytojų sąjungos sekretorius drg. J. Macevičius, prastas poetas, bet geras raštininkas, savo straipsnyje "Mūsų pozicijos tvirtos ir aiškios" tarp kitko rašo:

"Mūsų šalyje rašytojas-pilietis visada, visur ir apie viską turi teisę kalbėti ir kalba visu balsu, dideliais ir svariais žodžiais."

"Todėl **rašytojas - komunistas** (M. pabr. J. P.) savo partinės organizacijos susirinkimuose giliai ir visapusiškai **svarsto mūsų literatūros padėtį** (M. pabr. J. P.), jos ateities vystymosi perspektyvas, ypač užakcenduodamas tuos momentus, kurie kelia nerimą ir susirūpinimą."

"Rašytojų sąjungos pirminė organizacija šiuo metu ypač didelį dėmesį skiria **rašytojų - komunistų** (m. pabr. J. P.) ir visų kitų rašytojų principingumui ir atsakomybei."

"Lietuvos rašytojai ir menininkai yra **dėkingi komunistų partijai** (m. pabr. J. P.) už palankios (? J. P.) kūrybinės atmosferos sudarymą, už sveikos kūrybinės iniciatyvos palaikymą ir skatinimą, už **aukštus reikalavimus,** kuriuos ji nuolat kelia rašytojams ir menininkams, griežtai pasisakydama prieš meninio proceso suprimityvinimą." (Komunistas, nr. 7(529), 1968 m. liepos m. — 34, 36, 37 ir 38 psl.).

Kuo skiriasi ano meto — prieš 20 metų — rašytojų ir menininkų "globa" ir reikalavimai nuo šių metų globos (atmosferos sudarymo) ir reikalavimų ("griežtai pasisakydama prieš...")? Niekuo. Nebent tuo, kad dabar visi sėdi naminėj klėtkoj ir bijodami antrą kartą patekti Sibiran, "su džiaugsmu" rašo taip, kaip partija įsako.

J. Prūsas

Post scriptum:
Šiam rašiniui pailiustruoti paimtas keletas karikatūrų taip pat iš "Šluotos", kaip ir keletas humoristinių tekstų. Visi satyrikai elgiasi labai atsargiai, — norėdami pasakyti ar parodyti tiesą, jie irgi vengia tikrąjį adresatą užkliudyti. J. P.

Ištikimai tarnaujančių partijai ir rusams — "tarybinėje" Lietuvoje netrūksta — jų stori tomai draugiškos kritikos priimami be jokios kritikos, o tik švelniais beprasmiais paglostymais. Ir knygos ir jų kritikos visiems įgrisusios iki gyvo kaulo! Bet jų negalima nusikratyti; tai bent pasijuokiama. Štai tokių recenzijų parodija, paimta iš 1960 metų Šluotos, nr. 9.

TVIRTI ŽINGSNIAI

Recenzija

Su malonumu sklaidai rašytojo C B. naujojo romano puslapius. Sklaidai knygą ir negali atsigėrėti. Koks puikus įrišimas! Knygą ištisomis dienomis gali laikyti prieš saulę, bet viršelis nesusiraukšlės. O koks geras popierius — pirštai taip ir slysta jo paviršiumi. Kokia švari spauda — visos raidės vienodo dydžio, eilutės tiesios, tartum stygos, jokių nukrypimų. Gramatinių klaidų nėra. O knygos pavadinimas viršelyje įspaustas auksinėmis raidėmis. Leidinio vertę sudaro ir puiki autoriaus nuotrauka.. Be abejo, tai labai svarus (jeigu pasvertum knygą, svarstyklės parodytų 6 kg. svorio) įnašas į fondą... ..Tačiau šioje puikioje knygoje yra kai kurių trūkumėlių, kurių gal ir nevertėtų minėti. Taip, antai, siužetas taip supainiotas, jog nesupranti, apie ką autorius rašo. Charakteriai neryškūs, blankūs, tarsi šešėliai slankioja romano puslapiais. Jeigu kalbėti apie gamtos vaizdų aprašymą, galima pasakyti, kad autorius nebuvo nei miške, nei lauke. Apie kalbą geriau nekalbėti. Tai kelios neesminės pastabos puikaus romano adresu.

Nežiūrint į šiuos smulkius trūkumus, rašytojo C. B. knyga palieka neišdildomą įspūdį. Perskaitęs jos niekada nepamirši. Tai labai vertinga (knygos kaina 25 rb.!) dovana skaitytojams. Tikimės, kad ir ateityje autorius žengs tokiais pat tvirtais žingsniais.

A. Graužiaplunksnys

APIE VIENĄ KNYGĄ

Nugarėlė ir kampai
Žvilga, auksu šviečia... —
Tik skaitytojas labai
Šiandien nosį riečia.

— Gražūs, – sako , – pakraščiai.
Bet .. tik jie ir spindi
O reikėjo atvirkščiai —
Vidų išdabinti.

V Laužikas

1960, nr 15, Šluota

Montrealio liet. jaunimo tautinių instrumentų orkestro dalyviai. I eilėj sėdi kanklininkės: Rima Zubaitė, Loreta Kunnapuu, Silvija Akstinaitė, Rūta Jaugelytė, Rasa Lukoševičiūtė; su mažomis kanklėmis: Loreta Povilaitytė, Vilija Povilaitytė ir Ina Lukoševičiūtė. II eil. stovi: birbynininkai: Algis Lapinas, Algis Jaugelis, Vukas Akstinas, Raimondas Kunnapuu ir Andrius Lapinas; lumzdelininkai: Raimondas Zabieliauskas, Gailius Lapinas, Gintaras Nagys, Rimas Žitkus ir Petras Vaupšas. Gale — orkestro vadovas Zigmas Lapinas.

Scenes from the Montreal Lithuanian Folk Musical Instruments Ensemble.

MONTREALIO LIETUVIŲ JAUNIMO TAUTINIŲ INSTRUMENTŲ ORKESTRAS

Muzika yra seniausias, labiausiai suprantamas ir mėgstamas menas. Jos interpretacija ir perdavimas gali būti labai įvairūs. Yra muzikų bei dirigentų, kurie nori kiekvienam muzikos kūriniui duoti savo asmenybės dalį, labai laisvai interpretuodami originalą. Tačiau yra ir tokių, kurie stengiasi kiekvieną kūrinį perduoti kiek galima tiksliau. Muzikos perdavimas didele dalimi priklauso ir nuo naudojamų priemonių — instrumentų. Tautinės muzikos srityje jie ypatingai svarbūs. Žmonės, kūrę tautines dainas ir muziką, neturėjo įmantrių instrumentų. Jie savo kūrybą taikė turimiems muzikiniams instrumentams. Todėl, norint tikrai pajausti ir suprasti nežinomuosius liaudies kompozitorius, reikia išklausyti jų kūrinius, atliekamus to laiko instrumentais laikantis autentiško takto ir tempo.

Montrealio lietuvių bendruomenės ribose veikia kelios tautinių šokių grupės, choras, dar keli kitokie meniniai vienetai, bet visų nuolat labiau mėgiamas ir keliantis pasididžiavimą yra Montrealio Lietuvių **Jaunimo Tautinių Instrumentų orkestras,** vadovaujamas Zigmo Lapino.

Mūsų išeivija gali užtarnautai didžiuotis Lietuvoje gimusia karta, kurios rūpesčiu auginamas jaunimas ir skiepijamas tautinis susipratimas. Galime taip pat vertai didžiuotis mūsų jaunimu, kuris parodo tokį veržlumą, darbštumą, protinį ir dvasinį subrendimą, siekdamas užsibrėžto tikslo, akademinio pripažinimo, o taip pat ir medžiaginės gerovės. Visa tai yra pagirtina, bet reikia atsiminti, kad tie atsiekimai yra tik medžiaginiai. Reikia žmogaus sielon taip pat įbrėžti jo tautinės tapatybės pajautimą, nes, prieBirbynininkai: Andrius Lapinas, Algis Lapinas, R. Kannapuu, A. Jaugelis ir V. Akstinas.

šingu atveju, mūsų kartos pastangos užsibaigs su auginamąja karta.

Šiame rašinyje norėtume pristatyti vieną tokią žmogaus apraišką, būtent, tautinę muziką. Tinkamai įskiepyta ji pasilieka visam žmogaus amžiui kaip maloniausias ir giliausias ryšys su savaisiais ir savo kraštu. To siekia muzikas Zigmas Lapinas, subūręs Montrealio lietuvių atžalyno grupę. Šis tautinių instrumentų orkestro vadovas, galima sakyti, padarė savotišką stebuklą gana pasyvioje Montrealio lietuvių kolonijoje. Dirbo jisai su jaunimu visą laiką: ir Vokietijos stovyklose, ir Montrealyje. Iš tiesų, kiekvienas Montrealio kultūrinis pasirodymas susilaukė Zigmo Lapino pagalbos.

Zigmas Lapinas gimė 1925 m. sausio 16 d. Kaune. Gimnaziją baigė 1944 m. Studijavo Kauno konservatorijoje, klarneto klasėje, kartu lankydamas harmonijos ir instrumentacijos klases, kuriomis ypatingai domėjosi. Gyvendamas Vokietijoje suorganizavo ir vadova-

Lumzdelininkai: R. Zabieliauskas, G. Nagys, P. Vaupšas, R. Žitkus ir G. Lapinas.

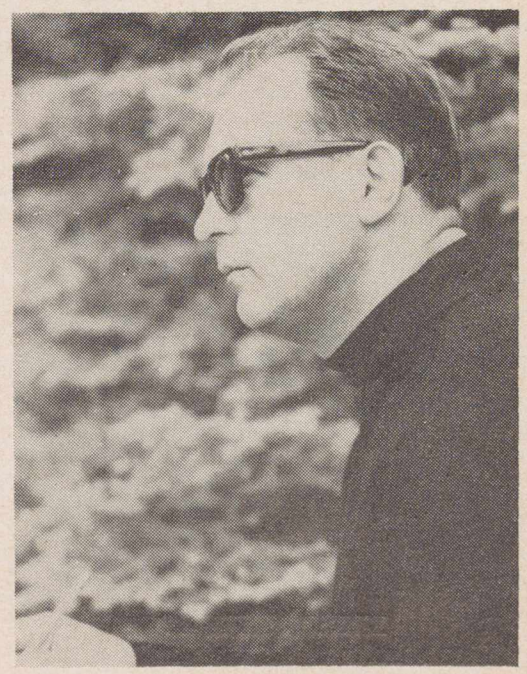

Zigmas Lapinas, ansamblio vadėjas
Z. Lapinas, leader of the Montreal Lithuanian Folk Musical Instruments Ensemble.

vo Lituanikos orkestrui, vyrų oktetui ir kvartetui, kurie kartu su sporto grupėmis aplankė daugelį lietuvių stovyklų. Iš Vokietijos Zigmas kartu su tėvais ir broliais atvyko į Kanadą ir apsigyveno Montrealyje. Čia 1957 m. baigė Sir George Williams universitetą B. Sc. laipsniu. 1961 m. pradėjo dirbti Aviation Electric bendrovės tyrimų skyriuje.

Studijuodamas vadovavo šokių orkestrui, kurio nariai lietuviai studentai tokiu būdu užsidirbdavo studijoms mokslapinigius. Montrealio Dramos Teatrui (kol jis egsistavo) atliko visą eilę muzikinių kūrinių. Paminėtini šie pastatymai: Baltaragio malūnas, Milžino paunksmė, Žirginėliai, Aukso žąsis (teatro pastatymas ir filmas). "Milžino paunksmėje" jis ir vaidino. Jis yra taip pat sukūręs dainų, parašęs muziką lietuviškiems mokyklų vaidinimams, šokiams, poezijos montažams. Šiuo metu rašo muziką naujam lietuviškam filmui, statomam Čikagoje, kurį režisuoja Birutė Pūkelevičiūtė, o filmavimą atlieka A. Kezys, SJ.

Vienas paskutiniųjų reikšmingų darbų Z. Lapino muzikinėj veikloj yra jau minėtas Montrealio Lietuvių jaunimo Tautinių Instrumentų Orkestras. Orkestras susideda iš 18 grojikų. Visi instrumentai yra pagaminti pagrindinėje C tonacijoje, išskyrus aukštąją birbynę, kuri yra G tonacijos. Per pasirodymus orkestras groja be dirigento: birbynininkas Algis Lapinas (Zigmo sūnus) duoda orkestrui ženklą pradėti, laikydamas tempą bei taktą. Per repeticijas jis padeda mokyti orkest- Akstinas groja chromatinėmis birbynėmis.

Pagrindinėmis kanklėmis skambina: Loreta Kunnapuu, Silvija Akstinaitė, Rūta Jaugelytė ir Rima Zubaitė. Šios kanklininkės (arba birbynininkai) veda melodiją. Andrius Lapinas, Algis Lapinas, Raimondas Kunnapuu, Algis Jaugelis ir Vukas Akstinas groja groja chromatinėmis birbynėmis.

Mažosiomis kanklėmis, kurios pagamintos viena oktava aukščiau, kaip pagrindinės kanklės, skambina Loreta Povilaitytė, Vilija Povilaitytė ir Ina Lukoševičiūtė.

Bosinėmis kanklėmis skambina Rasa Lukoševičiūtė.

Lumzdeliais groja Raimundas Zabieliauskas, Gintaras Nagys, Rimas Žitkus, Petras Vaupšas ir Gailius Lapinas.

Reikalui esant, Silvija Akstinaitė ir Raimundas Zabieliauskas taip pat groja skudučiais.

Jauniausia orkestro mergaitė — Ina Lukoševičiūtė (7 metų) ir jauniausias orkestro berniukas — Gailius Lapinas (taip pat 7 metų).

Orkestras pradėjo kurtis Dainavos vasarvietėje, 55 mylios į šiaurės vakarus nuo Montrealio, kur prie Dainavos ežero vasaromis apie 40 lietuvių šeimų gyvena. Vietiniams pasirodymams Z. Lapinas pradėjo mokyti Dainavos lietuviškąjį atžalyną groti kai kuriais tautiniais instrumentais. Per trumpą laiką susidomėjo vaikai tokia muzika. Kai kurie instrumentai yra padaryti tikrai išradingai, panaudojant net plastikinius vamzdžius. Expo 67 parodos metu, atvykę iš Lietuvos jaunimo ir studentų ansambliai dar labiau sudomino dainaviečius, ir jie tikrai rimtai ėmėsi darbo. Arch. V. Zubas ir pats Z. Lapinas irods lenktyniauja, bedarydami kankles. Kelis instrumentus padovanojo svečiai ansablininkai iš Lietuvos. Trūkstamas birbynes pagamino pats orkestro vedėjas. Vasario 16 minėjime orkestras pirmą kartą pasirodė viešumoje ir entuziastingai buvo priimtas. Originalus orkestras atvėrė lietuviškos visuomenės širdis ir pinigines (tai nepalyginamai sunkiau!). Be jokių prašymų ir raginimų montrealiečiai "įsisūnijo" Zigmo Lapino "kūdikį" — Montrealio Lietuvių Jaunimo Tautinių Instrumentų orkestrą.

Kanklininkės: L. Kannapuu, S. Akstinaitė, R. Jaugelytė, R. Žukaitė.

Mažųjų kanklių kanklininkės: V. ir L. Povilaitytės, I. Lukoševičiūtė.

Visos foto nuotraukos J. Sablausko

Skudučiais groja — R. Zabieliauskas ir S. Akstinaitė.

* * *

Kai kartą vasaros vakaro tamsoje eidamas Dainavos miško keliu, grožėjausi Grigo Ratais, ieškodamas Šiaurės žvaigždės, išgirdau kelių jaunuolių balsų dainuojamą paprastą lietuvišką sutartinę. Dingo tūkstančių kilometrų atstumas, ir vėl ėjau jaunystės giriomis. Ir, sutikęs jaunuosius dainininkus, neradau nieko kito pasakyti, kaip tiktai: "Jūs labai gražiai dainuojate". "Nejaugi?" — maloniai pagyrimo nustebinti, atsakė jaunieji muzikantai.

"Nejaugi tas montrealiečių orkestrėlis toks nuostabus?" paklausite skaitytojai.

Man, kaip ir daugeliui mūsų kitų, jį girdinčių, — taip. Mes jį suprantame, mėgstame, juo didžiuojamės ir džiaugiamės.

J. Kovas

Naujos knygos

Atsiųsta paminėti

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos **Metraštis.** IV. Redaguoja A. Liuima, SJ. 1968. Liet. Kat. Mokslo Akademijos leidinys. Piazza della Pilotta, 4, Roma. Tiražas 1000 egz. 626 psl. Did. formato. $10.00.

Dalyvauja: J. Jakštas, B. Vileišytė, A. Škėrys, V. Gidžiūnas. P. Rabikauskas, SJ., kun. J. Reitelaitis, J. Duoba, J. Puzinas, J. Gimbutas, O. Labanauskaitė, K. V. Delininkaitis.

Stefanija Rūkienė, **Vergijos kryžkeliuose.** Sibiro tremties užrašai. I dalis. Mecenatas J. Dauparas. Viltis, 1968. 444 p. Viršelio aplankas A. Muliolio. Teksto iliustracijos — Vida Stankuvienė. Tiražas 1500. Kaina $5.00, įrišta $6.00. Leidėjo adresas: Viltis, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Lietuvių literatūra svetur. 1945 — 1967. Red. K. Bradūnas. Rašo: A. Vaičiulaitis, K. Keblys, R. Šilbajoris, St. Santvaras, Vl. Kulbokas, J. Girnius, Č. Grincevičius. Išleido Į Laisvę Fondas Lietuviškai Kultūrai Remti. Nr. 8. 1968. 698 psl. Kaina $10.00 Įrišta kietais viršeliais; aplankas O. Virkau. Gaunama: Į Laisvę Fondas, 7040 S. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629.

LIETUVOS SKAUTAMS 50 METŲ

Atkelta iš 7 psl.

knygeles, kurios labai padėjo sąjūdžiui plisti.

Vilniuje 1918 m. pradėta draugija skautams remti, oficialiai tvirčiau įsikūrė Kaune, kai čia turėjo susispiesti ir Lietuvos valdžios centrinės įstaigos. Draugija, kelius kartus tobulinusi savo santvarką bei vardą, skautų-čių organizacijos globėja išbuvo ligi 1930 metų. Daug metų jos pirmininku buvo **dr. J. Alekna,** pirmasis Lietuvos skautų šefas. 1925 m. šefu buvo pakviestas respublikos prezidentas **Aleksandras Stulginskis,** kurį 1930 m. pakeitė respublikos prezidentas **Antanas Smetona.**

Kauno skautų-čių vadovybė palaipsniui tapo viso Lietuvos skautų organizacijos vyriausiuoju štabu, kurio priešakyje vyriausiuoju skautininku ligi 1925 m. išbuvo aviacijos karininkas **V. Šenbergas.**

Skautų ir skaučių būreliai — skiltys ir draugovės — steigėsi įvairiose Lietuvos vietose. Pirmiausia jas paskatino jau Rusijoje karo metu buvę skautai-ės, kiek labiau susipažinę su skautybe ir turį šiokios tokios literatūros svetimomis kalbomis.

Išskyrus negausius atvejus, skautų-čių vienetai steigėsi ir kiek metų veikė beveik tik mokyklose, labiausiai — gimnazijose, suaugusių gimnazijose, mokytojų seminarijose ir p. 1924 m. skautų-čių draugovė įsisteigė ir universitete Kaune.

1930 m. pavasarį įsigaliojo naujas statutas, pakeitęs laikinai ligi tol veikusias taisykles, ir oficialiai įsikūrė formali **Lietuvos Skautų Brolija,** vyrų ir moterų jaunimo tuklėjimo organizacija, minėtos Skautams Remti Draugijos — juridinio organo — globojama.

1930 m. spalio mėn. išleistas **Lietuvos Skautų Sąjungos** įstatymas, kuriuo skautų organizacijai suteikta valstybės globa. "Skautų apsaugos" ar p. vadinamo įstatymo, kokių jau tuo metu buvo kitose valstybėse, vadovų-vių buvo siekiama jau anksčiau. 1924-26 m. net turėta vilčių, kad seimas tokį įstatymą priims.

Per visą ilgoką pirmąjį sąjūdžio gyvavimo dešimtmetį labiau prityre jo pradininkai, prasimiklinę vadovai, jau paaugę skautybės auklėtiniai bei iš šalies skautybei labiau pritarią žmonės galėjo geriau organizuotis ir naujojo įstatymo dėka dar labiau išplėsti skautiškąjį sąjūdį.

1935 m. priimtas naujas, į LSS istatymą atsiremiąs, LSS statutas, kuriuo buvo perorganizuota **Skautų Brolija** į vyriškųjų LSS narių šaką ir lygiagrečiai įkurta **Skaučių Seserija** — moteriškųjų LSS narių šaka.

Atsikūrimas

1945 m. Vokietijoje oficialiai atsikūrė LSS-ga, tęsianti Lietuvos skautybės varytą jaunuomenės ugdymo darbą, pripažįstanti tuos pačius sąjūdžio principus ir užsimojusi naujose sąlygose tęsti savo veikimą lietuvių jaunimo labui.

Emigracijai įpusėjus, 1949 m. LSS-gos vadovybė oficialiai persikėlė į JAV-bes. Vienetai, tuntai, rajonai pradėjo tvarkytis vietovėse, kur buvo lietuvių.

Sąjunga leidžia laikraščius: **Skautų Aidas, Skautybė, Mūsų Vytis, Gabija, Krivulė** ir k. ir spausdina knygų bei kitų leidinių skautiškajam ugdymui stiprinti. Ruošia įvairius lavinimo kursus, užsiėmimus, stovyklas, sąskrydžius, sueigas, suvažiavimus ir t. t.

Savo 50 metų jubiliejui paminėti LSS vadovybė paskelbė sukaktuvinius metus (1967.XI.1 — 1968.XI.1), kurie rūpestingai paruošta įvairia, sudėtinga ir plačia programa palietė organizaciją visose vietose, pajudino sąjūdį, uždegė naujiems užsimojimams ir praktiškais būdais paskatino žygiuoti ateitin.

Šių metų vasarą įvyko LSS V-ji **Tautinė stovykla,** kurios pagrindinę Michigano valstybėje perėjo apie 1650 skautų-čių ir kitose 5-iose papaldomose — dar apie 650 asmenų.

Išorinis darbas pastebimas spaudoje ir gyvenime. Išvidinė mūsų skautybės sąjūdžio įtaka auklėjimo srityje, vadovų-vių, tėvų, rėmėjų ir pačių skautų bei skaučių jutimu yra didelė ir naudinga.

Kaip Lietuvoje tada, taip vėliau tremtyje ir dabar emigracijoje skautiškąjį sąjūdį dideliu pasišventimu vykdė ir tebevykdo pirmiausia užsidegę ir įsitikinę vadovai ir vadovės. Tik gilus tikėjimas idėja, pastovus noras prisidėti, talkinti, tobulintis palaiko šimtus entuziastų dirbti mūsų jaunuomenei, tarnauti lietuvių tautai ir padėti Lietuvai.

Į antrąjį pusšimtį skautija žengia su viltimi ir su vizija.

A. Saulaitis (sr.)

Gražių švenčių
ir sėkmingų Naujųjų Metų!

TAUTODAILĖ

Kaligrafijos, ornamentikos puošnių adresų, aktų, diplomų ir tautinių audinių; juostų, kaklaraiščių, takelių, pagalvėlių ir kiti išdirbiniai (audykla)

Galima užsisakyti paštu:

KAZYS BARTAŠIUS,
6229 So. Campbell Ave.
Chicago, Ill. 60629 Tel. WA 5-8023

Detalė iš M. Ivanausko "liepsnos tapybos" demonstravimo per TV (ABC) kanalą 7.

Detail of the "flame painting" demonstration on television by Mikalojus Ivanauskas, Cicero, Illinois.

"LIEPSNOS TAPYBOS" PARODA

Š. m. rugpiūčio 24 d. Th. Roosevelt salėj, Cicero, Ill., atidaryta inž. dail. Mikalojaus Ivanausko "Liepsnos tapybos" paroda, vykusi iki rugsėjo 4 d. Parodą aplankė per tūkstantį asmenų ir apie tiek pat moksleivių bei mokytojų.

Parodą atidarė Cicero mokyklų superintendentas A. Masek; sveikinimo žodį tarė Cicero miesto Švietimo Tarybos prez. M. Vandy. Atidarymo pranešėja buvo "Cicero Life" red. narė Ethel Carraro. Dail. M. Ivanauskas pareiškė, kad paveikslą "Amerikos Aras" dovanoja T. Roosevelt mokyklai (Čia jo paroda surengta 1965 metais).

Apie parodos rengimą plačiai rašė mūsų, amerikiečių, vokiečių bei lenkų laikraščiai; televizijos 7 kanalas (ABC) tos tapybos technikos demonstravimui skyrė 15 minučių laiko.

M. Ivanauskas **Kalnų mergaitė**
Mountain girl
(Liepsnos tapyba, 3'x4')

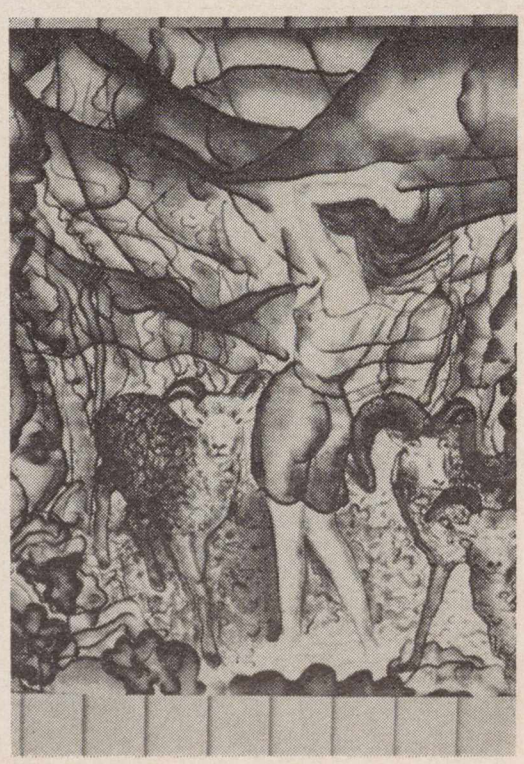

Lapkr. 23 — gruodžio 14 dienomis "liepsnos tapybos" paroda vyks ta Illinois Technikos Institute, Grover M. Herman salėj, 3241 So. Federal St., Chicago, Ill.

Šių parodų proga spausdiname J. Dainausko rašinį, atremtą į pirmąją parodą.

Parodoj išstatyta 45 kūriniai iš paskutinių trejų metų ir 40 darbų, atrinktų iš ankstesnės kūrybos. Jie sugrupuoti dalinai pagal techniką, dalinai pagal tematiką, gi dalinai pagal rūšį medžiagos, ant kurių jie atlikti. Mat, liepsna, palikdama svilinimo žymes ant popierio, celotekso, presuoto ar natūralaus medžio, duoda labai skirtingos tonacijos piešinį. Ant celotekso, popieriaus, kartono yra tik liepsnos "nubraižytos" linijos, šešėliai, gi ant medžio atsiranda papildomos linijos, einančios medienos sluoksnių linijomis, tuo įnešdamos į kūrinį papildomą tonaciją ir tekstūrą, sukūriant veik nepakartojamą piešinį visumoje, kur efektingumas pirmiausiai surištas su dailininko sugebėjimu suderinti medienos linijas su jo ranka vedamomis linijomis.

Darbai išdėstyti efektingai, užima visą 600 kv. jardų sporto salę.

* * *

Paroda įdomi dvejopai: 1. darbo technika ir 2. kūrybiniu turiniu.

Pirmuoju atžvilgiu, neabejotina, kad M. Ivanauskas vis dar eksperimentuoja. Pastaruoju metu jis savo dėmesį daugiausia yra sutelkęs, siekdamas deginimu išgauti ne

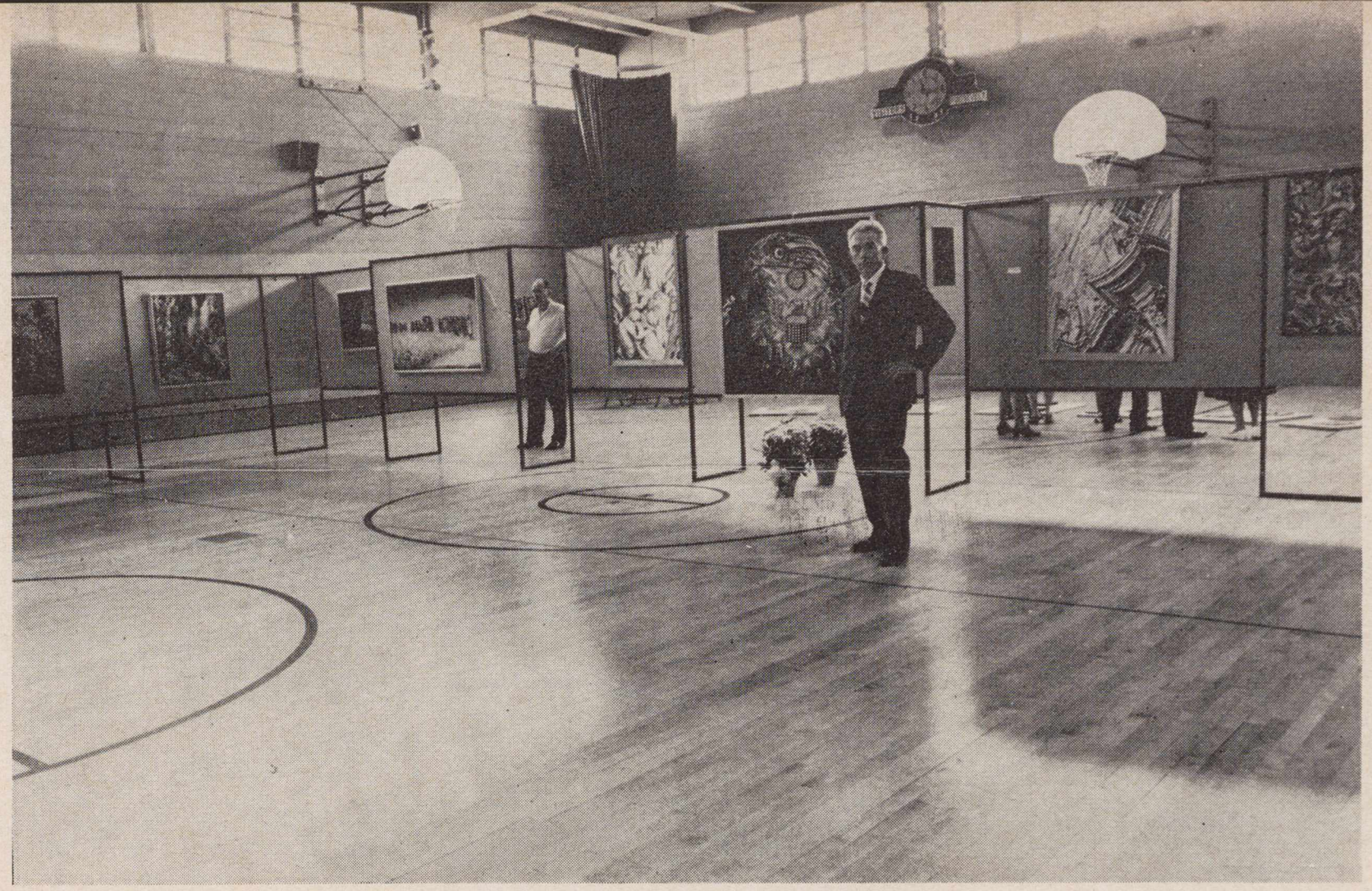

Liepsnos tapybos darbų paroda. Vidury — jos dailininkas M. Ivanauskas
Exhibit of "flame paintings" by M Ivanauskas (in center).

paprasto nudeginimo (tai yra rudos spalvos) linijas bei šešėlius, bet jau ir spalvotą piešinį, panaudodamas įvairiausių chemikalų junginius su degamaisiais skysčiais, kuriems degant plokštės paviršius įgauna geltonai oranžinę, ružavai plytinę, juodą, melsvą ir baltą spalvas. Tai M. Ivanausko paskutiniųjų metų išradimas, nors eksperimentavimas su chemikalais dar tik pradėtas.

Savo išorine išvaizda darbai artimai panašūs į grafikos darbus, kur kontūrai, linijos, tamsios bei šviesios dėmės susiklosto į dailininko reiškiamą mintį.

M. Ivanausko estetikos, grožio pajautimas leido jam rasti savitas kūrybos formas, duoti užbaigtus kūrinius, turinčius neabejotinai meninės vertės, kur "liepsnos tapybos" technika tik dar labiau, nei kokia kita priemonė, sugriežtina reikalavimus, statomus kūriniui, siekiant, kad jis turėtų meninę vertę.

Kaip įprasta stebint kurio įprastine prasme dailininko parodą, čia nematyti kokio "stiliaus vieningumo", nes greta realistinio peizažo, portreto, visa virtinė darbų yra grynai abstraktinio pobūdžio; bet tai, kaip jau minėta, pirmoj eilėj siejasi su eksperimentavimu tos "tapybos" technikoje.

* * *

Išstatytų darbų tarpe gal labiausiai dėmesį patraukė "Mano motinos laidotuvės". Negalima buvo praeiti nestabtelbėjus ir prie visos eilės kitų darbų, kaip. pav. "Amerikos Aras" (Amerikos simbolis), "Dalijos", "Pajūry", "Šokėjos", "Kalnų mergaitė", "Atsisveikinimas prie karsto", "Captivos pusiasalio pakrantė", "Vilniaus vizija" (Vytis, skriejantis virš Vilniaus bažnyčių), "Cascata cristalina", "Baimė", "Gėlės", "Šv. Antanas", Šv. Petro ir Povilo bažnyčios Vilniuje architektūros detalės ir daug kitų, tikrai vertingų darbų. Savotiškai patraukia akį "Išsiveržimas", "Kylančios uolos", "Šviesioji dauba", "Oranžinės uolos" ir "Urvai" Nr. 1, 2 ir 3.

* * *

M. Ivanausko tikslas originalios technikos pagalba sudominti kuo daugiau jaunimo menu, dailės kūryba. Tatai jam vyksta. Pažymėtina, kad Chicago YMCA koledžo programoje yra įvestas "Flame painting" kursas, kurį jau antrus metus veda pats M. Ivanauskas.

J. Dainauskas

M Ivanauskas
Mano motinos laidotuvės.
My Mother's Funeral
(Liepsnos tapyba, 3'x4')

IŠ DAILĖS PARODŲ

— Rugsėjo gale Adelaidės meno galerijoje surengta dail. **Vyto Kapočiūno** paroda. Išstatyta 40 darbų. Pusė darbų parduota (kainos – nuo 50 iki 350 dol.).

Gimęs 1943 m. V K. su tėvais atvyko į Australiją 1949 m. 1962 m. gavo Commonwealth stipendiją studijuoti tapybą. 1963 m. surengta pirmoji jo tapybos paroda Adelaidės Liet. namuose. 1964 m. jis laimi Goya vardo premiją ir sekančiais metais išvyksta Prancūzijon studijuoti meno. Daug keliauja po Europą. Surengia keletą savo individualių parodų.

— Spalio pradžioje Balzeko muziejaus patalpose vyko **J. Dagio** (10 darbų), **J. Pautieniaus** (15 d.) ir **S. Smalinskienės** (3) paroda. Apie parodą nemažai rašė ir amerikiečių spauda.

— Spalio 19 — 27 d. Čiurlionio galerijoje vyko šešių dailininkų paroda; rengė "Mūsų sparnų" žurnalas. Su tapybos darbais dalyvavo: **J. Mieliulis, H. Blyskis,** su skulptūra — **Jokūbas Dagys;** iš jaunųjų dalyvavo: J. Neimanienė, J. Neimanas ir stud. Aldona Kregždaitė.

— **Dail. Remeikos** tapybos paroda vyko lapkr. 22 — gruodžio 11. The Art at the Historical Museum of Lachine patalpose ant Lauryno upės, Montrealyje. Išstatyta apie 40 darbų.

Šiame numeryje:

— **Danguolė Sadūnaitė** - Sealey šiais metais pasirodė su trečiuoju poezijos rinkiniu "Tu esi mano žemė", kurį išleido J. Kapočius Bostone; Manyland leidykla, vadovaujama Stp. Zobarsko, išleido jos poezijos rinkinį "To Regions of no Admitance" angliškai. Jos lyriškai jautrus santykis su gamta ir su Dievu atsispindi visuose jos eilėraščiuose. Kartu su savo vyru Raphael Sealey ji daug lietuvių literatūros verčia į anglų kalbą. Šiuo metu juodu gyvena prie San Francisco, kur R. Sealey profesoriauja.

— **Nerimos Narutės** savos žemės pulsu alsuojanti poezija pasirodė "Relikvijų" rinkinyje, kuri 1964 m. išleido "Lietuvių Dienų" leidykla. Lietuviškasis koloritas, N. Narutės palietas iš naminių kraičių skrynių bei gamtinės etnografijos, šiandieną Lietuvoje yra gausiai jaunųjų poetų naudojamas; čia ir iškyla mūsų autorės autentiško žodžio pirmenybė. Tatai mūsų kritikai, deja, dar nepastebėjo.

— **Stasys Jakštas** kartkartėmis pasirodąs periodikoje, nuolat ieško savęs ir savo žodžio poezijoje. Čia spausdinamas dalykas atitaria paskiausiems poezijos ieškojimams nevengiant prozinės manieros reikšti mintį konkrečiai ir be barokinės ornamentikos, kuri per nebeišaiškinamus simbolius poeziją nuvedė į rebusų labirintą.

Knygos ir autoriai

— Vinco Krėvės vardo literatūros premija šiais metais (už 1966–1967 m. leidinius) paskirta **Antanui Vaičiulaičiui** už jo padavimų knygą "Gluosnių daina". Jury komisiją sudarė: V. Akstinas, dr. I Gražytė, B. Jurkienė, A Kličius ir dr. Nagys. Premija įteikta lapkr. 16 d. Montrealyje Akademinio Sambūrio 20 metų jubiliejiniame baliuje.

Premija ($500) skiriama kas dveji metai; veikalai parenkami iš dar nepremijuotų grožinės literatūros paskutinių dviejų metų leidinių.

Iki šiol V. Krėvės vardo premijas yra gavę J. Aistis, J. Mekas, M. Katiliškis, V. Ramonas, A. Mackus ir K. Ostrauskas.

— Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija šiais metais 12-ją kultūros premiją ($1000) paskyrė **Broniui Railai** už žurnalistiką. Premija įteikta lapkr. 23 d. metiniame dr-jos susirinkime Holiday Inn svetainėje, Boston Hts., Ohio.

Ši Ohio Liet. Gydytojų Dr-jos įsteigta ir skiriama — kultūros premija yra vienintelė, tiek plačiai apimanti mūsų kultūros sritis ir darbuotojus. Ja atžymėta jau šios sritys: drama — už A. Landsbergio "Penki stulpai turgaus aikštėje, L. Enciklopedijos redakcija, Čiurlionio ansamblis (20 metų veiklos sukakties proga), V. Banaitis už operą "Jūratė ir Kastytis", Lietuviškoji mokykla (padedant vadovėlius leisti), jaunimo rašytojas M. Venclauskas, Clevelando radijo valandėlė už jaunimo programą, visuomenės veikėjas (St. Barzdukas), muzikos kūrėjas ir darbuotojas (A. Mikulskis) ir dabar — žurnalistika.

Plačiau šį įvykį atžymėjo Dirvos laikraštis, ispausdindamas B. Railos kalbą, pasakytą premijos įteikime, ir interviū. B. Raila savo gausiais raštais šio įvertinimo yra senai nusipelnęs. Jis mūsuose yra vienas iš nedaugelio žurnalistų, kuris ne tik valdo plunksną, turi originalių minčių, bet suteikia raštui literatūrinį stilių.

— Bostono LB Kultūros klubo susirinkime **Stasys Goštautas** kalbėjo tema "Lotynų Amerikos dabartinis romanas". S. Goštautas yra neseniai atvykęs Wellsley kolegijon vieneriems metams dėstyti ispanų kalbą ir literatūrą.

S. Goštautas, dar gyvendamas su tėvais Kolumbijoj ir studijuodamas jau pasižymėjo kaip gabus meno nagrinėtojas — išleido ispaniškai knygą apie lietuvių meną ir taip pat apie Kolumbijos meną. Ta proga esame apie jį rašę ir S. Goštauto nuotrauką uždėję LD viršelyje. (1961 m. kovo mėn.). Atvykęs į JAV studijavo New Yorke, vėliau dirbo spaudos agentūroje; bendradarbiavo lietuvių spaudoje, rašydamas meno temomis.

— Ilgus metus redagavęs "Nepriklausomą Lietuvą", išeinančią Kanadoje, Montrealyje, **Jonas Kardelis** sunkiai susirgo ir jau kuris laikas nebepajėgia redakcijoje dirbti. "N. Lietuvos" Spaudos Bendrovė, kurios pirmininku yra L. Girinis-Norvaiša, sudarė laikraštį redaguoti kolegiją, kurios vyr. redaktorium pakvietė poetą **Henriką Nagį**, jau daugelį metų bendradarbiavusį laikraštyje. Red. padėjėju pakviestas Vacys Žižys, prieš keletą metų administravęs "N. Lietuvą", o administratorium ir technikiniu redaktorium lieka Pranas Paukštaitis, paskutinius ketverius metus administravęs laikraštį ir dirbęs redakcijoj. J. Kardelis, L. Girinio žodžiais, paliekamas garbės redaktorium. Bendrovė jam skirsianti visokeriopą rūpestį ir paramą, kad galėtų toliau tęsti savo atsiminimus. Materiališkai J. Kardeliui padėti įsteigtas fondas, kurio pirm. yra L. Girinis-Norvaiša, sekr. P. Paukštaitis ir ižd. J. Šiaučiulis. Aukoms siųsti adresas: J. Šiaučiulis, 7722 George St., LaSalle 690, P. Q., Canada ("Nepriklausomos Lietuvos" savaitraščio adresas).

IN MEMORIAM

— Lapkr. 12 širdies liga mirė rašytojas ir pedagogas **Jeronimas Ignatonis.** Buvo gimęs 1902 m. kovo 13 d. Raseinių apsk. Baigęs humanitarinį fakultetą, ilgą laigą buvo mokytoju. Spaudoje bendradarbiavęs nuo 1927 m., spausdindamas straipsnius ir smulkesnius grožinės literatūros dalykus, parašęs vaidinimų, su stambesniais beletristikos dalykais daugiau pasireiškė atvykęs į JAV ir 1958 m. "Draugo" romano konkurse laimėjęs premiją už romaną "Ir nevesk į pagundą". Vėliau L. Knygos klubas išleido jo romaną "Lūžiai". Daugiau smulkesnių dalykų yra likę rankraštyje.

Gražina Tulauskaitė

Vakarė banga

Lyrika

128 psl., kaina $2.00

Aksominiais viršeliais

G Tulauskaitė yra Nepr. Lietuvoj išaugusi ir subrendusi poetė. Iki šiol ji yra išleidusi 4 rinkinius. 1957 m. už rinkinį "Rugsėjo žvaigždės" ji laimėjo LRD premiją.

Pasiekusi gražių formos laimėjimų, ir šiame rinkinyje, nesileisdama į eksperimentus, ji išsitenka daugiausia tradiciniame ketureiiyje; Su pagaunančiu atvirumu ji daugelyje eilėraščių atveria moteriškos širdies džiaugsmą ir liūdesį, praeinančias akimirkas ir išliekantį žmogiškosios būties turinį, gyvenimo trapumą ir amžinybės ilgesį.

Išleido
LIETUVIŲ DIENOS
4364 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. 90029

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N

B. R. PIETKIEWICH,
President

2555 W. 47 th St., Chicago 32, Ill.

Atvykus į Kaliforniją, kviečiame į

BEACON MOTOR HOTEL

Arti prie
Beach, Westwood, Beverly Hills & Hollywood
3020 Wilshire Blvd. Santa Monica, California
EXbruck 4-9144
Mrs. A. Lukšis — Owner and Mgr.

DIVIDENDAI MOKAMI KAS 90 DIENŲ UŽ VISAS TAUPYMO SĄKAITAS

TAIP

TAUPYDAMI PAS MUS, JŪS GALITE PASIRINKTI TAUPYMO RŪŠĮ, KURI JUMS PATOGIAUSIA... TAI NEDELSDAMI PASIŲSKITE ČEKĮ DABAR.

5¼% UŽ TERMINUOTUS INDĖLIUS
$7,500.00 ar daugiau

TAUPYMO SĄSKAITOS IKI $15,000 APDRAUSTOS F.S.L.I. ĮSTAIGOSE.

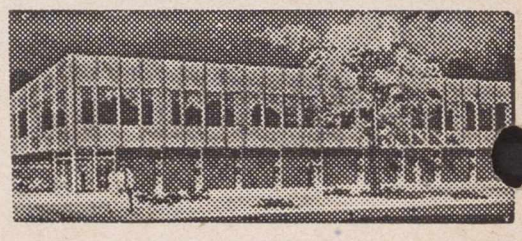

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court
Cicero, Illinois 60650

JUOZAS F. GRIBAUSKAS
sekretorius

Tel.: (312) 656-6330 Ir 242-4395

CLEM'S POLSKIE DELI

★ Specializing in home made fresh and Smoked Polish Sausage, fancy groceries and choice meats.

★ Featuring Imported Polish hams, beer, wine and groceries.

NOW
Daily from our own new
BAKERY-KITCHEN
a variety of Polish pastries and other home made delicacies.

IT's CLEM'S
3002 W. Florence Ave., Los Angeles
759-5058

Gražiausių švenčių ir sėkmingų Naujųjų Metų!

KAS TIK TURI GERĄ SKONĮ,
VISKĄ PERKA PAS LIEPONĮ.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
Furniture Center, Inc.

Vietinių ir importuotų baldų prekyba.
Baldai siunčiami į visą Ameriką ir už jos ribų.

MARQUETTE PARKE
6211-6219 So. Western Ave. PRospect 8-5875
CHICAGO, ILLINOIS

KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI ŽVELGIA Į SAVE

Iš Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Tarybos posėdžių

Praėjusioj konferencijoj sudaryta Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Taryba š. m. spalio 19-20 dienomis susirinko pirmojo posėdžio Clevelande "Čiurlionio" namuose. Dalyvavo tarybos nariai iš New Yorko, Chicagos, Detroito ir Clevelando. Taip pat buvo ir kviestinių sąjungos narių-svečių.

Posėdį atidarė Tarybos pirm. A. J. Kasulaitis. Savo trumpam žodyje jis pabrėžė krikščioniškosios demokratijos idėjos grožį ir taurumą; iškėlė sąjungos ypatingus uždavinius kovojančioje emigracijoje ir jos vidinę stiprybę bei problemas. Ilgiau sustojo prie vieningos emigracijos skilimo žymių, kurios, nors dar menkos, bet kelia rūpesčio. Užsiminė apie politinės išeivijos nukrikščionėjimo ženklus ir tokio proceso žalingumą bei evantualias pasėkmes. Atvirai pažvelgė į sąjungos

Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Tarybos posėdžio dalyvių dalis. Iš kairės — Algirdas Kasulaitis, Algimantas Pautienis, Petras Tamulionis, Henrikas Idzelis, Petras Kliorys, Bernardas Brizgys, Pranas Polteraitis, Dr. K: šidlauskas, Petras Balčiūnas, Pranas Vainauskas, Petras Stravinskas, Stasys Rauckinas, Lionginas Leknickas, Antanas Tamulionis.
Lithuanian Christian Democratic Party leaders meeting in Cleveland, Ohio.
Visos foto K. Ruzgaičio

LKDS Tarybos posėdžio priėmime. Iš kairės — CK Spaudos ir informacijos komisijos pirm. P. Balčiūnas, Chicagos sk. pirm. P. Spetyla, Clevelando sk. ižd. Povilas Mikšys, Mikšienė, CK sekr. P. Kliorys, ir Kliorienė.

stipriąsias ir silpnąsias vietas ir ragino įtempti jėgas sąjungą išvesti į galimos veiklos viršūnes.

Trumpus pranešimus Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Unijos (DCUCE), Vliko ir Leono XIII Fondo klausimais padarė tarybos vicep., LKDS atstovas Vliko taryboje, CDUCE vadovybės narys ir Leono XIII Fondo valdybos pir. mininkas P. Vainauskas. Finansinius reikalus referavo ck ižd. H. Idzelis. Raštu pranešimus prisiuntė "Tėvynės Sargo" red ir adm-ja.

Laišku tarybą sveikino lietuviškos krikščioniškosios demokratijos tėvas kunę M. Krupavičius, pateikdamas realių ir aštrokų minčių, kurios rado ypatingos atgarsio tarybos darbuose. Dar raštu savo pastabų atsiuntė LKDS atstovai: Vokietijoje dr. P. Karvelis ir Brazilijoje prel. P. Ragažinskas.

Taryba, pritarusi centro komiteto linijai principiniuose klausimuose, savo darbą ribojo skyrių veiklos, spaudos ir finansų klausimais. Tarta suaktyvinti naujų narių įjungimą, atydžiau išstudijuoti jaunimo politinio švietimo ir auklėjimo problemą, kreipti didesnį dėmesį į lėšų kaupimą, sudažninti "Tėvynės Sargouų ir LKDS biuletenio leidimą, išstudijuoti galimybes leisti KD biuletenį anglų kalba. Svarstytas lietuvių krikščioniškosios demokratijos istorijos paruošimas ir išleidimas, santykiai su KD partijomis ir tarptinėmis organizacijomis bei kita.

Taryba išrinko 3 vicepirmininkus — dr. K. Šidlauską, P. Vainauską ir kan. V. Zakarauską (CK vicep. P. Razgaitis taip pat yra ir Tarybos vicepirmininku.) Tarybos sekretorium yra P. Kliorys.

Posėdžiuose ypatingai pabrėžtas užsieninis veikimas, per kurį LKDS neša laisvės kovos bylą į laisvojo pasaulio areną, ypač per daugiau kaip 40-tyje valstybių veikiančias krikščionių demokratų partijas.

Spaudai ir radijui išleistas LKDS tarybos posėdžių komunikatas, kuriame sužymėta visa eilė tartų sąjungos vidaus reikalų.

Techniškų tarybos posėdžių šeimininku buvo LKDS Clevelando skyrius, kuriam vadovauja pirm. P. Tamulionis ir vald. nariai maj. teis. L. Leknickas ir teis. P. Mikšys.

Valdyba posėdžių proga spalio 21, šeštadienį, Čiurlionio namuose surengė tarybos nariams priėmimą, į kurį pakvietė ir politinių organizacijų bei spaudos ir radijo atstovus. Pobūviui sąmojingai vadovavo ck spaudos reikalams narys P. Balčiūnas. Buvo kalbų ir sveikinimų. Paskaityta sukaktuvinių metų LKDS deklaracija, kurią pasirašė buvę LK DP-LKDS pirmininkai: M. Krupavičius, P. Karvelis, P. Vainauskas ir K. Šidlauskas bei dabrat. pirm. A. J. Kasulaitis.

Sekmadionio pamaldose prisiminti neseniai mirusieji nariai.

(Iš KD informacijų)

— Pasaulio Jaunųjų Krikščionių Demokratų III kongresas, turėjęs vykti š. m. gruodžio mėn., nukeltas į kitų metų vasario ar kovo mėn. ir įvyks Čilėje. Kiekvienas kraštas siųs po 6 delegatus, kurių dviem Čilės vyriausybė ir KD partija apmokės visas pragyvenimo išlaidas Čilėje.

Vienas LKDS atstovų bus dr. Jonas Norkaitis iš Vokietijos.

Tarptautinės Jaunųjų Krikščionių Demokratų Sąjungos pirm. Antonio Aranibar specialiu laišku pakvietė šiame kongrese dalyvauti LKDS pirmininką A. J. Kasulaitį garbės nario titulu.

— Sausio mėn. Luksemburge vyks Europos Jaun. Krikščionių Demokratų S-gos kongresas. Jame dalyvaus ir lietuvių delegacija, vadovaujama Algirdo J. Žemaičio iš Romos ir dr. J. Norkaičio iš Vo-

— **Dr. Domas Jasaitis,** išėjęs į pensiją, iš Floridos persikėlė gyventi į Mount Vernon, netoli New Yorko (220 No. 7th Ave., Mount Vernon, N, Y. 10550; tel. (914) 668-0048). Jis pakviestas redaguoti "Tėvynės Sargą", krikščionių demokratų žurnalą, paskutiniu laiku ėjusį neperiodiškai. Ketinama jo leidimą suaktyvinti.

LKDS Clevelando skyriaus valdyba. Iš kairės — teis. Povilas Mikšys, pirm. Petras Tamulionis ir maj. teis. Lionginas Leknickas:

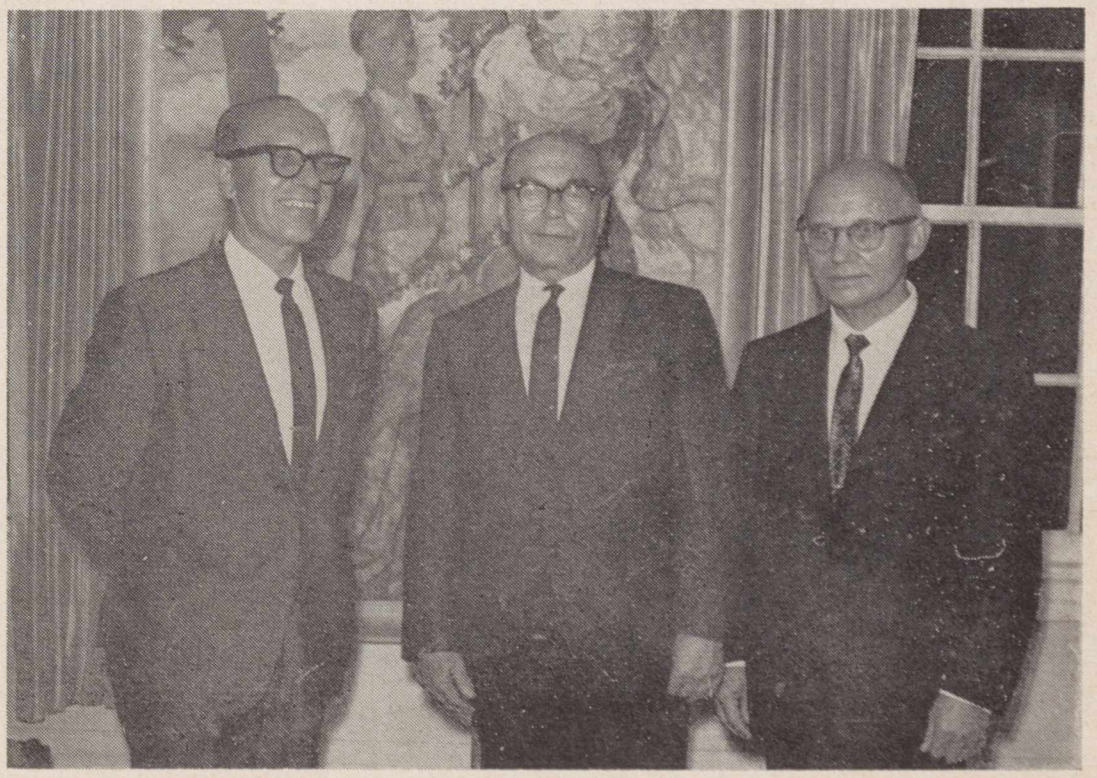

THE LITHUANIANS AND THEIR PERSONAL NAMES

By **Simon J. V. Narus**

/ Continued from the October issue

Lithuanian masculine and feminine given names are mainly of two categories; the very old traditional national Lithuanian names and the adopted Biblical-Christian names. The national masculine names list consists of not less than 473 names. However, except for calendar usage and as surnames only, a very small number of the names have remained active to this day.

The top three in popularity among males are the names of the Apostle **Jonas** (John), Saint **Juozas**, contracted form of **Juozapas** (Joseph), and **Antanas** (Anthony), followed by the number one national name **Vytautas.** The extraordinary popularity of this name is balanced by the Grand Prince that made it famous, Vytautas the Great (1350 - 1430).

Dr. Joseph Končius mentions in his book **Vytautas the Great** the Patriarch of Constantinopole as having referred to Vytautas as the cleverest ruler of Europe. And Nathan Haskell Dole in his **History of Russia** calls Vytautas "The Great Vitovt" and goes on to say, "His court had been royal in its magnificence; princes, kings, khans, governors and ambassadors mingled in its gayeties, and each day it is said that seven hundred oxen, fourteen hundred sheep and numberless fowls were killed to serve the princely board." [4]

Vytautas (Vėtõtus) converted to Roman Catolicism at the age of 33 (1383) was baptized Alexander by the Teutonic Knights at Tapiau but the name, although traditional among Lithuanians, faded away for him. Five centuries have passed and today as then he is known by his Lithuanian name Vytautas. Foreign writers call him Vitovt, Witold, Witow, Wytaut, and Witaud. As a given name Witold also remains a popular choice among poles.

A similar situation occurred with the name of Vytautas' first cousin Jogaila (1350-1434) who is remembered historically by his Lithuanian national name rather than by the Slavic name Wladyslaw which he had taken in baptism in preparation for his coronation as King of Poland (1386-1434). Unlike the other prominent names of the House of Gediminas, however, Jogaila is not a contemporary given name.

It is said that virtue even in evil men comands respect and admiration and it may be in this thinking that the reason why people shied away from the name Jogaila can be found. One of Jogaila's dastardly acts was to execute his uncle the Grand Duke Kęstutis who had committed the fatal mistake of trusting his nephew.

An American historian and translator Nathan Dole betrays his contempt for Jogaila when in one of his historical works he refers to him as "The Treacherous Jagiello". However, it should be remembered that Jogaila was an astute polititian, a characteristic that is noticeable in Lithuanians. Western Reserve University sociologist Charles W. Coulter in one of his books writes, "Few people have a greater native genius for social organization than the Lithuanians" [5] Handicapped as he was by an unworkable and impractical Polish constitution, Jogaila's reign and that of other sovereigns of the Gediminas Dynasty (1386-1572) gave Poland her Golden Age.

Following somewhat behind Vytautas and nearly in equal popularity are the names: Stasys, shortened form of Stanislowas (Stanley); Vincas, contracted form of Vincentas; Kazys, shortened form of Kazimieras (Casimir), a Slavic name meaning peaceful; and Petras (Peter).

Kazys as a popular name with Lithuanians owes its strength to St. Casimir (1458-1484), a cannonized prince of the Lithuanian House of Gediminas. Casimir died in Gardinas, Lithuania (presently Grodno, Byelorussia) and was buried at the Cathedral of Vilnius. He is the Patron Saint of Lithuania and of Poland.

Following Peter but with only half the popularity of Joseph, Jonas (John), and Antanas (Anthony) are the names: Pranas, shortened form of Pranciškus (Francis); Bronius (or Bronys), abbreviation of Bronislavas, a Slavic name; followed by the Lithuanian national name Algirdas, the Great Olgerdas, as he is titled by some historians.

(To be continued)

DOVANOS ANKSTYVIESIEMS PRENUMERATORIAMS

Kiekvienas prenumeratorius gali užsisakyti bet kurių šių knygų mažiausia2, arba visas, atsiųsdamas tik po $1 už knygą.

Kokiomis sąlygomis?

Sąlygos tokios:

Visi Lietuvių Dienų prenumeratoriai, prisiųnte prenumeratos mokestį $8.00 už 1969 metus iki 1969 m. sausio 1 d., turi teisę gauti 2, daugiau, arba visas šias knygas tik po $1.00.

☐ **RINKTINĖS MINTYS.** Sudarė kun. dr. J. Prunskis. Žymiųjų pasaulio žmonių — mokslininku, menininkų, vadų, valstybininkų ir kt. pasakymai, aforizmai. Neišsemiamas turtas paskaitininkams. 326 p. .... Nominalinė kaina $4

☐ **VYSKUPAS IR VELNIAS.** Rašytojo Igno Šeinius pomirtinis naujų apysaku rinkinys. Apie 200 psl. ..... Kaina $3.00

☐ **SMULKIOJI TAUTOSAKA.** Sudarė J. Mingirdas. Lietuvių patarlės, priežodžiai, posakiai, surašyti abėcėlės tvarka. Tinka Lituanistinėms mokykloms. ..... Kaina $3.50

☐ **DAŽYTAS VUALIS.** Pasaulio garsaus rašytojo W. Sommerset Maugham romanas, pagal kurį susuktas filmas "Septintoji nuodėmė" Lietuvių kalbon vertė Stp. Zobarskas. ... Kaina $3

☐ **THE BATTLE OF GRUNWALD.** Istorinė apysaka, laisvai į anglų kalbą versta ir gausiais komentarais aprūpinta dr. J. J. Bielskaus. Tinka jaunimui ir kitataučiams dovanoti. $3.00

☐ **LIETUVA — EUROPOS NUGALĖTOJA.** Lietuvos laimėjimai iki krepšinio meisterio Europos pirmenybių. Iliustruota. Sudarė A. Gustaitis. Tinka jaunimui. ..... Kaina $2.50

☐ **ŽAIŽARAS.** Pasaka mažiems, teisybė dideliems. Parašė Daumantas Čibas. Iliustravo A. Korsakaitė-Sutkuvienė. ..... Kaina $2.00

☐ **KETURKOJIS UGNIAGESYS.** Parašė D. Brazytė-Bindokienė. Iliustravo Zita Sodeikienė Mažiesiems. ..... Kaina $2.00

Gražių švenčių,
laimingų Naujų Metų!

CIRCUIT T. V. & RADIO
(Lietuviai)
Sav. **Dan Liutikas**
Naujų pardavimas - Vartojamų taisymas — Greitas patarnavimas — Garantija — Kreditas
2412 West 71st Street,
CHICAGO, Illinois 60629
Tel.: 471-2446

M & J LOUNGE
Lietuvių užeiga
Juozas ir Magdelena Juškai sav.
2425 W. 69th Street,
CHICAGO, Illinois

BELL REAL ESTATE
Insurance — Property Management
Notary Public — Income Tax
Rental Service
J. BACE-BACEVIČIUS, Broker
6455 S. Kedzie Avenue
CHICAGO Illinois 60629
Phone: PRospect 8-2233

DR. VYT. TAURAS
Gydytojas ir chirurgas
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rezidencija
2652 W. 59th St., Chicago, Ill.
PRospect 8-1223 PR 6-5577

LADIES AND GENTLEMEN
Remarkable Discovery

Hair formula JIB is Patented in Switzerland and Registered in U.S.A. and Canada. It cures Dandruff, Falling Hair, Itching scalp, Splitting ends, Strengthening Hair, Root growth, and restoring NATURAL HAIR COLOR.

Using JIB you will never be bald or **grey. 100% Guaranteed.**
Listed in Druggist Red-Blue Book. JIB Medicine Liquid 8 oz. A 16 week supply $5.50. Money Order, P. P., Send **today** — JIB LABORATORY

1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650

Vincas ir Valerija
KAZLAUSKAI
sveikina
visus savo draugus ir pažįstamus
Šv. KALĖDŲ ir N. METŲ proga.
2919 St. George St., Tel. 665-9602

Sts. Peter and Paul church in Vilnius, Lithuania.

Šv. Petro ir Povilo bažnyčia, viena iš nedaugelio beveikiančių bažnyčių Vilniuje.

Folk songs —

Rich Cultural Heritage of Baltic States

The Soviet drive to Russify the Baltic States has long been focused on the cultural life of the three countries — Estonia, Latvia, and Lithuania. The over-all plan, using both subtle and direct methods, has been aimed at bringing about total "integration" of the Baltic States into the USSR by playing down or subverting national traditions and thus gradually eradicating the rich cultural heritage of Estonia, Latvia, and Lithuania.

The attempts, however, have clashed head-on with national pride and the deep sense of historic values of the Baltic peoples, whose long struggle against foreign domination has generated a strong and unflinched commitment to their heritage.

Among the distinguished characteristics of Latvians, Lithuanians and Estonians are their folk songs, which have been collected over centuries and have long ago become a part of the national heritage. In symbolic forms they represent thoughts and ideologies connected with religious faith and all phases of daily life. In folk songs, old cultural traditions and rituals connected with weddings, funerals, baptism and other festivities are preserved. This creative process has continued through centuries, and its strength is well indicated by the large number of folk songs in all three Baltic countries. In Latvia, a total of 775,000 folk songs had been collected prior to Soviet occupation in 1940.

Estonians and Lithuanians, too, have a rich heritage of folk songs and mythology. During the independence period, Estonia collected a total of 80,000 folk songs that were centuries old and another 50,000 more recent folk songs and 115,000 lullabies.

Latvian, Lithuanian and Estonian folk songs have caught the eye of the West. Lithuanian folk songs have been praised by such greats as Goethe and Victor Hugo. Quite recently, American writer Robert Payne described their impact as follows:

"The dainos **of Lithuania have a beauty and and pure primitive splendor above anything I know in Western literature... They seem to have been written at the morning of the world and the dew is still on them."** (Alfreds Berzins. Culture and Social Conditions in the Baltic States. Acen News, No. 134, 1968).

LIETUVIU
DIENOS
LITHUANIAN DAYS
NOVEMBER 1968

ŽMONĖS, DATOS IR DARBAI

LIETUVIŲ DIENOS

Lapkritis 1968

— **Antanas Skirius,** "Lietuvių Dienų" žurnalo leidėjas ir leidyklos savininkas, lapkričio gale buvo išvykęs žurnalo reikalais į Chicagą ir New Yorką. New Yorke dalyvavo tuo metu vykusiuose Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto posėdžiuose kaip "Vienybės" sambūrio atstovas.

— **Rita Medziukaitė-Bureikienė,** praėjusius metus talkinusi anglų k. skyriui vertimais ir korektūra, dėl padaugėjusių darbų mokytojos profesijoje ir kitų asmeninių įsipareigojimų, nuo šio nr. iš redakcijos pasitraukė.

Už kruopštų darbą redakcija ir leidykla R. Bureikienei nuoširdžiai dėkoja.

— Šio LD nr. angliškai daliai patalkininkavo stud. **Danguolė Razutytė.**

— Gruodžio pradžioje Los Angeles dienraštis "Los Angeles Times" išrinko ir pagerbė praėjusių metų žymiausias moteris — pasižymėjusias mokslo, meno, visuomenės, sporto ir kitose srityse. Tarp trylikos pagerbtųjų, kurioms Harry Chandler auditorijoj įvykusiose ceremonijose buvo įteiktas žymuo— sidabro taurė, — yra lietuvė mokslininkė **dr. Marija Gimbutienė,** UCLA profesorė. Biografinėje anotacijoje išvardinami jos moksliniai darbai ir pažymima, kad ji yra lietuvė, aukšt. mokslus baigusi Vilniuje, dr. laipsnį įsigijusi Tuebingene. Toks aukštas mūsų mokslininkės įvertinimas ir atžymėjimas yra labai džiugus faktas, keliąs verto pasididžiavimo.

— Lietuvos Laisvės Komitetas, kuris yra statutinis PET (Pavergtų Europos Tautų) seimo (Assembly of European Captive Nations — ACEN) narys, šių metų sesijos pradžioje pateikė tokį lietuvių delegacijos sąrašą: Juozas Audėnas, Valteris Banaitis, Bronius Bieliukas, Martynas Brakas, Juozas Brazaitis, Petras Karvelis, Vincas Maciūnas, Bronius Nemickas, Jonas Puzinas, Vaclovas Sidzikauskas (delegacijos pirm.), Jackus Sonda, Pranas Vainauskas, Vytautas Vaitiekūnas, Jonas Vilčinskas.

ANTANAS F. SKIRIUS

REAL ESTATE — TAX SERVICE INSURANCE

Jei reikia apdrausti namus, automobilį, gyvybę ir pn. pirkti ar parduoti nuosavybę,
Telefonuokite NO 4-2919

arba apsilankykite įstaigoje

4366 Sunset Blvd., Los Angeles, California 90029.

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION

Chicago, Illnois 60629
6643 So. Maplewood Avenue
Tel. 778-2858 (A. c. 312)

Lietuvių Fondas laukia kiekvieno mūsų įnašo — šimto ar tūkstančio. Stokime į fondą su tokiuo įnašu, su kokiuo dabar galime — nelaukime, kada praturtėsime ar kada turėsime "atliekamų" pinigų. Fondas sudaromas ne iš "liekanų", ne iš nereikalingų pinigų, bet iš lietuviškos širdies, iš lietuvybės reikalų supratimo, iš **aukos, kurią lietuvis skiria lietuvybei ir Lietuvai dabar.**

— Skulptorius **A. Monèys** sukūrė paminklą, kuris pastatytas ant E. Galvanausko kapo Prancūzijoje.

— **Prof. Ernestas Paršelis,** Vliko bendradarbis (Eltos biuletenių ispanų kalba redaktorius) Argentinoj, apgynęs Argentinos Katalikų Universitete disertaciją "Tomizmas VII amžiuje", įgijo filosofijos daktaro laipsnį.

E. Paršelis yra gimęs Buenos Aires mieste, 1949 m. spalio 9 d. Mokslą pradėjo lietuvių parapijos mokykloje. Aukštuosius mokslus ėjo Romoj, Vokietijoj, Ispanijoj ėjo Italijos (Romoj), Vokietijos ir Ispanijos (Madride) universitetuose. Dėstė Buenos Aires universitetuose bei institutuose filosofiją; pastaruoju metu (paskirtas konkurso keliu) yra Buenos Aires Pedagoginio Instituto direktorius. (E.)

Lietuviškas Albertas Šveiceris

— Miunchene leidžiamas vokiečių laikraštis "Sueddeutsche Zeitung" (1968 m birželio 12-13) dviejuose reportažuose aprašo Amazonės srities Brazilijoje tragišką indėnų būklę, kurios pagerinimu ten rūpinasi lietuvis gydytojas Tėvas Bendoraitis. Iš buvusių dviejų milijonų Pacaas Novas indėnų šiandien yra belikę 90000.

T. Bendoraitis tapo kunigu prieš 7 metus Prancūzijoje. Jis darbuojasi tarp minėtų indėnų kaip gydytojas (rečiau kaip kunigas). Vokiečių laikraščio reporteris stebisi lietuvio kunigo ir gydytojo idealizmu.

JUOZAS MILIŪNAS
iš Santa Barbara, Calif.

sveikina su šventomis Kalėdomis ir Naujais Metais visus savo draugus

ir šio žurnalo skaitytojus!

Bon Air Motelis

1727 No. Western Ave.

Hollywood, Calif. 90027

Telef. HO 4-4154

Savininkai:

Ignas ir Viktorija Gurčinai

Vėsinami kambariai; kiekv. kambary nemokamai TV ir telefonas; yra kambarių su virtuvėmis; kieme šildomas maudymosi baseinas. Patogus susisiekimas autobusais ir automobiliais.

LIETUVIŲ DIENŲ ŽURNALUI PAREMTI

aukojo metinio pikniko ir dovanų laimėjimo proga (rugs. 22 d.) šie asmenys (jei skliausteliuose nepažymėtas kitas skaičius, — visi aukojo po 5 dol.):

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Illinois

A. Alcauskas, A. Ancha, D. Augienė, J. Bagdonavičius, A. Baliūnas, M. Bandiukas, K. Bertašius, A. Baronas (1), J. Bertulis (3), P. Bičkienė, J. Bičiūnienė, T. Blinstrubas, B. Chomskas, Evans Funeral Home, A. Gavelis (4), A. Gulbinskas, E. Gimžauskienė (1), L. Jakubauskas, Jesuit Fathers, An. Kairys, F. V. Kaunas, MD, A. Kindurys, kun: M. Kirkilas, J. Kanišauskas, V. Kozica, A. Kruklys, A. L. Lapinskas, C, A, Laucius, A. Laucis MD, Lith. American Council, Lith. Catholic Pres, A, Merenholcas (10), Dr. A. Milius, A. Naujokas, A. Norkaitis, S. Parokas, E. Paškevičius, K. Pažėraitė, V. Petrauskas (2), Dr. J. Petrikas, kun. J. Prunskis, G. Pudymaitis, Dr. L. Ragas, Dr. A. Razma, K. Razma (2), V. Ramonaitis, A. Reklaitis, M. Reklaitis, I. Šidlauskas (10), J: Sadūnas (3), I. Sankus, S. Sapkus, L. Šimaitis, O. Skever, L. Šimutis, R. Sidrys, B. Skorupskis (2), M. Šmulkštys, J. Stankus, kun. B. Sugintas, V. Sinkevičius, V. Tumėnas, MD, J. Vaineikis, G. Vaičaitis, L. Venckus (1), R. J. Vedegys, A. D. Yknis, O. Zailskienė (1), P. žumbakis, J. T. Zuris.

Louisiana

J Kuprionis.

Massachusetts

J. J. Bakanas, P. Bliumas, T. Bogušas, A. Damish, M. Duoba (1), E. Grušas, V. Gedmintas, D. Giedraitis, Kun. J. C. Jutt, O. Matusaitis (3), J. Nogelo, G. Penney, J. J. Roman, A. Sakalis, A. Šlepavičius, K. Šeštokas, A. Stapulionis, J. Vasiliauskas, J. White.

Maryland

Br Aušrotas.

Maine

Dr. J. Bachulus,

Nebraska

V. Bukaitis, J. Cicėnas (1), kun. L. Musteikis, kun. J. Tautkus.

New Jersey

O. Balčiūnienė (3), A. Čekas, K. Degutis (4), K. Graudušienė, N. Kiaušas (10), G. J. Levinskas, P. Norkeliūnas, V. Ramanauskas (1), B Raugas, L. Shushys, R. A. Šlepetys, O. Strinkaitis, Dr. J. J. Stukas, V. Tomkus, J. Tamašauskas, A: S. Trečiokas (4.50), F. Vaškas, A. Yantosh.

Nevada

Stella Semkus.

New York

V. Anonis (1), prel. J. Balkūnas, T. H. Barz (2.50), V. Butkus, J. Černius (2), kun. M. Čyvas, I. Dvorak, kun: J. J. Grabys, kun. Geo Gurinskas, S. Ilgūnas, St. Jakštas, L: Jankauskas, V. K. Jonynas, A. Kazickas, M. Kregždė (2), R. Kondratas, H. V. Kulber, R. A. Kirstein, Kopka, A. Landsbergis (3), R: Masiulionis (3), G. J. Okunis, M. M. Orante (1), kun. J. Pakalniškis, kun: A. Račkauskas, A. Ryliškis, A. Ruzgas (1), A. Sabalis, P. Sandamavičius (2), A. Simutis, K. Šimaitis, Dr. G: D. Širmenis, Shalins Funeral Home, Dr. J. K. Valiūnas, P. V. Vygantas, P. žilionis (3), S. Zobarskas, J. žukas (3).

North Dakota

Kun. V. Aleksonis.

Ohio

Z. Prūsas.

Atsiprašome skaitytojų, — atrodo, kad administracija, adresuodama laimėjimų knygeles, per apsirikimą bus praleidusi visus Ohio valst skaitytojus.

Pennsylvania

Kun. A. Ežerskis (10), C. Čikotas, 1. Grigaitis, I. C. Gregg, W. Kaupas, N. G. Masonis (2). Jos. Matonis, A. Mozdzer, O. Šilėnas (2), R. Viesulas (1), V. Romanas, O Cleall.

Rode Ihsland

Kan. M. Vaitkus.

Texas

Prel. F. Bartkus, kun. dr. P. Ragažinskas.

Virginia

S. Covel.

Washington, DC

J. Vitėnas.

Kanada

Pr. Alšėnas(1), B. Bujokienė, J. Dudelas, Franciscan Fathers, Pr. D. Girdžius, M. Kizis, J. Matulionis, dr: A. Matukas, J. Misevičius, A: Skrebūnas, kun. A. Sabas, P. Vičiulis, J. Zmuidzinas.

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukojusiems ir parėmusiems LD žurnalo leidimą. **LD adm-ja**

LITHUANIAN HISTORY IN STAMPS

By A. Bernotas

Part CX

As was later born out Hitlerites Germany,in signing the treaty with Stalinite Russia on August 23, 1939, had foreseen not only the occupation zones in Poland, but also their "spheres of influence" in the Baltic region as well. According to this treaty, the entire Lithuanian territory was under German "influence", while Latvia, Estonia (and Finland) remained under Soviet "influence". Of course, none of the above mentioned states knew anything about such a partition and none of them knew that they were living their last days of independence.

When World War II started and the German armies crushed the Polish military forces, Lithuania proclaimed a partial mobilization and kept her better army units on alert, moving a part of them closer to the Polish boundary,

It was rumored in Lithuania that Hitler had proposed that Lithuania invade Poland and retake the Vilnius territory by force, for which Lithuania had struggled for two decades. The majority of the Lithuanian population would have agreed to this, and the Lithuanian army would have fought with enthusiasm for such a cause, but the government did not dare to take such a step and remained neutral, while watching how the strangers were dividing their own lands.

When the Soviet Russian armies began their invasion of Poland and the Polish army had already been defeated, some Polish army units and even some civilians who were in Vilnius or nearby territories approached the Lithuanian frontier and asked to be interned. Lithuania, despite her bitter experiences with the Poles in the past, agreed to allow them to enter and many of the Polish soldiers — who, during the unforgetable days of the Polish ultimatum of 1938, had demonstrated in Vilnius and shouted: "Prowadž nas do Kowno!" (Lead us to Kaunas) — indeed arrived at Kaunas, Lithuania, although not as conquerors. They abandoned their military equipment and were interned by the the Lithuanian boundary guards. Several refugee camps were opened in Lithuania, where the internees could live in peace. Some of them managed to reach other countries, while the majority were taken into custody by the invading Russians and their fate is unknown.

When the Polish capital of Warsaw capitulated on September 27, 1939 and was taken by the German army, and the Russian army seized a part of Poland, the German Foreign Minister J. von Ribbentrop arrived in Moscow and on the second day signed a new "Friendship and Mutual Assistance" agreement with the Russians A secret document was attached again to the agreement which purportedly "corrected" the earlier agreement in that the Lithuanian territory would now be transferred to the Russian "sphere of influence", except for some Lithuanian lands south of the Nemunas river, which would remain under the German "influence". But later Germany transferred her share to Russia as well.

Having such assurance in her hands, Russia was now going to realize her goals. On September 26, 1939, Foreign Minister V. A. Molotov called the Lithuanian envoy to Russia L. Natkevičius to the Kremlin and expressed his wish to see the Lithuanian delegation in Moscow consider the new international situation and to talk about relations between the two nations. Such a delegation, led by Lithuanian Foreign Minister Juozas Urbšys, arrived in Moscow and started talks with the Russians on October 2, 1939. During their first meeting the Soviet Russian government made the following proposasl: 1. To transfer the Vilnius territory to Lithuania; 2. To sign a new mutual assistance treaty and; 3. To transfer a part of Lithuanian territory to Germany. The dictator of Soviet Russia, Stalin, declared that according to this agreement and in "self-preservation" of the Soviet Union, he wanted to station troops on Lithuanian territory — 50,000 men. The Lithuanian delegation could not agree to such proposals, because this meant occupation of the country.

The delegation returned several times to Kaunas for further meetings with the government. Soviet Russia firmly declared that there was no other way, than to accept her demands and to sign this treaty, because similar agreements already had been signed by Estonia (Sept. 28) and by Latvia (Oct. 5). Finland refused to to sign and was later attacked and invaded by the Soviet Union. Soviet Russia made some "concessions": that no Lithuanian territory would be transferred to Germany; and that Soviet Forces would be reduced to 20,000 men. Stalin himself promised "to take care of the Lithuanian Communists",if they were working against the country's interests. All this, of course, was a lie.

Lithuania, having no other alternative, had to sign this ultimatum on October 10, 1939, thereby receiving as a "presentation" the Vilnius territory from the Soviet Union, but also receiving Russian troops on her soil, which was the beginning of the end for Lithuanian Independence.

(To be continued)

MUTUAL FONDAIS

kaip specialiomis finansinėmis institucijomis kapitalams ugdyti, naudojasi milijonai žmonių su per 50 bilijonų dolerių indėlių.

Kas šiais infliacijos laikais suinteresuotas savo didesnį ar mažesnį kapitalą ugdyti, kreipiasi į kelių M. F. atstovą

JUOZĄ AUDĖNĄ,

109 Warwick St., Brooklyn, N. Y. 11207. Tel. 752-0099 arba TA 7-9518

L I N K S M Ų Š V E N Č I Ų

visiems draugams ir klijentams linki

NERIS INTERNATIONAL, INC.

NERIS .CARBON & OIL CORP.

NERIS PHILIPPINES, INC.

Savininkai:

Dr. Juozas K. Valiūnas ir Dr. Juozas P. Kazickas

Phone: MURRAY HILL 2-7570.

530 FIFTH AVENUE NEW YORK, N. Y. 10036

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga

LAISVĖS ŽIBURYS

sveikina savo klausytojus, rėmėjus ir visus New Yorko apylinkių lietuvius.

Romas Kezys, vedėjas
62 - 15 69 Place
Middle Village, N. Y. 11379

WHBI — FM 105.9 mg. sekmadieniais 9-10 val. ryto.
Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų!

AL WESEY

Garden and Nursery Supplies

72 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y.
Telef. HUnter 7-2343

"AIDAS" RADIO IR TV TAISYMAS

J. Bublaitis

ir SPAUDOS KIOSKAS

J. Pašukonis

Didelis pasirinkimas liet. knygų, plokštelių, gintarų, medžio išdirbinių.
94-17 Jamaica Avenue, WOODHAVEN, N. Y. 11421
(prie Woodhaven Blvd. traukinio stoties)
Tel. HI 1-7747

ROMUVA

84 - 20 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y., 11421
(tarp Forest Parkway ir 85 gatvės)
Prie pat Forest Parkway stoties, BMT Jamaica
Telefonas: VIrginia 6 - 4224 (Area code 212)

Greetings from

LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA

A LEGAL RESERVE

FRATERNAL BENEFIT SOCIETY

Conducted solely for the benefit of its members and beneficiaries.
Incorporated January 6, 1906, Luzerne County, Pa.
Insurance certificates from $500 to $10,000.

Field Representatives Wanted

71-73 So. Washington Street, Wilkes-Barre, Pensylvania 18701

LITHUANIANS MAKE NEWS

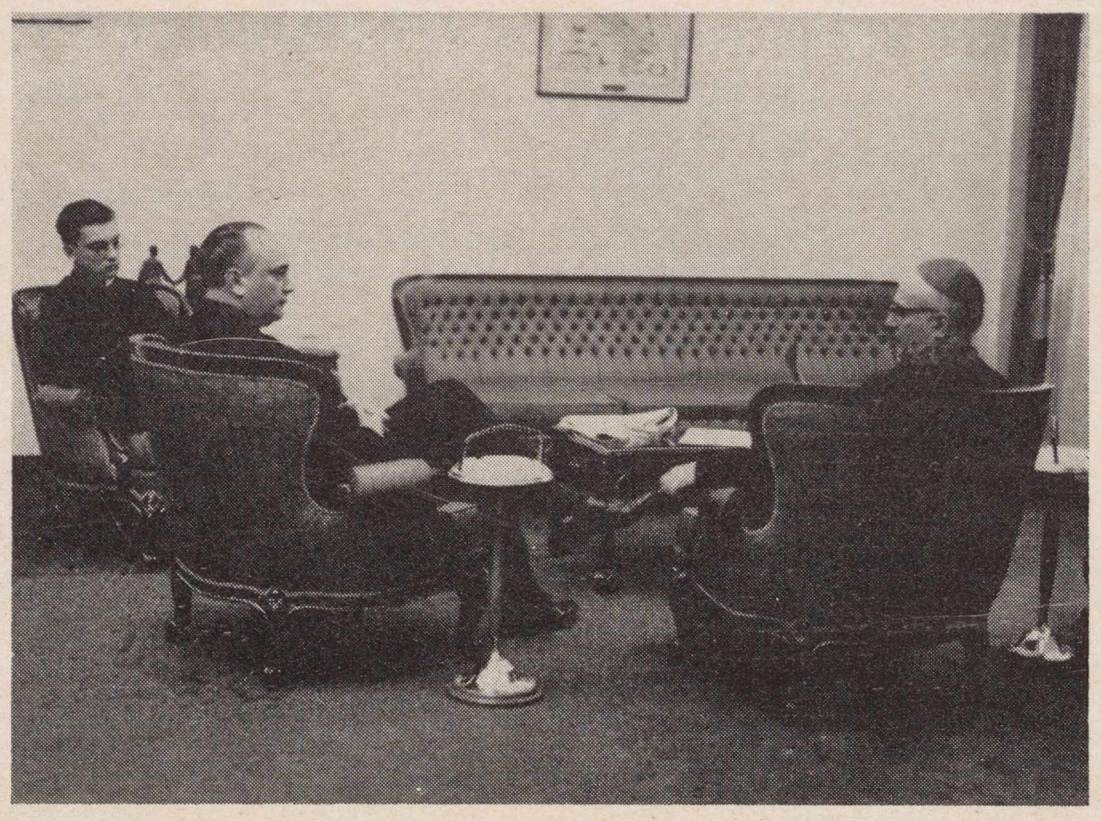

Msgr. Audrys Bačkis (right), first secretary of the Vatican Legation in Costa Rica, with Costa Rica's president and the Apostolic Nuncio.

Msgr. Audrys Bačkis Nunciatūros Costa Ricoj I-sis sekretorius (dešinėj) nuo lapkr. 1 d. Šv. Sosto paskirtas į Turkiją. Vidury sėdi Costa Ricos prezidentas, kairėj — Apaštališkasis Nuncijus.

● **"Grandinėlė"**, a troupe of Lithuanian folk dancers, made it big yesterday in their hometown – Cleveland," writes the Plain Dealer (Monday, October 14). "About 1,400 persons jammed the WHK Auditorium, 5000 Euclid Avenue, to watch and cheer the young precision dancers through an 11-dance program. It was a capacity crowd." The Cleveland Press was equally enthusiastic about the debut of this local Lithuanian folk dance group.

Organized in 1953, the troupe has performed in Chicago, Detroit, Dayton, and Hamilton, Ont. This was the first time, however, that the troupe has given a large-scale performance in Cleveland.

The **Grandinėlė** is directed by **Liudas Sagys,** a former member of the National Folk Dance Ensemble in Lithuania.

● **Rev. Gintautas Sabataitis, SJ,** has been awarded by Xavier University, Cincinnati, Ohio, an Ohio State clinical psychology traineeship at Longview State Hospital in Cincinnati. Fr. Sabataitis held a summer Psychology Assistantship at St. Elizabeth's Hospital in Washington, D.C., a division of National Institute of Mental Health, working at the Behavioral and Clinical Studies Research Center.

● **Henrikas Losinskas,** known to Brazilian readers as C. Alvas, was awarded the prize of Brazil's Academy of Literature for his book **Samba.**

● **Aldona Gustas,** one of the outstanding German-language poets of the younger generation, has published her sixth collection of poems earlier this year. Born in Lithuania in 1932, she now lives in Berlin. Her native language and her childhood experiences are reflected in her poetry.

● **The Right Rev. Paulius Marcinkus** is the Secretary of Pope Paul VI for English-speaking countries.

● **Mrs. Aldona Stempužis,** Cleveland mezzo-soprano, and **Darius Lapinskas,** composer, recently returned from a month-long tour of South America. Their concert repertoire, in addition to the usual classics, featured music by contemporary Lithuanian composers.

The trip was sponsored by the Lithuanian World Community in commemoration of the 50th anniversary of Lithuania's former independence.

● The split stained glass creations by **Bronė Jameikienė** have created much interest in Chicago's art circles. They were exhibited at the "Stone Brandel Center's art gallery this summer.

Books & Periodicals

Three new major works on Lithuanian Linguistics

● This was an important year for Lithuanian linguistics as capital works were being completed, continued, or initiated.

The most extensive dictionary of the Lithuanian written language so far was completed in the spring. **Lietuvių Rašomosios Kalbos Žodynas,** in 5 volumes and 3316 pages, was published by Carl Winter Universitaets Verlag, Heidelberg, Germany, price DM100. The dictionary crowns 45 years of work by Professors **Max Niederman,** Basel-Neuchattel, Switzerland, **Alfred Senn,** Kaunas-Philadelphia, **Franz Brender,** Kaunas, and **Antanas Salys,** Kaunas -Vilnius -Philadelphia. Professor Senn is the only one of the original team to remain with th project. The dictionary provides translations of Lithuanian words into German.

Another large-scale Lithuanian–German language dictionary has been launched in Goettingen, West Germany, by th Wandenhoeck and Rupprecht Verlag. One volume appeared this year (775 pages) and the remaining two will come out in 1969 and 1970. The manuscript of the **Litauish-Dautsches Woerterbuch — Thesaurus Linguae Lituanicae** was completed by Professor **Alexander Kurschat (Kuršaitis)** in 1944 after 30 years of work. The dictionary represents the efforts of three generations of the family Kurschat, a household word for explorers of the Lithuanian language. Rigorous and scholarly, the dictionary is also a treasury of folklore and ethnology with excerpts from folk songs, samples of long forgotten customs, and references to folk art.

Didysis Lietuvių Kalbos Žodynas (The Big Dictionary of the Lithuanian Language) is the title of the third major work that belongs in the company of those mentioned above. Begun in independent Lithuania during the 1930's, the dictionary was interrupted by the Soviet occupation in 1940, after two volumes. Only recently, did the Lithuanian linguists obtain funds for a "modern", i. e. Soviet-type edition, of the dictionary. The first volume was published this year.

Seasons Greetings from
STEPHEN BREDES, Jr.
Attorney and Counsellor at Law
Retired
BROOKLYN 8. N. Y.

Gražių švenčių,
laimingų Naujų Metų!

PAKŠTO SALĖ
vestuvėms
ir įvairiems parengimams.
2801 W. 38th St., Chicago, Ill.
Tel. YA 7-8722

ALBERTO ROŽĖNO
Užeiga
2453 W. 71st Street
CHICAGO, Illinois 60629
Telef. 476-8986

GINTARAS CLUB, Inc.
A. Lietuvninkas, President
2548 West 69th St.
CHICAGO, Illinois 60629
Phone: 476-6251

DR. ANTANAS MILAKNIS
5638 N. Western Avenue
CHICAGO, ILLINOIS 60650
Phone: LO 1-1433

BANGA TV
Sales and Service
All makes of
TELEVISIONS
Sold and Repaired
P. RUDĖNAS ● K. ŠIMULIS
2649 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629
Phone: 434-0421

PUTRIM'S FOOD MART
Our Specialty Homemade Sausage
Paul Putrim, Paul Putrim, Jr.
1446 S. 49th Ct., Cicero, Ill. 60650
We Deliver
Telephone: OLympic 2-7529

GRANT WORK
ALYVA, ANGLYS
Sąžiningas patrnavimas
Geriausios rūšies anglys ir alyva.
ADOMAS BERNADIŠIUS
1546 So. 49th Ct., Cicero 50, Illinois
OLympic 2-9311

LITHO CALENDAR
& PRINTING CO.
(Lithuanian Press)
CALENDARS — PRINTING
199 New York Ave., Newark, N. J.

Linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Lietuvių katalikų dienraštis

leidžiamas Lietuvių Katalikų Spaudos Dr-jos (Lith. Catholic Press.)

KUN. ALBINAS SPURGIS, MIC, vedėjas

4545 W. 63rd St., Chicago, Illinois, 60629 Telef. LU 5-9500

Don't Spend It All, Save Some At

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

2212 W. Cermak Road — CHICAGO, Illinois 60608

Phone (312) 847-7747

Švenčių proga sveikina ir geriausių Naujų Metų linki

4¾% PASSBOOK SAVINGS Paid and Compounded Semi-Annually

5¼% 6-MONTH SAVINGS CERTIFICATES (Minimum $10,000) or 1-YEAR SAVINGS CERTIFICATES (Minimum $5,000)

INSURED

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE • CHICAGO, ILLINOIS 60632

PHONE 254-4470

FRANK ZOGAS, PRESIDENT

Gražiausių švenčių ir sėkmingų Naujųjų Metų!

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

WALTER RASK, President

9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643

Telefonas 238-9787

- **Rengiame ekskursijas į Europą, Lietuvą, Havajus ir kitur.**
- Kelionės bilietai į viso pasaulio kraštus.
- **Kreiptis į Vladą Rask ir Juzę Mileriutę.**

Sveikiname Šventų Kalėdų proga Lietuvių Dienas ir jų skaitytojus ir linkime laimingų Naujųjų Metų!

J. KARVELIO PREKYBOS NAMAI

Vedėjai — **D. ir S. Grebliūnai**

2501 W. 71st St., Chicago, Illinois 60629 Tel. 471-1424

ĮVAIRIŲ PREKIŲ CENTRAS — visos išleistos liet. plokštelės ir knygos, rašomosios mašinėlės su liet. raidynu, gintaro, medžio išdirbiniai, liet. drožiniai bei audiniai ir daug daugiau visokių prekių.

Mes priimam užsakymus ir persiunčiam prekes į visas pasaulio šalis.

CHICAGO'S GIFT CENTER — for the finest in gift items, all Lithuanian records and books, Lith. woodwork and amber. We accept mail orders and ship to all parts of the world.

Švenčių proga sveikina ir geriausių Naujų Metų linki

JOHN ZURIS

Lawyer

11 So. La Salle Street Chicago, Illinois

Phone: RA 8-2688

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Jungia lietuvius bendram lietuviškam darbui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvybę ir remia kovas dėl Lietuvos laisvės.

SLA GYVYBĖS APDRAUDA iki $10,000.

SLA — TAUPOMOJI APDRAUDA iki $10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudos sumą.

SLA — mažamečių apdrauda — rimtas apsirūpinimas ateičiai.

SLA — LIGOS ir NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ atveju duoda apdraudos pašalpą.

SLA apdrauda — **saugi, neliečiama ir neprarastina.** SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gilios senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA centre.

Rašykite adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th Street, New York, N. Y. 10001

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

didelio formato savaitraštis, skirtingas savo išvaizda ir turiniu, plačiai žvelgiąs į lietuvių gyvenimą.

Plati Lietuvos gyvenimo kronika ● Laisvojo pasaulio lietuvių informacija ● Kultūrinis puslapis ● Jaunimo aktualijos ● Vaikų "Žiburėliai" ● Religinis gyvenimas ● Sporto informacijos ● Skaitytojų pasisakymai ● Aktualūs straipsniai ● Politiniai įvykiai ir t.t.

Redaguoja: **k. dr. Pr. Gaidamavičius ir A. Rinkūnas.**

Leidžia: K. L. K. Kultūros Draugija "Žiburiai".

Frenumerata: metams tik $5.00, pusmečiui — $3.00. Naujiems skaitytojams daroma nuolaida. Norintiems susipažinti siunčiama keletas numerių nemokamai.

Adresas:

Tėviškės Žiburiai, 941 Dundas St., W., Toronto 3, Ont., Canada

---

GLOBE PARCEL SERVICE

Sav. ukrainietis **J. Trostianetsky**

2841 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90026. Telef. 382-1568

Siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą ir kitus kraštus.

Be Jūsų atsineštų daiktų, čia rasite didelį pasirinkimą, ir gana pigiai tokių prekių, kurios turi geriausią vertę Lietuvoje.

Daug vietos mašinų pastatymui. Aplankykite mus —

atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 p p.; sekmd. nuo 10 ryto iki 3 val. pp

---

Linkime visiems draugams, klijentams ir LD-nų skaitytojams laimingų 1968 metų

ROCKWELL CLUB

BALYS IR ONA MULIOLIAI, sav.
(dzūkai iš Alytaus)

3957 S. Rockwell
Chicago, Illinois
Tel. VI 78413

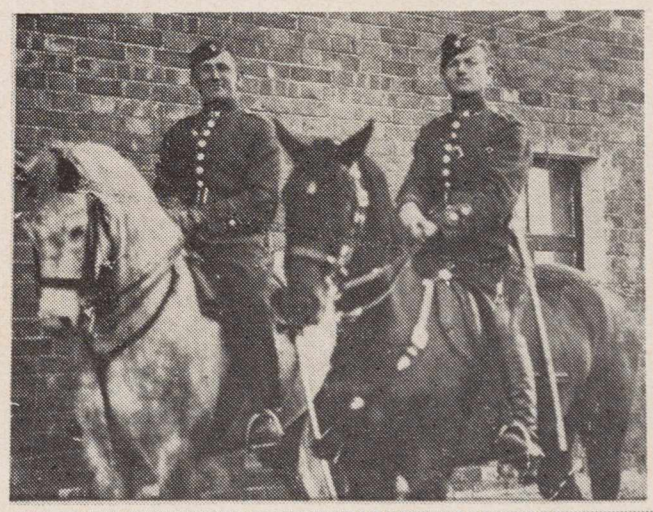

Dešinėje **Balys Muliolis** 1926 metais Vilkaviškyje Ulonų pulke.

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

★

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų švenčių proga sveikiname visus mūsų draugus ir pažįstamus ir linkime visiems kuo didžiausio džiaugsmo ir laimės asmeniškame gyvenime.

Maldaujame Aukščiausiojo, kad sumažintų vargą ir skausmą mūsų pavergtų brolių Lietuvoje.

Trokštame, kad naujai užgimęs Dieviškasis Kūdikėlis atneštų pasauliui taiką ir ramybę, o mūsų tėvų žemei — — Lietuvai — laisvę...

Mr. and Mrs. ANTHONY RUDIS
Chicago, Illinois

B. POSKUS, M.D., F.C.C.P.
450 Kennedy Drive
KANKAKEE, ILLINOIS 60901

Tel. Office — (815) 2-1317 Residence 2-0916

Gražių švenčių ir laimingų Naujų — 1968 — Metų!

P. KISIELIUS, M.D.
PHYSICIAN AND SURGEON ..

Office Phone: OLympic 2-4159 Res. Phone: OLympic 2-4159
Office Hours: 1—3 P.M. & 6—8 P. M.
Saturday: 12—4 P.M.
Closed on Wednesday
4938 W. 15th Street
CICERO, ILL. 60650

Gražių švenčių ir sėkmingų Naujųjų Metų!

BRIGHTON BAKERY
Savininkas A. MACKEVIČIUS, JR.
Kepama įvairių rūšių lietuviška duona,
vestuvėms ir įvairioms progoms tortai.
2457 W. 46th Pl., CHICAGO 32, ILLINOIS
Tel.: VI 7-1250

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų!

18 FRIENDLY — SCENIC HOLES OF GOLF

JUSTAS LIEPONIS
(312) 349-3344
143rd and Parker Road
Box 318, Orland Park,, 60462

Geriausi švenčių ir Naujųjų Metų linkėjimai visiems šio žurnalo skaitytojams ir mūsų bičiuliams — Nuo Atlanto iki Pacifiko krantų! —

TERRA
3237 West 63rd Street
CHICAGO, ILL. 60629

Linksmų švenčių ir laimingų Naujų Metų linki

★

Gražių švenčių ir laimingų Naujų — 1968 — Metų!

ANDRULIS — MICHIGAN FARM CHEESE
"Skaniausias Sūris" (Tastiest Cheese)

PARDAVĖJAI - SKIRSTYTOJAI:

CHICAGO, ILL. Stanley Metriks, 1811 W. 47 St.
John Shurna, 6557 So. San Francisco
DETROIT, Mich.: George Galiūnas, 1400 Caniff
ELIZABETH, N. Y.: Frank Kupinski, 131 Inslee Pl.
HARTFORD, Conn.: A. Ustjanauskas, 518 Park Street
HYDE PARK, Mass.: Eve Kavaliauskas, 24 Prospect
PENNSYLVANIA —
Br. Buinys, 5001 N. 12 St., Phila. Pa.
John Tenzi, 9½ Union St., Inkermas, Pittston, Pa.
BALTIMORE, Md.: J. Jakubauskas, 6728 Queens Ferry Rd.
NEW BRITAIN, Conn.: M. Rosol, Inc., 45 Grove St.

Dėl informacijų prašome rašyti:

MICHIGAN FARM CHEESE CO., INC., FOUNTAIN, MICHIGAN

ALAN and SUE ANDRULIS, new owners

MICHIGAN FARM CHEESE

FOUNTAIN, Michigan 49410 **Phone: (616) 462-3301**

SŪRIŲ PARDAVĖJAS-SKIRSTYTOJAS

STANLEY METRICK
1811 W. 47th Street, CHICAGO, Illinois, 60609
Tel. YArds 7-8393

Gražių švenčių, laimingų Naujų Metų!

NERIS REAL ESTATE
6924 So. Western Ave., Chicago 29

L. Norus

Telefonai:
Res.: RE 7-9241 Ofiso: 471-0321

BRUNO'S BAKERY
Bread, Pies, Pastries Always Fresh
Br. Macianskis, Owner
3339 S. Lituanica Ave., Chicago, Ill.
Phone CL 4-6376

COSMOS PARCELS
Express Corporation
Licensed by Intourist
2501 and 2608 W. 69th Street
CHICAGO 29, Illinois
3212 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.
E. & V. ŽUKAUSKAS
Managers
Telefonai:
Ofiso: WA - 52787 Res.:
WA 5-2737; AB 5-1864 HE 4-8123

FRANK'S TELEVISION & RADIO, INC.
Importuoti ir vietiniai
Pardavimas ir pataisymas
Hi-Fi, — TV, Stereo,
Savininkai:
Juozas Bendoraitis ir
Paulius F. Endzelis
3240 S. Halsted, Chicago Ill. 60608
Tel.: CAlumet 5-7252

LIBERTY VALGYKLA
Sav. Mečys ir Pranė Skruodys
4915 W. 14th St., Cicero 50, Illinois
Tel.: TO 3-9371

VISIEMS "LIETUVIŲ DIENŲ" SKAITYTOJAMS LINKSMŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ LINKI

DR. PETER ATKOČIŪNAS

Dantistas

1405 — 49th Court — Cicero, Illinois

Tel.: OL 2-4276

DR. WALTER J. KIRSTUK

Physician and Surgeon

3925 W. 59th Street, CHICAGO 29, Illinois

Tel.: REliance 5-1811

DR. LEONAS KRIAUČELIŪNAS

6132 S. Harlem Ave., SUMMIT, Illinois

Tel.: GLobe 8-2970

PARAMA

MAISTO IR GĖRIMŲ KRAUTUVĖ

2534 W. 69th Street, Chicago 32, Illinois

Tel.: RE 7-3332

Būdami Chicagoje aplankykite mūsų krautuvę —

Savininkai: Jurgis Janušaitis ir Jurgis Mažeika

AL'S HILLTOP LOUNGE

8514 Roberts Road — **JUSTICE, ILL. 60458 (prie Chicagos)**

Tel.: GA 2-9561

Savininkas — solistas ALGIRDAS A. BRAZIS

Linksmų Kalėdų Švenčių ir laimingų Naujųjų Metų
linki savo klientams, draugams ir pažįstamiems

LITHUANIAN BAKERY

Savininkas Antanas Kazilionis

Krautuvėje gaunama importuotų ir vietinių delikatesų, pyragaičių, tortų.
2450 West 59th St., Chicago, Ill. — Tel. HEmlock 4-7434

Reikalaukite mūsų gaminių visose krautuvėse.

Linksmų švenčių linki —

STANLEY BALZEKAS, Sr. & STANLEY BALZEKAS, Jr.

4030 Archer Avenue — CHICAGO, Illinois

S. ir M. BUDRYS, M. D.

Gydytojai ir chirurgai
(Bendra praktika ir alergija)

2751 W. 51st Street, Chicago. Illinois 60632

Tel.: Ofiso — HE 4-5758 — Res. — HI 5-3225

JONO VAZNELIO MAISTO KRAUTUVĖ

2624 W. 69th Street • CHICAGO, Ill. 60629

Telefonas: 778-8479

WOODMAC BOWL, INC.
RAINBOW LOUNGE, INC.

7617-29 S. Western Avenue • CHICAGO 20, ILLINOIS

OPEN 24 HOURS

WALTER J. KLEMKA — Proprietors — BRUNO G. SHOTAS

Phone: PRospect 8-4646

RŪTA — VALGYKLA

6812 S. Western Ave. — CHICAGO, Ill. 60636

Tel.: PR 8-3493

Sav. Janina ir Kazys Baltramonas

Lietuviškas maistas • Patarnaujame išsinešimui

BALYS RADIO ir TV KRAUTUVĖ

2646 W. 71st Street, Chicago 29, Illinois

Čia galima įsigyti T.V., radijo aparatai, elektriniai namų reikmenys, kristalai, plokštelės, filmos, žaislai, švenčių atvirutės ir k. Taip pat gaunama visos "Lietuvių Dienų" išleistos knygos.

Dėl TV bei radijo pataisymų telefonuokite

Baliui Brazdžioniui — PR 8-5374

METROPOLIS RESTAURANT
and Cocktail Lounge

Lietuviški ir amerikoniški valgiai

Patarnaujama nuo 9:00 A.M. iki 2:00 A.M.,
sekm. nuo 12:00 P.M. iki 2:00 A.M.
6538 So. Western Ave., CHICAGO, Illinois. Telefonas 476-9009

Pete's Corner — Cocktail Lounge

26 W. 116 St., Roseland, CHICAGO, Ill. — Tel. CO-49400
PETER & ANTOINETTE KAUSAS, owners

Taupykite
STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN.

Stipriausioje Chicagos taupymo įstaigoje.
Turtas — 105,000,000; Atsargos Fondas — 10,000,000
JUSTIN MACKIEWICH, Chairman of the Board
JUSTIN MACKIEWICH Jr., President

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Illinois 606, tel. 312 — 778-2858

Tax exempt status
CHI-EO-64-272
Group 24

Kas lietuviškai galvoja,
Į Lietuvių Fondą stoja.

Lietuvių Fondas veikia lietuvių švietimui, mokslui, kultūrai remti, skatinti bei ugdyti ir lietuvių globai.

Visi lietuviai stokime nariais į L. Fondą. Tapdami LF nariais ar testamentu užrašydami Fondui savo palikimą ar jo dalį, atliksime didelį patriotinį darbą savo tautos labui, tuo būdu savo vardą įamžindami garbingųjų tautiečių eilėse.

Linksmų šv. Kalėdų ir

Laimingų Naujųjų Metų
linki

Kun. JONAS STANKEVIČIUS

Šv. Antano parapijos klebonas.
1515 — 50th Ave., CICERO, Illinois
Tel. OL 2-0231

Linksmų Švenčių ir laimingų Naujų Metų

ANTANAS RAZMA, M. D.

1100 Puell Ave. **Jolliet, Ill. 60435**
Telefonas: 815-727-1196

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linkėjimai nuo

ŠV. KRYŽIAUS PARAPIJOS KLEBONO IR KUNIGŲ.

KUN. EDWARD ABROMAITIS

4557 So. Wood Street, CHICAGO 9, ILLINOIS
Tel.: FR 6-3900

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(71-sios ir Campbell Ave. kampas)
HE 4-1818 **Res. PR 6-9801**

VISUS "LIETUVIŲ DIENŲ" SKAITYTOJUS ŠVENČIŲ PR OGA SVEIKINA IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ LINKI

JONAS KIRVAITIS

Interstate Insurance Agency

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
6108 So. Ashland Ave., Chicago 36, Illinois
Telefonas: WAlbrook 5-5671

"MARGINIAI" — PREKYBA

Sav. I. SINKEVIČIŪTĖ
2511 W. 69th St., Chicago 29, Illinois
Tel.: PR 8-4585

Čia rasite didelį pasirinkimą

kristalinių dalykų, suvenirų, "dry goods" prekių, drožinių, audinių, visų liet. knygų, žurnalų.

GINTARAS

Lietuviško maisto valgykla

Atdara: kasdien nuo 7 ryto iki 8 val. vak; sekmad. nuo 11 ryto iki 8 v. v.
2151 West Cermak Rd., Chicago 8, Illinois
Tel. VI 7-8179

Savininkai Vaclovas ir Vanda DUKŠTAI kviečia visus lietuvius aplankyti juos naujoje vietoje.

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linki

A. L A P K U S

Chicago, Illinois

A. TVERAS

REGISTRUOTAS LAIKRODININKAS
Brangenybės, laikrodžiai, religiniai dalykai etc.

2646 W. 69th Street CHICAGO, Ill. 60629
Tel. RE 7-1941

HEALTHY FOOD RESTAURANT

LIETUVIŲ VALGYKLA

JULIA BIČIŪNIENĖ, sav.
3236 So. Halsted Street — CHICAGO 8, Illinois

Telefonas: DA 6-9837

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų!

HELEN E. DOMKUS

BOOKKEEPING ★ TAX SERVICE
c/o **George A. Sukys, office**

3252 South Halsted St., Chicago, Ill. 60608 • Phone CA 5-2520

Gražiausių švenčių ir sėkmingų Naujųjų Metų!

Chicago Savings
and Loan Association

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED UP TO $15,000

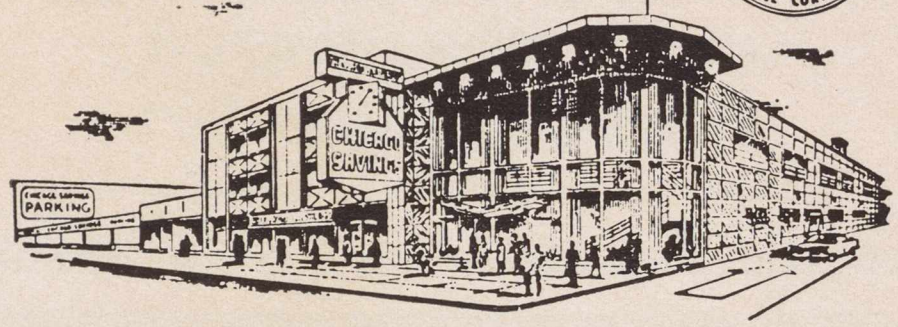

JOHN PAKEL, Sr., President

Providing a Complete Service for Our Members!

4 3/4 %
Current Dividend On All Accounts

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- All types of Insurance
- Free community rooms for your organization meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamp Machine Service
- Sell and redeem U. S. Bonds
- Two large free parking lots
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Association

6245 SOUTH WESTERN AVENUE • CHICAGO 36, ILLINOIS • GRovehill 6-7575

HOURS

Monday.....12:00 P.M.- 8:00 P.M.
Tuesday..... 9:00 A.M.- 4:00 P.M.
Wednesday.. Closed All Day
Thursday.... 9:00 A.M.- 8:00 P.M.
Friday..... 9:00 A.M.- 8:00 P.M.
Saturday..... 9:00 A.M.-12:30 P.M.

NERINGA — LIETUVIŠKA VALGYKLA

Lietuviškas ir amerikietiškas maistas

Teresė Karvelaitienė-Aguiar, sav.
patarnaujama kasdien nuo 7:00 AM iki 8:00 PM
2632 W. 71st St., CHICAGO, Ill.
Telefonas: 776-1018

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMOS,

kurios bendradarbiauja su "Lietuvių Dienomis"

Los Angeles Calif.

LITHUANIAN MELODY HOUR

Tuo tarpu neveikia. Ieškoma kitos stoties.

Vedėjas **Bruno Gediminas.**
4023 W. 60th St., Los Angeles, Ca. 90043
Telefonas: AX 5-2260.

Baltimore, Md.

"RADIJO PROGRAMA LIETUVIAMS"

Girdima Marylande ir Washington, D. C. rGirdima sekmadieniais 10 — 11 val. ryto per FM radijo stotč WFMM 93,1 mgcl.
Programos vedėjai: **Albertas Juškus,**
4515 Wilmslow Rd., Baltimore 10, Md.,
Phone: Tuxedo 9-8693;
Kęstutis Laskauskas, 1312 Birch Ave.,
Baltimore 27, Md. Phone: Circle 2-1779

So. Boston, Mass.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių kultūrinė Radijo Programa
Sekmadieniais — 8–9 val. rytą.
AM bangomis 1190 kilociklų; FM bangomis 105.7 megaciklų iš
WKOX, Framingham, Mass.
P. Viščinis, programos vedėjas,
173 Arthur Street, Brockton 18, Mass.
Tel. JUniper 6-7209.

LIETUVIŲ RADIJO KORP. PROGRAMA

Seniausia liet. Radijo programa Naujojoje Anglijoje, veikianti nuo 1934 m. bal. m. vedama **Stepono ir Valentinos Minkų,** girdima nauju laiku
Sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30.
Boston, Mass. — WLYN - 1360
Programoje: pasaul. žinių santrauka, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.
502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.
Tel.: AN 8-0489

LIETUVIŲ RADIJO VALANDA

Sekmad. nuo 11 val. iki 12 val. dienos
AM 1430 klc., FM 107.9 megaciklų
WHIL, Boston, Mass. 02155
Petras Vičšinis, vedėjas.
173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402
Telefonas: 586-7209.

Chicago, Illinois

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kas rytą nuo pirmadienio iki penktadienio 10:00 — 11:00.
Šeštadienį is sekmadienį 8:00—9:30.
"Vakaruškos" pirmadienio vak. 7:00-8:00.
Visos programos iš
WOPA Stoties 1490 klc. A. M. 102-7 F. M.
7159 S. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill.
Tel.: HEmlock 4-2413.

MARGUTIS

Seniausia liet. radijo programa Amerikoje Įsteigta muz. A. Vanagaičio 1928 m.
Kasdien 8 — 9 val. vakaro (išskyrus šeštadienius ir sekmadienius)
Programos vedėjas **Petras Petrutis.**
Transliuojama iš nuosavos studijos
2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: GR 6-2242; GR 6-2271

Cleveland, Ohio

Lietuvių Radijo programa
TĖVYNĖS GARSAI
penktadieniais 8—9 val. vakaro
per WXEN-FM stotį 106,5 mc
Vedėjas — **Juozas Stempužis.**
4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121
Tel. 382-9268

Detroit, Mich.

LITHUANIAN MELODIES Radijo valandėlė
girdima kiekv. šeštad. 3:00 — 4:00 p. p.
iš Detroito stoties WJLB — 1400 kilo.
Pranešėjai:
Patricia Bandza ir **Algis Zaparackas.**
Vedėjas **Ralph Valatka.**
5756 Lesure Ave., Detroit, Mich. 48227
Telephone: 273-2224

LIETUVIŠKAS BALSAS-LITHUANIAN VOICE

WQRS-FM stotis. Banga 105.1 Mc.
Sekmadieniais 8:30 — 9 val. ryto.
Išlaiko radijo klubas.
Klubo pirm. — inž. Vacys Urbonas.
17175 Gaylord Ave., Detroit, Mich. 48240
Tel. KE 7-9642
Programos redaktoriai ir pranešėjai:
Jonas Kriščiūnas — 846-4245; Kazys Gegelis — 535-6683; Rožė Ražauskienė — 278-1353; Stasys Garliauskas—TA 6-1385;
Antanas Janušis — VE 5-8317.

Hartford, Conn.

"TĖVYNĖS GARSAI"

Connecticut valstybės kultūrinė valandėlė
WBMI — FM 95.7 mc.
Kiekvieną sekmadienį 12:00 — 1:00 p. p.
Programos vedėjas **A. Dragūnevičius.**
273 Victoria Rd., Hartford, Tel. CH 9-4502

New York - New Jersey

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"

Radijo valanda girdima
Kiekvieną šeštadienį 5:00—6:00 val. p. p.
iš New Yorko stoties WEVD — 1330 kilo.
ir 97.9 meg. (FM).
Direktorius **Jokubas J. Stukas,**
1016 Schleifer Rd., Hillside, N. J. 07205.
Tel.: 289-6878 (Code 201)
Kultūrinė liet. radijo valanda anglų kalba per SETON HALL Un-to stotį WSOU-FM pirmadienio vakarais 8:05 89.5 meg.
Vedėjas **J. J. Stukas.**

"LAISVĖS ŽIBURYS"

Nauja radijo programa, pradėta bal. 24 d. girdima kiekvieną **sekmadienį** nuo 9 val. iki 10 val. ryto.
WHBI stoties 105.9 FM banga.
Adreass: Romas Kezys, 62-15 69 Place, Middle Village, N. Y. 11379.
Telefonas: TW 4-1288.

Philadelphia, Pa.

Lietuvių Bendruomenės Radijo Programa
BENDRUOMENĖS BALSAS
Stotis WTEL — 860 kilocycl.
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p. p.
Kultūrinės apžvalgos, žinios, vietos kronika, muzika ir skelbimai.
Programas tvarko ir praveda redakcinis kolektyvas.
Rašyti: "Bendruomenės Balsas",
1203 Green St., Phila., Pa. 19123
Telef. PO 5-0932

Pittsburgh, Pa.

The First Lithuanian Radio Program in Pittsburgh, Penn.
Pittsburgh, Penn. - WPIT - 730 kilocycles.
Sekmadieniais 12:30—1:00 p. p.
Programos vedėjai:
Povilas ir **Gertruda Dargiai.**
Visais reikalais kreiptis:
2040 Spring Hill Road, Pittsburgh 16, Pa.

Roma, Italia

ROMOS RADIJAS

Transliuojama kasdien nuo 20 val. 50 min. iki 21 val. 10 min. Vidurio Europos laiku, 41,15 ir 50,34 metrų bangomis.
Vedėjas **Dr. J. Gailius.**
Circonvallazione NOMENTANA 162

Rochester, N. Y.

Kultūrinė lietuviška valandėlė

Sekmadienio rytą 9:35—10:00 per WHEC 1460 klc.

Išleiko Lietuvių Radijo Klubas

Klubo valdyba: Pr. Puidokas, pirm., 580 Wilkins St., (14521); A. Cieminis, vicep.; R. Kiršteinas, sekr. 229 Nester St. (14621); V. Žmuidzinas, ižd.; E. Karkliene, narė.

Programas praveda valdybos nariai ir šie vedėjai: O. Adomaitienė, A. Dziakonas, St. Ilgūnas, Br. Krokys, B. Sedlickaitė ir D. Šiurlienė.

Waterbury, Conn.

LIETUVIŲ RADIJO PARTIJA

WBRY, Waterbury, 1590 Kilocycles
Kiekvieną šeštadienio vakarą
6:10 iki 7:00 p. m.
Programos vedėjas ir direktorius,
John D. Adams (Adomaitis)
5 Harriet Ave., Waterbury, Conn. 06708
Telefonas: 753-8898

Radijo valanda — Lietuvos atsiminimai

Stotis WWCO, banga 1240
Veikia sekmadieniais 9:35—10:30 A.M.
Vedėjas **Antanas Paliulis.**
Adresas: 65 Bank St., Waterbury, Conn.
Telef. 754-5141

Washington, D. C.

Kasdien 18 val. 30 min. ir 20 val. **Lietuvos laiku** 16, 19, 25 ir 31 m. bangomis.

Jos girdimos **žiemos laiku:**
Washington-New York — 10:30 ryto ir 12:00 dieną.
Chicago — 9:30 AM ir 11:00 AM.
Los Angeles — 7:30 ir 9:00 ryto.
(Vasaros laiku valanda vėliau)
Vakarų Europoj — 4 val. 30 min. vak. ir 6 val. vakaro
Pietų Amerikoj — 12:00 dieną ir 2 v. p. p.
Australijoj (Sidney, Melbourne) — 1:30 v. ryto ir 3 val. ryto.

Adresas:
Voice of America, Washington 25, D.C.

Montrealis, Canada

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS

Kiekvieną šeštadienį 10—10:30 val. vak.
CKMB stotis — Banga 1410.
Programos vedėjas **L. Stankevičius.**
1053 Cr. Albanel, Duvernay, P. Q. Canada
Tel: 669-8834

Toronto, Ont, Canada

TĖVYNĖS PRISIMINIMAI

Radijo programa girdima
kiekvieną šeštadienį 3:30 — 4:30 v. pp
iš Oakville stoties CHWO —banga 1250.
Programos vedėjas **Jonas R. Simanavičius.**
175 Parkside Dr., Toronto 3, Ont.
Tel. 534-1274

Vatikanas, Italia

Programa transliuojama 8 kartus savaitėje
Sekmad. rytais 10:30 - 11:00 Lietuvos laiku
kiekviena vakarą 20:15 - 20:30 Liet. laiku.
Bangos: 31 25, 19 ir 196 metrų.
Vedėjas **Kun. Dr. V. Kaziūnas.**
Adresas:
Sezione Lituana, Stazione Radio
CITTA DEL VATICANO.

LIETUVIŲ DIENŲ žurnalo ir knygų PLATINTOJAI

J. A. V-se

Brooklyn, N. Y. — "Darbininko" administ.
So. Boston, Mass. — S. Minkus
Chicago, Illinois — Balys Brazdžionis, "Draugas", J. Karvelis, "Marginiai" "Terra".
Cicero, Illinois — B. Štangenbergas.
Cleveland, Ohio — "Dirva", V. Rociūnas, V. Taraska.
Detroit, Mich. — "Gaiva", "Neringa", St. Anthony's Parish Library.
Grand Rapids, Mish. — J. Belinis.
Hartford, Conn. — V. Nenortas.
Kenosha, Wis. — B. Juška.
Los Angeles, Calif. — V. Prižgintas.
Omaha, Nebr. — Kun. L. Musteikis.
Putnam, Conn. — Immaculata Conception Convent.
Rochester, N. Y. — A. Sabalis.
Waterbury, Conn. — "Spauda".
Woodhaven, N. Y. — "Aidas", "Romuva".
Woodmant, Conn. — Z. Šaulytė.
Worcester, Mass. — Pr. Pauliukonis.

Anglijoje

Kew, Surrey — "Dainora".
Bradford, Yorks — Kun. J. Kuzmickis.

Australijoje

Adelaide, Edwardstown — A. Kubilius.
W. Brunswick — A. Vingis.
St. Kilda — N. Butkūnas.
Mirren — J. Rupinskas.
Sydney — Kun. P. Butkus.

Italijoje

Roma — Mnsgr. V. Mincevičius.

Kanadoje

Toronto, Ont. — V. Aušronas, A. Kuolas, P Misevičius, Time Cigar Store.
Montreal, Que. — P. Rudinskas, (Parish Library)
Sudbury, Ont. — Kun. A. Sabas.
Winnipeg, Man. — Br. Bujokienė.

Venecueloje

Caracas — Kun. A. Perkumas.

Ar domiesi gyvenimu Los Angelėse ir visoje Kalifornijoje bei Amerikos Vakaruose?

Užsisakyk metams Los Angeles mieste A. Skiriaus leidžiamą vietos laikraštį

LIETUVIAI AMERIKOS VAKARUOSE

Prenumerata metams $3.00

Adr.: 4366 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90029

Susipažinti siunčiame nemokamai.

Švenčių proga sveikina ir geriausių Naujųjų Metų linki

ALBINAS MARKEVIČIUS
ROQUE & MARK CO.

Real Estate — Insurance

3002 Santa Monica Boulevard — Santa Monica, Calif.

Phone 393-0615

Best Wishes from **ACIREMA CORPORATION**

Acirema Investments — Acirema Productions — Acirema Theater

"There's No Business Like Show Business"

FRANCIS VALUSKIS — Box 7, Buena Park, California

Patogiausia vieta sustoti, lankantis Los Angeles mieste ir Hollywoode

EL DORADO MOTEL — **LOS ANGELES, CALIF**

1613 North Western Ave. — — — Los Angeles 27, California

Savininkas *AL SAMOLIS*

Telephone: HO 2-6945

Švenčių proga sveikina ir geriausių Naujųjų Metų linki

FRANK'S TV & RADIO

Frank Keršis, savininkas.

5239 Hollywood Boulevard — Los Angeles

Telefonas: 469-8500

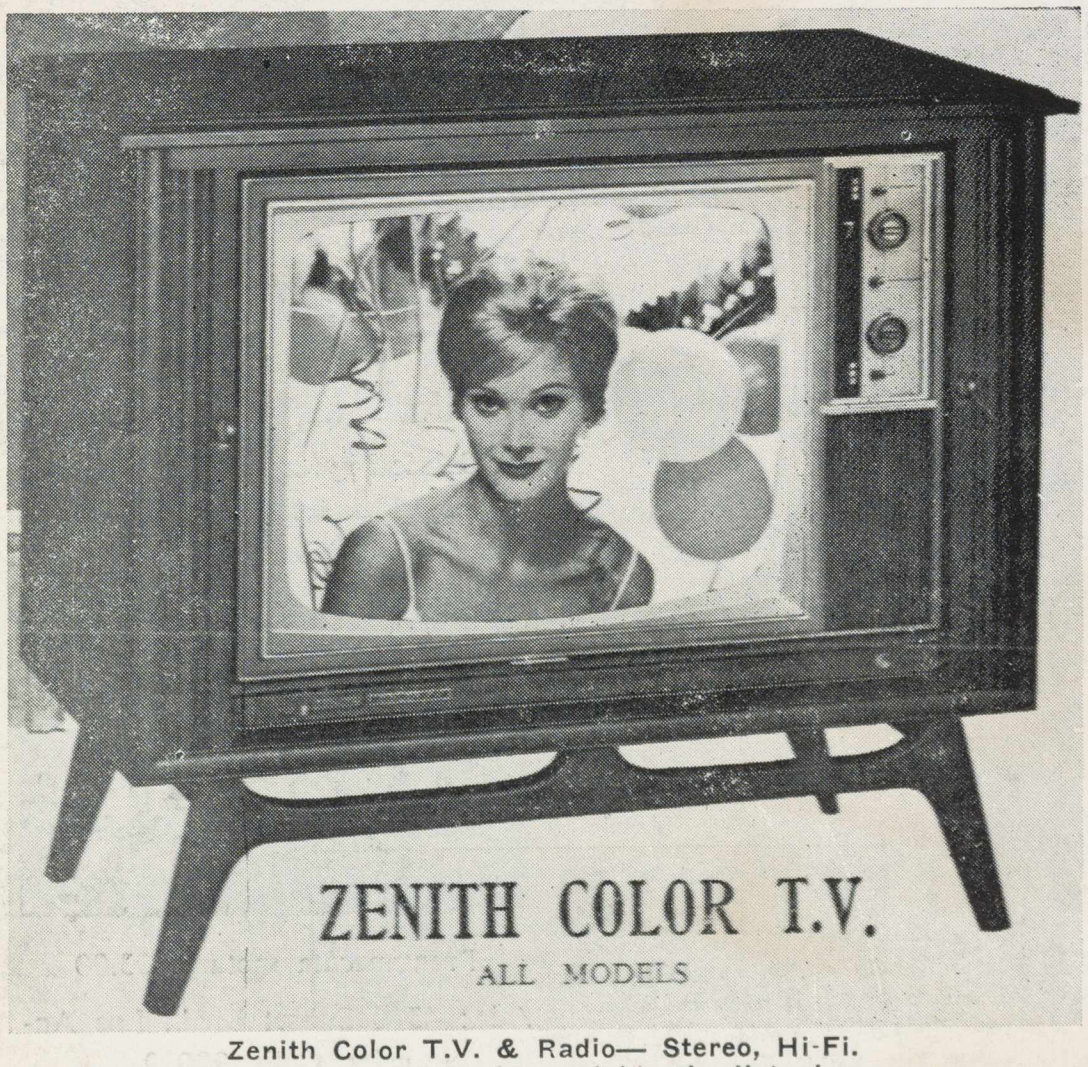

Zenith Color T.V. & Radio— Stereo, Hi-Fi.
Pardavimas didelėmis nuolaidomis lietuviams.
Taisymas sąžiningas, pigus ir skubus.
Sutaupysite daug pinigų, mainydami seną televizorių į naują spalvotą.

AMERICANS FOR CONGRESSIONAL ACTION TO FREE THE BALTIC STATES

(Rezoliucijoms Remti Komitetas)

Post Office Box 77048 * Los Angeles, California 90007

RICHARD NIXON, President-Elect of the United States and Member of the Americans For Congressional Action To Free The Baltic States.

This nationwide Organization wishes a Merry Christmas and a Happy New Year to —

RICHARD M. NIXON, President-Elect of the United Nations;

SPIRO T. AGNEW, Vice President-Elect of the United States;

MELVIN R. LAIRD, New Secretary of Defense;

ROBERT H. FINCH, New Secretary of Health, Education and Welfare;

GEORGE ROMNEY, New Secretary of Housing and Uroan Development;

JOHN A. VOLPE, New Secretary of Transportation; and

DR. MARTIN ANDERSON, Special Assistant to the United States President-Elect.

(All members of our Organization)

EXECUTIVE COMMITTEE OF THE AMERICANS FOR CONGRESSIONAL ACTION TO FREE THE BALTIC STATES —

Leonard Valiukas, President; Vice Presidents — **Antanas Skirius, Jurgis A. Petrauskas, Arne Kalm, Alfons Reins; Mrs. Nida Brinkis,** Treasurer; and **Edmund Arbas,** Secretary-General.

Švenčių proga sveikina ir geriausių Naujųjų Metų linki

LIETUVIŲ NAMAI

4415 Santa Monica Blvd., Los Angeles, Ca. 90029

Čia pat salė susirinkimams, kambariai posėdžiams.
Kur visuomet jūs laukiami ir jaukiai galėsite praleisti savaitgalius.

Salės telefonas: 666-4585; iždininko telef.: — 664-2919

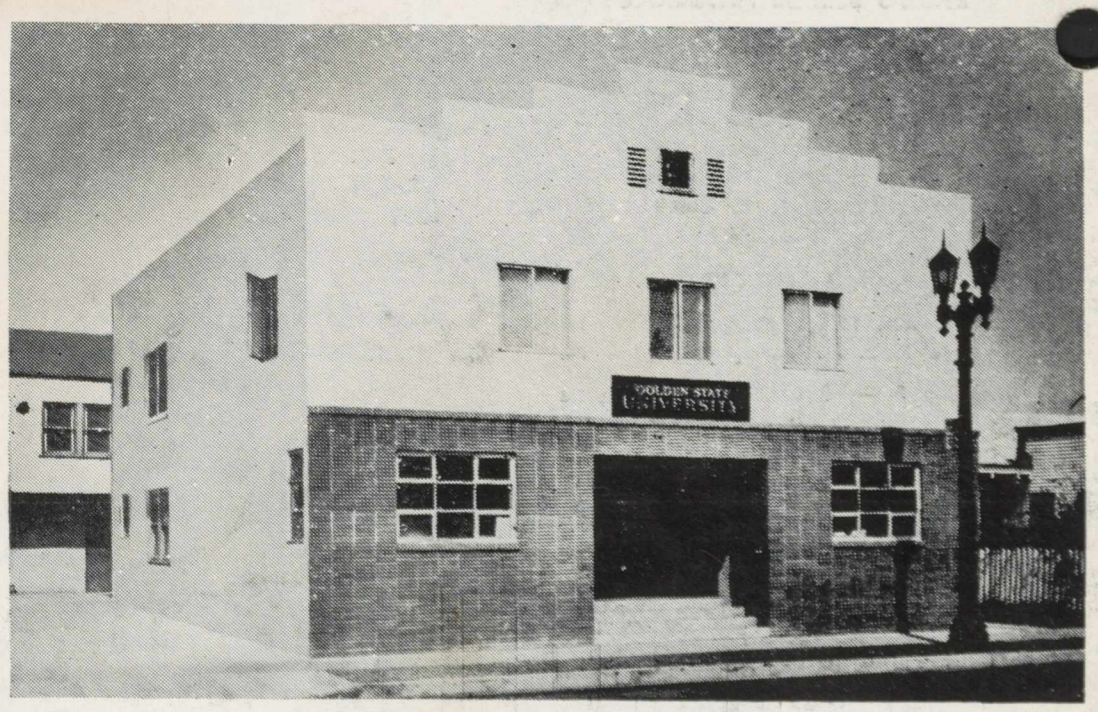

Bronius Stančikas, pirm. ir reikalų vedėjas — NO 18517

Adelė Šatnerienė, šeimininkė, — 664-9712